Vol .XI

No. 1.

6th Septem...

5 th Bhadra
1893 S.E.
(Monday).

ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates
OFFICIAL REPORT

CONTENTS

			PAGES
I.	Oral Answers to Questions	...	1
II.	Short Notice Questions and Answers	...	25
III.	Written Answers to Questions	...	33
IV.	Announcements :		
	re : Constitution of the Committee on Public Accounts	...	38
	re : Constitution of the Committee on Public Undertakings	...	39
	re : Constitution of the Committee on Subordinate Legislation	...	39
V.	Point of Information :		
	re : Delay in extending the benefit of treating the strike period as on leave to teachers and non-teaching staff in aided schools.	...	40
VI.	Matter under Rule 341 :		
	re : Registration in Employment Exchanges under the Scheme of "one job for one family."	...	41
VII.	Bussiness of the House	...	41
VIII.	Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance		
	re : Issue of Patta for land cultivated by Harijans to a person in Gurazala village, Nalgonda Dist.	...	42

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh, Hyderabad at M/s The Nellore Printers' [Association, Nellore].

re : Appointment of teachers by the Chairman, Zilla Parishad, Srikakulam ... 44

re : The need for sinking drinking water wells in Nalgonda District. ... 45

re : Scarcity of drinking water at Renigunta ... 46

IX. Papers laid on the Table :

re : (1) Notification issued under sub-section (3) of Section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehices Taxation Act, 1963. ... 47

(2) Notification issued under sub-section (2) of Section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963. ... 47

(3) Notification issued under G. O. Ms. No 1009, Home (Tr. I) Department dated 31-7-71 containing amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964. ... 47

X. Paper placed on the Table :

re : List of cases refprred for criminal action to the Police Department by the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board.

XI Government Motion : ... 48

re : Extension of time for presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Bill, 1971. ... 48

XII. Government Resolution :

re : The Constitution (Twenty-Fifth Amendment) Bill, 1971 ... 48

XIII. Government Bill :

The Andhra Pradesh Appropriation (No. 3) Bill 1971 ... 49

XIV. Government Resolution :

The Constitution (Twenty-Fourth Amendment Bill, 1971 ... 102

XV. Announcement :

re : Time for receipt of amendments to the Constitution (Twenty-Fourth Amendment) Bill, 1971 and the Constitution (Twenty-Fifth Amendment) Bill, 1971. ... 102

Fortieth day of the Sixth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 6th September, 1971.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

(Mr Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

CONSTRUCTION OF A ROAD DAM ACROSS MUSI RIVER IN BETWEEN PODILI AND DARSI.

761—

* 2274 Q— Sri R Mahananda :— Will the hon. Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to construct a Road dam across Musi River in between Podili and Darsi on Podili Addanki Road; and

(b) whether the Government are aware that it is causing obstruction to the traffic often during rainy season ?

The Dy. Chief Minister (Sri J V. Narasing Rao)

(a) No, Sir.

(b) The obstruction to the traffic is not often.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, వర్షాలు వచ్చినప్పుడల్లా, కంటిన్యూస్‌గా 3, 4 రోజులు ట్రాఫిక్ అంతా అక్కడ డిస్‌లొకేట్ అయిపోతున్నది. రెండవది, నాల్గవ ప్లానులో అక్కడ ఒక లక్ష రూపాయలతో కాజ్ వే కట్టడానికి ఆర్. అండ్ బి. వారు ప్రపోజ్ చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. లక్ష రూపాయలు అంటే అది చాలా తక్కువ, చిన్నవిషయము. అందువల్ల గవర్నమెంటు దీనిని మరొకసారి కన్సిడర్ చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— నాల్గవ ప్లానులో చేర్చబడలేదు. అబ్‌స్ట్రక్షన్ను 8 నుంచి 12 వరకు ఉంటే ప్రాధాన్యత నిచ్చి నిర్మాణానికి ఆలోచిస్తాము గాని ఇక్కడమాత్రం 3 పర్యాయాలు ఉంటుందని రికార్డు ఉన్నది. అందువల్ల 4, 5 లక్షలు ఖర్చు అవుతుందో, ఎంత అవుతుందో ఆ కాజ్ వే కొరకు ఎస్టిమేట్సు ఇంతవరకు రాలేదు. అయినా నాల్గవ ప్లానులో ఇంతవరకు చేర్చబడలేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— నదులపైన ఆనకట్టలు కట్టడానికి నాల్గవ ప్లానులో ఏవేవి ప్రపోజ్ చేయబడినవి ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలండి.

ANDHRA PRADESH FLYING CLUB.

762—

* 2434 (X) Q— Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— Will the hon. Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) who are the members and office bearers of Andhra Pradesh Flying Club ;

(b) whether the Government is giving any grant if so, to whom and how much ;

(c) what is the annual income of the parents of the trainees; and

(d) how many hours will be allotted to each trainee; and from which district the trainees are recruited ?

Sri J. V. Narasinga Rao :—

(a) The Andhra Pradesh Flying Club is a society registered under the A. P. Public Societies Registration Act and consists of Members both ex-officio and others. The office bearers are the following :—

OFFICE BEARERS :—

1. Shri A. Krishnaswamy, I. A. S ,
   Chairman, A.P. Electricity Board, Vidyuth Soudha, Hyderabad and President, A P. Flying Club. Ex Officio.
2. Shri B. C Gangopadhyay, I. A. S.,
   Secretary to Government, Public Works Department Hyderabad. and Vice-President. Ex Officio.
3. Sqn. Ldr. Jamshid Dinsha Italia (Retd).
   Honorary Secretary, A. P. Flying Club
4. Shri T. K. Bhavanani, Chief Engineer, A. P. Flying Club
5. Shri C. R. Sashidran, Dy. Chief Engineer, A P. Flying Club
6. Capt. E. V. Neal, Officiating Chief Flying Instructor, A. P. Flying Club
7. Shri P. D. Rao, Flight Instructor, A. P. Flying Club
8. Shri I Ismail, Flight Instructor, A. P. Flying Club.
9. Major C Harikishan Das (Retd), Administrative Officer, A. P. Flying Club.

(b) The State Government of Andhra Pradesh is giving an annual subsidy of Rs. 40,000/- to the Club.

(c) The Flying Club has not collected this information. However the Club has been asked to gather the particulars and furnish. When they become available they will be placed on the table of the House.

(d) Sixty hours per year. From all over Andhra Pradesh.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, మనకు 3000 వరకు అవర్సు ఇస్తున్నారు. మనము ఇప్పటివరకు 2000 సరెండర్ చేసినాము. అందులో పెద్దపెద్ద ఆఫీసర్సు కొడుకులకు ఇస్తున్నారు. జనరల్‌గా ఉండడములేదు. హైదరాబాదులో పెద్దపెద్ద ఉద్యోగస్తుల కొడుకులకు సీటు ఇస్తున్నారు. ఈ ఇటాంయాగారు తమకు ఇష్టమువచ్చినట్లు వ్యవహారము చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వములో ఉన్నటువంటి మెంబర్లు ఏమో అతి తొందరతో సంతకము చేసేస్తున్నారు. అది ఎందుకు జరుగుతుంది ? పైగా మనము విమానము కొన్నాము. విమానానికి పైలెట్ లేడు అని, ఆయనకు లైసెన్సు లేదని ఈ విమానాన్ని చెడగొట్టుకొని ఆయనకేమైనా అక్కడ డబ్బు, ఇక్కడ డబ్బు ఎందుకు యివ్వవలసివచ్చినది ? ఇంకెవరు పైలెట్సు ఇండియాలో దొరకలేదా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఈ స్కాలర్‌షిప్స్ ఇచ్చే పద్ధతి గత సంవత్సరమే ప్రారంభించాము. ఇంతకు పూర్వము లేదు. అయినప్పటికి, మెరిట్ పైన పరీక్షచేసి ఇదివరకు ఇచ్చే పద్ధతి ఉన్నది. మరి శాలరీడ్ పీపుల్‌కే పస్తున్నదా లేదా అనే విషయములో ఆఫోగట్టా సమీకరించిన తరువాత ఆ విషయము ఆలోచించే అవకాశం ఉంటుంది. తరువాత గత సంవత్సరం 2200 ప్లయింగు అవర్సుకు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు సబ్సిడీ ఇచ్చినారు. దానిని సరండర్ చేసినా మనేది కరెక్టు కాదు అనుకొంటాను. తరువాత బీచ్‌క్రాఫ్ట్ గురించి ఆ పైలెట్ సరియైనవాడుకాడు. ఈ క్లబ్‌లో ఉండే చీఫ్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్ ఎవరో అతనే పైలెట్. కోశమారండల్ దగ్గర వున్నప్పుడు కూడ అతడే గనుక అతనిని ఏర్పాటు చేశాము. ఇప్పుడు బీచ్‌క్రాఫ్ట్ రిపెయర్సుకూడ కంప్లీట్ అయిపోయినాయి. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ఒకసారి చెక్‌చేసి పాస్ చేసిన తరువాత పైలెట్ ఆఫీసరుకు ఆయన వెయిట్ కొంచెము ఎక్కువ అయింది. ఆయన వెయిట్ తగ్గించుకొని అతను ఫిట్నెస్ సర్టిఫికెట్‌కూడ పొందాడు. మరి సత్వరంగానే, 2, 3 వారాలలో అది నడిపే అవకాశము ఉంటుంది.

డా॥ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— ఈ ఫ్లయింగ్ క్లబ్ ప్రారంభించి ఎంత కాలం అయింది ? మరి యింతవరకు దీనివల్ల జరుగుతున్న సత్ఫలితాలు ఏమిటి ? ఎన్ని ప్లేన్సు అలాట్ చేసినారు ఈ ట్రెయినీసుకు ? వీటిలో ఏమైనా యాక్సిడెంట్సు అవుతున్నాయా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— '65 లో ఇది స్థాపించారు. దాని తరువాత ప్రతి సంవత్సరం ట్రెయినీసు నంబరు అతంతాకూడా మనవిచేశాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇప్పుడు 40 వేల రూపాయలు ఫ్లయింగు క్లబ్బుకు గవర్నమెంటు సబ్సిడీ ఇచ్చిందికదా. దానికి ఈ ఫ్లయింగ్ క్లబ్బు సద్వినియోగం అయ్యేటట్లు ప్రభుత్వం చూడడంలేదని కంప్లైయింట్సు ఉన్నాయి. దాన్ని గురించి ప్రభుత్వానికి రెప్రజెంటేషన్సు వచ్చాయా లేదా ? ఎం. ఎల్. ఏ. లకు వచ్చింది. ఈ సందర్భంలో ఈ ఫ్లయింగ్ క్లబ్బు సైంటిఫిక్‌గా జరగడానికి సమర్థమైనటువంటి వారిని ప్రోత్సహించడానికి చేయకపోతె ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వెనుకబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— సమర్థంగానే జరుపబడుతుందండి. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నామినేట్ చేసిన ప్రతినిధులు ఉన్నారు. కొందరు ఎలెక్టెడ్ ప్రతినిధులు ఉన్నారు. మన గవర్నమెంటునుంచికూడ, దానికి ప్రెసిడెంటు, చీఫ్ సెక్రటరీ లేక వారి నామినీ ఉండాలి. ఇప్పుడు కృష్ణస్వామిగారు ఉన్నారు. వైస్ ప్రెసిడెంటు పి. డబ్ల్యు. డి. సెక్రటరీగారు ఉన్నారు. ఈ కార్యక్రమాలు సక్రమంగానే జరుగుతున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri G. Sivaiah :— The question is, this is meant for Andhra Pradesh. The hon. Minister said that students are elected for scholarships on merits, but the question is whether merits are considered among the Telugu-speaking people or others also because there are many flying clubs in India and many candidates are coming here showing their nativity here ....

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— దాని సాధకబాధకాలు ఆలోచించాలి. అక్కడ ముల్కీరూల్సు అప్లయ్ చేయవలసివస్తుందంటే నాకు మాత్రం అనుమానంగా ఉంది.

Sri G. Siviah :— The complaint is that the management are not Selecting Telugu speaking people whose grand fathers and fathers are residing here. They are selecting outsiders. Would you kindly look into this ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఈ లిస్టులో మాత్రం తెలుగువారున్నారు. అప్లికెంట్సు అంటే పేరునుబట్టి చెప్పజాలము. ఇప్పుడు ఇండియా గవర్నమెంటువారు 40 వేలు సబ్సిడీ యిస్తున్నారు. 2,200 ఫ్లయింగ్ అవర్సుకుగాను వారు సబ్సిడీ యిస్తున్నారు, మనం 40 వేలు యిస్తున్నాము. ఈ 40 వేలలోనూ 15 వేలు స్కాలర్‌షిప్స్ కోసం కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ టి. ఎస్. మూర్తి :— మెరిట్ మీద తీసుకుంటున్నారన్నారు. ఇంటర్వ్యూ పెట్టి యిష్టం వచ్చినవారిని తీసుకోవడమా ? దీనికి క్రైటీరియా ఏమిటి?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— పరీక్ష కూడా పెడుతున్నారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— వీకర్ సెక్షన్సుకు చాలా సహాయం చేస్తామని మనం యిప్పుడు వైడ్ పబ్లిసిటీ యిస్తున్నాము. దానికి అనుగుణంగా వీకర్ సెక్షన్సునుంచి వచ్చే బ్రిల్లియంట్ స్టూడెంట్సుకు ప్రత్యేక సదుపాయాలు యీ ఫ్లయింగ్ క్లబ్‌లో కూడా కలుగజేస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— వారు వచ్చినప్పుడు ఆలోచించవచ్చు. కానీ వారిని ప్రోత్సాహపరచే అవకాశం లేదు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— ఇందులో శిక్షణ పొందుతున్న వారిలో తెలుగు వారున్నారన్నారు. ఇందులో తెలంగాణా, సర్కారు, రాయలసీమ ప్రాంతాలకు సంబంధించినవారున్నారా ? ఇప్పుడు మళ్ళాక్రొత్తగా ఎడ్మిట్ చేసుకునేటప్పుడు మూడు తోన్సుకూ సైమల్టేనియస్‌గా ప్రాధాన్యత యిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— అది సాధ్యంకాదు.

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :— ఇంతవరకూ ట్రెయినింగు అయిన వారిలో ఎంతమంది ఆంధ్రులున్నారు. సెలక్షు చేయడంలో క్రైటీరియా ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— మెట్రిక్యులేషను పాసైన ప్రతివారూ అప్లయి చేసుకోవచ్చు. ఆ తరువాత వారు పరీక్ష పెట్టి సెలక్టు చేసుకుంటారు. ఆంధ్రులు ఎంతమంది వున్నారనే భోగట్టా యిప్పుడు నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— దీనిమీద అరగంట చర్చ పెట్టితే మేము వారికి చాలా డిటెయిల్సు యిస్తాము. అక్కడ ఒక పైలెట్ వున్నాడు. ఆయన మన రాష్ట్రంలో వున్న పైలెటింగ్ అంతా తన చేతిలో పెట్టుకున్నాడు. ఆయనకు వెయిట్ ఎక్కువయిందంటున్నారు. ఆయన మనం యిచ్చిన విమానాన్ని విరగగొట్టి తనకు మళ్ళా లైసెన్సు వచ్చేవరకూ ఒక సంవత్సరం ఆపి, మళ్ళా వచ్చినదానిని ఫారిన్ ఎక్స్చేంజి సంపాదించి, టాంకు తెప్పించి, దానికి అడుగున చిల్లుపడితే అది బాగు చేయించేవరకూ - అతనికి మళ్ళా లైసెన్సు వచ్చేవరకూ ఎవరినీ ఎంగేజి చేయకుండా వున్నారు. ఆయనను అక్కడనుంచి మారుస్తారా? లేకపోతే యీ క్లబ్, యీ పైలెట్ యిట్లాగే వుంటాయా ? దాని పరిస్థితి ఎట్లా వున్నదంటే మొన్న బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముందు మీరెక్కండి అన్నారు. మీరే ఎక్కండి అంటే నాకు ధైర్యం లేదు, నీకు భార్యాపిల్లలూ లేరు నీవే ఎక్కు అన్నారు. ఈ పరిస్థితిని మారుస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— 1200 ఫ్లయింగ్‌వర్సు తరువాత నార్మల్ యాన్యువల్ చెకింగ్ వుంటుంది. చెక్ చేసినప్పుడు చిన్న హోల్ కనబడింది అది డిఫెక్టు చేసినదికూడా యీ పైలెట్ ఆఫీసరు కాదు. అతనికి యీ జ్ఞానంలేదు. చీఫ్ ఇంజనీరు దానికి చిల్లు పడినట్లు చూచారు. అది వస్తేప్పుడు డిఫెక్టు అయ్యేదికూడా కాదు. దానిని గురించి—ఇండియా గవర్నమెంటునుంచి పాస్ కావలసివుంటుంది. ఆ హోల్‌కూడా వుండడం ఎందుకని రిపేరు చేద్దామంటే రిపేర్సుకు ఖర్చులు ఎక్కువ అవుతాయి క్రొత్తది వేసుకుంటే మంచిదన్నారు. ఇప్పుడు అదంతా అయిపోయింది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఇప్పుడున్న పైలెట్సులో ఆంధ్రులు చాలా తక్కువగా వున్నారు. 4 పర్సంటు కంటే ఎక్కువ లేరనుకుంటాను. ఫ్లయింగ్ క్లబ్‌లో మనవారికి ప్రాధాన్యత యివ్వవలసిన అవసరమున్నది. ఇప్పుడు వైజాగ్‌లోనూ, యిక్కడా వున్నది. కడపలోనూ, తిరుపతిలోనూ ఎయిర్‌స్ట్రిప్స్ స్టార్టు చేయబోతున్నారు. కాబట్టి ఆంధ్రులకు ఎక్కువగా అవకాశం యిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఎయిర్ స్ట్రిప్స్ పూర్తయిన తరువాత ఆలోచించుకోవచ్చు. అభ్యంతరం వుండదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— స్టూడెంట్సుకు 35 గంటలు ఉంటేనే గాని పైలెట్స్‌గా [illegible]రాదు. కాని రెండు గంటలకంటే ఎక్కువ వారికి

యివ్వడంలేదు. తమకు కావలసిన మనుషులకు మాత్రం అవసరమయినన్ని గంటలు యిస్తున్నారు వారు. మంత్రిగారు యిందాక చిల్లు కనిపెట్టబడింది, కాని ఆ చిల్లు కనిపెట్టింది ఆయనకాదన్నారు. నిజమే, కనిపెట్టింది ఆయనకాదు. చిల్లుపొడిచింది ఆయన ఇది తెలుసా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— అది అట్లా సాధ్యంకాదు. వారి దృష్టికి ఏమైనా కంప్లయింట్సు వస్తే అవి నా దృష్టికి తెస్తే పరిశీలించి సవరించే ప్రయత్నం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

SUSPENSION OF EMPLOYEES BY THE NELLORE ZILLA PARISHAD.

763—

* 317 Q— Sri P. Venkatasubbaiah :— Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) how many have been kept under suspension by Nellore Zilla Parishad under different categories of establishment from 11-8 1970 upto 15-1-1971 ;

(b) what are the reasons; and

(c) whether any body has been suspended at the request of the School Committee ?

Minister for Panchayati Raj — (Sri T Ramaswami)

(a) One (Library Attender)

(b) For unauthorisedly selling the School Library books in the open market to the local merchants and for getting the value of the books written off by giving a false report to the Head Master that the said books were eaten away by white ants.

(c) The above Attender was suspended on a report received from Sri K. Kumaraswamy Reddy, President, High School Committee, Mallam who is also a member of Standing Committee, No VI of the Zilla Parishad.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:—సస్పెండు అయినవారు గవర్నమెంటుకు ఏదైనావినతి పత్రం సమర్పించారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— లేదు.

RELEASE OF GRANTS FOR M. I TANKS TO PANCHAYAT SAMITHIS

764—

* 326 Q— Sri P. Venkatasubbaiah :— Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

whether the Government will consider to release local development grant, equalisation grant, and maintenance and repairs grant for Minor Irrigation Tanks directly to the panchayat samithis according to needs without channelling through Zilla Parishads ?

Sri T. Ramaswami :—

No, Sir.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— మైనరు యిరిగేషను టాంక్సు రిపేర్సు వగైరాలకు జిల్లా పరిషత్తుద్వారా గ్రాంట్సు బట్వాడా అవుతున్నాయి. సమితిద్వారా తీసుకున్న పనులకు సమితికి యివ్వడానికి ప్రభుత్వానికి కష్టమేమిటి ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 324 సమితులకూ పంచిపెట్టడం కష్టమేకాకుండా సూపర్విజను కూడా కష్టము. అందుచేతనే జిల్లా పరిషత్తుకు యిస్తున్నారు. తరువాత జిల్లాపరిషత్తువారు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నారు.

WAIVING OF PENAL INTEREST ON AGRICULTURAL LOANS.

765—

* 1225 Q— Sri P. Venkatasubbaiah :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to extend the time limit to waive fifty percent of the penal interest on Agricultural loans; and

(b) if not, the reasons therefor ?

Minister for Agriculture (Sri Kakani Venkataratnam) :

(a) Government have extended the time limit upto 30-6-1971 in respect of loans granted by the Agriculture Department to agriculturists.

(b) Does not arise.

ఎ. ప్రభుత్వం వ్యవసాయశాఖ మంజూరుచేసిన ఋణాలపై కాలపరిమితిని 30-6-71 వరకూ పొడిగించినది. బి. ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ ఋణాలు అమలులోకి తెచ్చిన తరువాత 1/4 సబ్సిడీ యిస్తామన్నారు. ఇంతవరకూ సబ్సిడీస్ డిక్లేర్ చేయలేదు. వడ్డీతో సహా — అపరాధపు వడ్డీ కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. సబ్సిడీ యివ్వని అన్ని ఋణాలపైనా వెంటనే సబ్సిడీ డిక్లేర్ చేయమని ఆర్డర్సు యిస్తారా ?

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— సబ్సిడీ వ్యవహారం వేరు. వీటన్నిటిపైన కూడా 6 సంవత్సరాలకు వడ్డీ, 50 పర్సెంటు అపరాధపు వడ్డీ వసూలు చేస్తున్న దానిపైన 50 పర్సెంటు తీసేశారు. ఇప్పుడు యిచ్చినదానికి అద్దె-కొనుగోలు పద్ధతి క్రింద ఆయిల్ ఇంజన్సు, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్సు, ట్రాక్టర్సు పంటలు అభివృద్ధి పొందడం క్రిందకూడా యీ ఋణాలపైన 50 పర్సెంటు ఇప్పుడు యిస్తున్నారు.

శ్రీ జి. శివయ్య :— వ్యవసాయానికి ఋణాలిచ్చారు. అవి తిరిగి వసూలు కాకపోవడానికి గల కారణాలు ప్రభుత్వానికి తెలును, పీనలు వడ్డీకూడా వేయడంవల్ల వారు కట్టబోయేదిలేదు, వారు వసూలు చేసేదిలేదు. అపరాధపు వడ్డీ తగ్గిస్తే రైతులు కడతారు. ఆ విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—60-61 సంవత్సరం తరువాత—31-10-65 తేదీనాటికి వున్న బాకీలపైన పూర్తిగా అపరాధపు వడ్డీ రద్దు చేశారు. అది మొదటి దఫా. రెండవ దఫా 65 నుండి 71 వరకూ వున్న అపరాధపు వడ్డీలో 50 పర్సెంటు తీసేశారు.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— 30-6-71 వరకూ టైము యిచ్చామన్నారు. ఈ టైములోపల కట్టడానికి అసలు రైతులకంటే ప్రభుత్వం దగ్గరనే ఎక్కువ తప్పు వున్నది. రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు 1/4 సబ్సిడీ ఆయిల్ యింజన్సుకూ, సబ్సిడీ వెల్సుకూ వున్నవి. స్థానికంగా వున్న బి. డి. ఒ. తహశీల్దారు చెకింగ్ చేసి వారు గవర్నమెంటుకు రిపోర్టు పంపిస్తే సబ్సిడీ వస్తుంది. వారు ఆలస్యం చేసినందువల్ల చాలామంది రైతులు కట్టకుండా వున్నారు. దీనిలు వడ్డీ పడుతోంది. వడ్డి కంటె ఊరగాయ ఘనమన్నట్లుఅయినది యిది. గవర్నమెంటు అధికారులు తహశీల్దారులు రిపోర్టు పంపించనందువల్ల నష్టమవుతున్న దీనియొక్క వడ్డీ అది తీసేయవచ్చునుగా. ఇది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— సబ్సిడీకి సంబంధించిన విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి రావలసివస్తే వెంటనే వచ్చే ఏర్పాటు చేసి త్వరగా తేల్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. అపరాధపు వడ్డిలో 50 పర్సెంటు తగ్గించారు. దీనిని వసూలుచేసి సబ్సిడీ రైతులకు ఇప్పించిన తరువాత ఏమైనా వీలైతే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ప్రభుత్వం తరఫున జరిగిన డిలే వల్ల రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం తమ తప్పులు తెలుసుకోకుండా అపరాధపు వడ్డి వేస్తున్నారు. బి. డి. వోల ద్వారా కాని రెవిన్యూ వారి ద్వారాకాని సబ్సిడీ పోర్షను డిపిట్ చేయాలని ఆదేశాలు ఇస్తూ రాష్ట్రంలోని పరిస్థితుల దృష్ట్యా 30-6-71 వరకు 50 పర్సెంటు వరకు తగ్గించామన్నదానిని పొడగించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటారా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—సబ్సిడీవిషయం ఎందుకు ఆలస్యంఅవుతున్నదో చూచి సబ్సిడీ వచ్చేట్లు ప్రయత్నంచేస్తాం. అంతకంటె ఇప్పుడు చెప్పలేను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :—అది వచ్చేలోపల వసూళ్ళు ఆపుచేయాలికదా.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— 50 పర్సెంటు తగ్గించేబదులు మొత్తం మాఫీచేస్తే బాగుంటుందికదా.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— ఇంతకంటె ఎక్కువ చెప్పవలసిందిలేదు. అది చూడవలసిఉంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:— లోన్ ఎదో సబ్సిడీ ఎదో తేలకపూర్వమే అపరాధపు వడ్డీతేల్చి రైతులను కట్టండిఅని కట్టకపోతే 50 పర్సెంటు తగ్గించాము అనడం అర్థరహితంగాఉంది. అధికారులు తాము చేయవలసిన కర్తవ్యం ఫెయిలైనప్పుడు

రిపోర్టు వచ్చేవరకు పొడిగించాలి, లేదా మొత్తం రద్దుచేయాలి. ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తారా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— ప్రభుత్వం ఆలోచనచేసే 1965-వ సంవత్సరంనుంచి 1971-వ సంవత్సరం వరకు అపరాధపు వడ్డీ హెచ్చుగా లేకుండా 50 పర్సెంటుకు తగ్గించాము. సబ్సిడీవిషయం ఇమీడియట్‌గా చెప్పలేను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— మంత్రిగారు చెప్పిన జవాబునే రిపీట్‌చేస్తున్నారు. లోన్‌ఏది, సబ్సిడీఏది అనేది తేలకపూర్వమే పీనల్ వడ్డీ అంటున్నారు. అది తేలేవరకు కాలవ్యవధి ఇవ్వండి. లేదా మొత్తం తీసివేయండి.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— అధికారులవల్ల లెక్కల ప్రకారం చూపించే ఏర్పాటుచేస్తాను. మనకు రావలసిన సబ్సిడీ వెంటనే వచ్చేట్లుచేస్తాం. విడివిడిగా లెక్కలు చూపేట్లు ఉత్తరువులు జారీచేస్తాము.

QUANTITY OF FISH CAUGHT FOR THE YEAR ENDING 31-3 71.

766—

* 2000 Q— Sri S. Vemayya :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the total quantity of fish caught in the State for the year ending 31-3-71; and

(b) whether the quantity has increased or decreased from that of the previous year and reasons for the short f ll, if any ?

Sri Kakani Venkataratnam :—

(a) 2 50 lakh metric tons during the calendar year 19 0.

(b) The production is more or less the same.

ఎ: —1970 కేలండరు సంవత్సరంలో 2. లక్షల 50 వేల మెట్రిక్ టన్నులు.

బి: —ఉత్పత్తి ఇంచుమించు సమానంగానే ఉంది. మూడువేలు తక్కువ.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: — ఎక్కువ ఉందా ? తక్కువ ఉందా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం : — రెండవ సంవత్సరం మూడువేలు తక్కువ.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : — రొయ్యలు ఎక్కువ పడుతున్నాయని ప్రభుత్వానికి సమాచారం ఉందా ? ప్రవేటు వ్యాపారస్తులకు రొయ్యలు పట్టడానికి అప్పగిస్తున్నాం అన్నారు. ఎన్ని మెట్రిక్ టన్నులు పడ్డాయో చెబుతారా ?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం : — వివరాలన్నీ కావాలంటే నావద్ద లిస్టు ఉంది. వ్యవధి ఉంటే చదువుతాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు: —రొయ్యలుగురించి అడిగితే చదువుతానంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker : Please pass on the information.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— యంత్రపు బోట్లు ప్రవేశ పెట్టిన తరువాత ఉత్పత్తి పెరుగవలసిందిపోయి తగ్గింది అంటున్నారు. మత్స్య పారిశ్రామికులు పెద్దబోట్లు యంత్రపు బోట్లు పట్టడంలేదు. అది గమనించారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— తగ్గింది మూడుశాతమే అని చెప్పాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :— యంత్రపు బోట్లువల్ల సామాన్య మత్స్య పారిశ్రామికులు లోతుకువెళ్ళి పట్టడానికి లేకుండాచేస్తున్నారు. అందువల్ల ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది. వారికి అవకాశం ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— వారికికూడా అవకాశం ఇస్తున్నాము. సమయాం తేనే పెరుగుతాయి.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :— వీటిలో మన దేశంలో ఎంత ఉపయోగిస్తాము ఇతర దేశాలకు ఎంత ఎగుమతి చేశాము.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— వివరాల్స్ ఉండవు.

శ్రీ వై. వెంకటారావు:— వీటికి బెంచ్ మార్క్స్ వంటివి ఉన్నాయా. అవి తక్కువగా ఇవ్వడంవల్ల చేపలు బాగా పడడంలేదు. వీటిని సప్లైచేసేటట్లు చేస్తారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— మూడుశాతం తక్కువ అంటే పెద్ద లెక్కలోనిది కాదు. ఒక సంవత్సరం కొంచెం ఎక్కువ పడవచ్చును. మరొక సంవత్సరం కొంచెం తక్కువ కావచ్చును.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— మనం టిన్డ్ ఫిష్‌గాచేసి సప్లయిచేస్తున్నామా? కేరళ రాష్ట్రంలోమాదిరి.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :— కొన్నిచోట్ల చేస్తున్నారు. ప్రైవేటువారు చేస్తున్నారు. మనం కాడ్‌లివర్ ఆయిల్ వంటివి చేస్తున్నాము.

PAYMENT OF D. A TO THE STAFF WORKING UNDER GOVERNMENT AND PANCHAYAT RAJ INSTITUTIONS.

767—

* 2147 Q— Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) what are the principles laid down for fixing the Dearness Allowance ti the staff working in Government and in Panchayat Raj Institutions ;

(b) whethe there is any time limit fixed for continuance of this Dearness Allowance ; and

(c) wheth:r there is any comparison with Central Employees in granting dearness allowance to the State Employees ?

Minister for Finance (Sri K. Vijayabhaskara Reddy) :

(a) There are no hard and fast rules or principles for sanctioning D. A. to the staff of the State Government and Panchayat Raj Institutions. However the D. A. rates of the employees of State Government are reviewed normally as and when the Centre and the neighbouring States revise the D. A. of their employees, taking into account the financial position of the State and other factors.

The rates of D. A. as and when enhanced in the past in respect of Government servants have been made applicable to the employees working in Panchayat Raj Institutions adopting the same principles.

(b) No.

(c) From 1967 onwards the rates of Dearness Allowance of Central and State Government employees have been the same.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— స్టేట్‌లో ఇప్పుడు ఈ కన్స్యూమర్ ప్రైస్ ఇండెక్సును వాటినిబట్టి డి. ఎ. పెంచేటటువంటి ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా? రెండవది, ఈ పెంచినటువంటి డి. ఎ. పంచాయితీరాజ్ డిపార్టుమెంటులో ఎన్.ఎం. ఆర్. గా పనిచేసేటటువంటివాళ్ళకు పెంచడంలేదు. దానిని అమలుచేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— కాస్టు ఆఫ్ లివింగ్ ఇండెక్సుకు రిలేట్ చేయాలని మా ఉద్దేశముకూడ. అప్పుడప్పుడు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారి ఫార్ములాబట్టి చేస్తున్నాము. As far as this State is concerned, we have compensated more than the price rise.

అయినప్పటికి ఈమధ్య ప్రక్క స్టేట్సువారు చేశారు అనే ఉద్దేశముతో ఎన్. జి.ఓ. ల స్ట్రయిక్ జరిగినందువలన మేముకూడఅది ఆలోచించవలసివచ్చింది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ జిల్లా పరిషత్తులు, సమితులు మొదలగు పంచాయితీరాజ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సులో పనిచేసేటటువంటి వాచ్‌మెన్ మొదలగువారికి 28 రూ. లు, 40 రూ. లు మాత్రమే వేతనము ఇస్తున్నారు. వారికి ఏవిధమైన డి. ఎ. ఇవ్వడంలేదు. మీరు ఇచ్చిన జి. ఓ. లు ఏమి అమలుజరగడంలేదు. వాళ్ళకు పెంచడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా? ఇదివరకు చేసినదిఉంటే, దానిని ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నంచేయాలి.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— మన ప్రభుత్వము ఏ ఆర్డరుఇచ్చినా, పంచాయితీరాజ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సులో పనిచేసేవాళ్ళందరికి వర్తిస్తుందని చెప్పాను. మరి ఎన్. ఎం. ఆర్. వారి విషయంవేరు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— వారు కాదండి. రెగ్యులర్ వాచ్‌మెన్ వారి విషయము.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy ; I will look into the matter.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :— టైమ్ అండ్ ఎగెయిన్, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయీస్‌కు స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయీస్‌కు ఇచ్చేటటువంటిదాంట్లో ఈ

డిస్పారిటీ ఉంటుంది. అది లేకుండా అన్ని స్టేట్సు ఒకేసారి కన్సిడర్ చేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో కోఆర్డినేటెడ్ ఎఫర్ట్సుతో అందరికీ ఈక్వల్‌గా ఉండేటట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చెప్పుచున్నదివారు అదే అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు. వారు ఇన్‌క్రీజ్ చేసేటప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కూడ కన్‌సల్టు చేయును. కాని పరిస్థితులువేరే. ఏమైనా, సెంట్రల్ స్కేల్సు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యాక్సెప్టుచేసి అదే ప్రకారము ఇస్తున్నది. దాంట్లో ఏమి డిస్పారిటీలేదు.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :— లోకల్ లైబ్రరీ అథారిటీస్ క్రింద పనిచేస్తున్నటువంటి వాళ్ళకు మొన్న పెంచినటువంటి డి. ఎ. ఇవ్వలేదు. కొన్ని జిల్లాలలో ఇస్తే, అక్కడ రికవర్ చేస్తున్నారు అని రిపోర్టు వచ్చింది. వాళ్ళకు కూడ పంచాయతీ రాజ్ లాగానే వర్తించేటట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— అది వేరే ఇష్యూనండి. అది నాకు ఈ మధ్యనే ఆర్డర్సు పాస్ చేసినట్లు నాకు జ్ఞాపకము. ఇప్పుడు ఆఫ్ హాండ్‌గా వివరాలు చెప్పలేను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— పంచాయతీ రాజ్‌లో గాని, గవర్నమెంటులో గాని క్రింది ఉద్యోగస్థులకు సెలెక్షన్ గ్రేడ్ ఇవ్వవచ్చునని అన్నారు. ఇప్పుడు స్వీపర్‌గాని వాచ్‌మెన్‌గాని ఒకరే ఉంటారు. మరి 4, 5 గురు ఉన్నచోట సెలక్షన్ గ్రేడ్‌యిచ్చి ఒకరు ఉన్నచోట సెలెక్షన్ గ్రేడ్‌యివ్వకుండా అట్లాగే ఉంచారు జి. ఓ. లో అలాంటిది లేకపోయినప్పటికీ. కాబట్టి ఒక కాటగిరిలో ఒకరే ఉన్నప్పటికీ సెలెక్షన్‌గ్రేడ్ ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— ఇప్పుడు మేము ఏవి చెప్పామో దాని కంటే అదనంగా ఇచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఇప్పుడు లేదండి.

శ్రీ బి. వెంకటస్వామి :— ఈ రిటైర్డు గవర్నమెంటు ఎంప్లాయీసు విషయంలోను, లోకల్ బోర్డు రిటైర్డు ఎంప్లాయీసు విషయంలోను ఈ డి. ఎ. అలవెన్సులో తేడా ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అది సమానంగా చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వము చేస్తుందా ?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :— నోటీసు రావాలండి.

RENOVATION OF DILAPIDATED TEMPLES

768—

* 1728 Q— Sri Dhanenkula Narasimham :— Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether any proposal is under consideration of the Government to renovate the dilapidated temples in the State ; and

(b) if so, the amount proposed to be spent for the said purpose this year ?

Minister for Endowments (Sri R. Ramalinga Raju)

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ఎ. లేదండి.

బి. ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ డి. నరసింహం :— మంత్రిగారు లేదంటున్నారు. బహుశా మన ప్రభుత్వ దృష్టికి రానటువంటి అనేకమైన దేవాలయాలు శిథిలావస్థలో ఉన్నటువంటివి ఉన్నాయి. వాటి విషయం గురించి సమగ్రమైన దర్యాప్తు జరిపి వాటిపునరుద్ధరణకు ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— అదేమి లేదండి. ఈ శిథిలావస్థలో ఉన్నటువంటి దేవాలయాలు బాగుచేయడం ప్రభుత్వముయొక్క కర్తవ్యముకాదు. అయినప్పటికి అలాటి దేవాలయాలు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నవో అక్కడ ఉన్నటువంటి భక్తులు వాటి పట్ల ఆసక్తి చూపినప్పుడు దానికి తగినటువంటి సహాయము చేసి దాని అభివృద్ధికి తోడ్పడడం అనే ధర్మ నీతి ఉన్నది. అవిధంగా చేస్తూ ఉంటాము.

శ్రీమతి టి. అనసూయమ్మ :— తిరుపతి దేవస్థానములో వాళ్ళు న్యూయార్కులో వుండేటటువంటి దేవాలయానికి 10 లక్షలు యిచ్చినట్లు విన్నాము. కాని అదే చిత్తూరు జిల్లాలో హార్సిలీ కొండలో ఒక శిథిలమైన దేవాలయము కొరకు 4 సంవత్సరములనుండి 10 వేల రూపాయలకు అప్లయి చేసి చేసి మానుకొన్నాము. కనుక దగ్గర ఉన్న దేవాలయాలకు ఇవ్వకూడదని నిషేధం ఏమైనా వున్నదా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— నిషేధం ఏమీ లేదండి. అనేక దేవాలయాలకు ఇస్తున్నాము, అభివృద్ధిచేస్తున్నాము. అలాగే న్యూయార్కునుంచి అక్కడ భారతీయుల తరపు నుంచి ఒక అప్లికేషన్ పచ్చింది. వారు అక్కడ ఒక ఆలయము నిర్మించుకొంటున్నారు. అందుకు సహకారముగా మనలను కోరారు. మనము వారికి తగినవిధంగా చేశాము.

శ్రీ జి. శివయ్య :— ప్రభుత్వము ఈ దేశములో ఆర్థిక సమసమానత్వము తీసుకురావాలని సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించడంకోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని చెప్పుతున్నది. కాని ఈ దేవాలయాలలో మనావలి క్యాపిటలిస్టు. ఫ్యూడల్ లార్డ్సు ఉంటున్నారండి. Lord Venkateswara has become a feudal, monopolist and capitalist. అందుకని కొన్ని దేవాలయాలేమో శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. కనుక సమానత్వము తీసుకురావడంకోసం ఆ ఆదాయం అంతా ఇతర దేవాలయాలకు పంచిపెడితే సోషలిజం వస్తుంది. అదేమైనా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఆ దశ ఇంకా రాలేదండి.

శ్రీమతి. జె. ఈశ్వరీబాయి :— నేను ఒక హనుమాన్ టెంపుల్‌కు ప్రెసిడెంటునండి. నాలుగు సంవత్సరాలుగా లెటర్సు వ్రాశాను, పర్సనల్‌గా చెప్పాను. కాని న్యూయార్కు నుంచి ఒక అప్లికేషన్ రాగానే 10 లక్షలు పంపారు. ఇక్కడ ఉండే మేము ఏదో 10 వేలు కోసం వ్రాస్తే ఆ హనుమాన్ టెంపుల్ కొరకు, దానికి ఇంతవరకు జవాబు కూడ లేదండి.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— జవాబు అక్కరలేదండి. పరిశీలనకు పంపించాము. అది పరిశీలన చేయమని అన్నాము.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— మొట్టమొదట మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానానికి తరువాత చెప్పినటువంటి సమాధానానికి పరస్పర విరుద్ధంగా కనిపిస్తున్నది. వారు మొట్టమొదటి 'ఎ' కు సమాధానము చెప్తూ అట్లాంటిదేమీ లేదంటూ, 'బి' ప్రశ్నేమి రాదన్నారు. తరువాత సమాధానము చెప్తూ మన రాష్ట్రంలో కొన్ని శిథిలావస్థలో ఉన్నటువంటి దేవాలయాలకు డబ్బులు మేము యిచ్చాము, భక్తులు ఎవరైనా ముందుకు వచ్చినప్పుడు అన్నారు. ఇప్పుడు ఈ 1, 2 సంవత్సరాల లోపల ముఖ్యమైన దేవాలయాలకు గవర్నమెంటు ఏమైనా డబ్బు ఇచ్చారా ? ఇచ్చిఉంటే, ఏ దేవాలయాలకు ఎంత ఇచ్చారు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ముఖ్యమైన దేవాలయాలకు ఇచ్చామండి. అందులో 1. ఒంగోలు జిల్లాలోని త్రిపురాంతకస్వామి ఆలయమునకు రెండు లక్షలు సుమారు ఇచ్చాము. 2. అదిలాబాదు జిల్లాలోని బాసర్‌లో ఉన్నటువంటి సరస్వతీ ఆలయమునకు 50 వేలు రూపాయిలు ఇచ్చాము.

శ్రీ ఎం. వీరరాఘవరావు :— పాడుబడిపోయిన దేవాలయాలు దాదాపు [illegible] ప్రభుత్వము యొక్క గ్రాంట్లు లేవని. అటువంటి అవకాశం లేదని మంత్రిగారు చెప్తున్నారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురం తాలూకాలో [illegible] పట్టణములో నరసింహ దేవాలయము పాడైపోయి ఉంటే ప్రజలు అంతా రెప్రిజెంట్ చేస్తే 20 వేల రూపాయలు జనం ఇచ్చుకొంటే మిగతా డబ్బు గవర్నమెంటు ఇస్తుందని మంత్రిగారు వాగ్దానము చేశారు. అక్కడ వాగ్దానం చేయుడానికి కారణము ఏమిటి? ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఈ విధంగా చెప్పడానికి కారణం ఏమిటి.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— అండి. మా దగ్గర ధనములేదని చెప్పలేదండి. ప్రజలు ఆసక్తి చూపించినటువంటి దేవాలయాలకు మాత్రము మేము ఉపయోగపడుతున్నాము అని చెప్పాను. వారు చెప్పినటువంటి దేవాలయము కూడ నేను చూశాను. దానికికూడ సహకారము చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రజలు కూడ ముందుకు వచ్చారు, మేముకూడ చేస్తామని అన్నాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— మంత్రిగారు న్యూయార్కునుంచి అప్లికేషన్ వచ్చింది. గనుక దానికి 10 లక్షలో ఎంతో మంజూరు చేయడం జరిగిందని అన్నారు

తిరుపతి దేవాలయము సనాతన ధర్మ శాస్త్రి ప్రకారంగా ఏర్పడినటువంటిది కదా? అలాంటప్పుడు న్యాయార్కులో మామూలుగా ఏ క్యాతలిక్స్, ప్రొటెస్టెంట్స్ ఉంటారు కదా, మరి వారు అక్కడ సనాతన ధర్మశాస్త్రి ప్రకారంగా అక్కడ ఆలయము ఏర్పాటు చేశారా ? వారికి ఎంత డబ్బు కేటాయించారు ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— రమారమి 60,70 వేల రూపాయలు అన్ని దేవాలయాలనుంచి ఇచ్చాము.

ISSUE OF CONTRACTS WITHOUT ESTIMATES BY THE S. E. OF MANAKONDURU.

769 —

* 896 Q— Sarvasri C. Janga Reddy and T. S. Murthy :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that S. E. of Manakonduru under C. E. Pochampad, had given the following works to the Contractors without estimates and agreements prior to 25 July, 1970 ;

Name of the Contractor	Name of the work	Amount
1. Sri J. Ramchander Rao	N M.R. Shed work	80,000-00
2. Sri Narasimha Reddy	N.M R. Shed work	80,000-00
3. Sri Sagar Rao	'A' Type & 'C' Type quarters	1,50,000-00

(b) if so, whether it is also a fact that the said works have been completed upto lintel level by 25th July, 1970 ; and

(c) if so, the action taken in respect of this irregularity ?

Minister for Irrigation (Sri S. Sidda Reddy) :—

(a) Out of the 3 contractors mentioned in the question, there are no contractors by name Sri Narasimha Reddy and Sri Sagar Rao, to whom any works were awarded by Superintending Engineer, Manakonduru.

The construction of N.M.R. Sheds estimated to cost Rs. 36,820/- was let out to Sri J. Ramachander Rao, contractor, at 4. 99% excess over the estimate value. The estimate was sanctioned by S E. on 30-3-70 and the site was handed over to the contractor on 13-5-70 in view of the urgency and the Agreement was concluded later on 26-10-70.

(b) The work of superstructure was done by Sri J. Ramachander Rao to about lintel level in 5 blocks out of 6 blocks by 25-7-1970.

Erection of tubular trusses and laying of A. C. Sheets roof was done in all blocks by 25-7-1970.

(c) The execution of agreement bond after handing over the site to the contractor cannot be considered as a serious irregularity as the work was let out duly after calling for tenders.

శ్రీ జంగారెడ్డి : — అసలు టెండర్లు పిలిచింది ఎప్పుడు ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— టెండర్లు పిలిచింది 20—2—1970 తేదీన

శ్రీ జంగారెడ్డి :— టెండర్లు ఎంతమంది వచ్చాయి.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— ఒకటే వచ్చాయి.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— టెండర్లు పిలిచేనాటికి ఈ ఎస్టిమేట్ శాంక్షన్ గా పాస్ అయిందా ? అట్లాగే అసలు టెండర్లు యాక్సెప్ట్ చేయకముందే అగ్రిమెంటు చేసుకోబడిందా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి:— సాధారణంగా ఎస్. ఇ. టెండర్లను గవర్నమెంటుకు పంపించిన తరువాత టెండరుకు టైము ఉంటుంది. టైము సేవ్ చేయడం కోసం ముందుగానే పిలుస్తారు. ఎస్టిమేట్లు టైముండి అప్రూవల్ రావడానికి కొంత టైము పడుతుంది కాబట్టి ఎస్టిమేట్సును బట్టి ముందుగా టెండర్లు పిలుస్తారు.

శ్రీ జంగారెడ్డి :— ఇందులో టెండర్లకు కొంత టైము ఇచ్చినప్పటికి. మరల టైము ఎక్స్టెండ్ చేసి మరల టెండర్లు కాల్ ఫర్ చేశారు.

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— రెండుసార్లు కూడా చేశాము. పేపరులో పెట్టారు. ఫారమ్సు తీసుకపోయినా, టెండరు ఒకాయనే పెట్టారు. తరువాత ఎక్సెస్ గా 4.00 పర్సెంటు పెట్టారు. ఎస్టిమేట్సు బట్టి ఆ ఎక్సెస్ కూడా మొత్తము 33 వేలేనా ఉన్నది.

శ్రీ జె. ఈశ్వరీబాయి:— టెండర్లు పిలుస్తున్నప్పుడు పేపర్లలో అడ్వర్టైజ్ మెంట్ ఇవ్వాలికదా. అధికంగా ఇవ్వ తక్కువయితే ఒకటే ఒక టెండరు మాత్రమే వస్తే, దానిని రిజెక్ట్ చేసి మళ్ళీ ఎందుకు కాల్ ఫర్ చేశారు?

శ్రీ ఎస్. సిద్ధారెడ్డి :— చాలా వైడ్ పబ్లిసిటీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఎస్. ఇ. వరంగలుకు, ఎస్. ఇ. డివిజన్ నంబరు 2 కు, 3 కు, 5 కు, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు, ఐ. ఓ. బి. రోడ్సు అండ్ బిల్డింగ్సు, కరీంనగర్. మొదలగు వాళ్ళకందరికి బాగా ఇచ్చి పబ్లిష్ చేశాము.

Completion of Canals of N S Project.

770–

* 1870 Q— Dr. T. V S. Chalapathi Rao and Sri Dhanenkula Narasimham :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state ;

(a) how long it is expected to take to complete the canals of Nagarjunasagar Project ;

(b) how much money is required to complete the canals ;

(c) when the Power generation will begin from the Nagarjunasagar Project ; and

(d) how much will it cost to produce Power from Nagarjunasagar ?

Sri S. Sidda Reddy :—

(a) The date of completion of both Nagarjunasagar Right and Left Canals will depend on the availability of adequate funds in future years.

(b) The fresh revised estimates of Nagarjunasagar Project are being prepared by the Chief Engineers, Nagarjunasagar Project. The exact amounts required for completion of both Nagarjunasagar Right and Left Canals will be known only after completion of the fresh revised estimates.

(c) The report on Nagarjunasagar pumped Storage Hydro Electric Scheme with the proposed installation of 2 X 50 M. W. Units, for generation of 100 MW of power for 6 hours in a day, on 2 of the 8 existing penstocks embedded in Nagarjunasagar Dam, was sent to the Planning Commission in March, 1971 for clearance, which is awaited. The scheme can be completed and commissioned within 4 or 5 years after the Government sanction is accorded to the scheme. The scheme envisages depending on the system requirements, the installation of 6 more such units of 6 x 50 MW on the remaining 6 penstocks for a maximum power generation of 400 M W. (8x50MW) in the ultimate stage.

The other two Hydro Electric Schemes viz, the Nagarjunasagar Right Canal Hydro Electric Scheme and the Nagarjunasagar Left Canal Hydro Electric Scheme are still under investigation and the detailed project reports of the schemes are awaited form the Chief Engineer (Civil) Electricity.

(d) The estimated cost of the above three Hydro Electric Schemes is as shown below :—

Name of the Scheme.	Estimated cost
(1)	
(a) Nagarjunasagar Pumped Storage Hydro Electric Scheme (for 2 x 50 M W. Units each.)	Rs. 939 lakhs.
(b) For the remaining 6 units x 50 M.W. each.	Estimates and scheme report have yet to be prepared.

(2) Nagarjunasagar Right Canal power House scheme (for 3x30 M W. each)	Rs. 972 lakhs.
(3) Nagarjunasagar Left Canals power House scheme (for 2x30 M.W. each)	Rs 720 lakhs.

EXPENDITURE INCURRED FOR N. S. PROJECT.

771—

* 1871 Q— Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) what is the actual expenditure incurred on Nagarjunasagar Project upto 31-3-1970 ;

(i) for the construction of the dam ;

(ii) for the forming of Right bank canal ;

(iii) for developing the ayacut under the same ;

(iv) for forming the left bank canal ; and

(v) for development the ayacut under the same ;

(b) how was this expenditure allocated between the two regions of Andhra and Telangana ; and

(c) what is the interest paid so for to the Government of India for the loans sanctioned to meet the cost of this Project?

Sri S. Sidda Reddy :—

(a) Rs. 158.08 Crores.

(i) Rs. 78.84 Crores.

(ii) Rs. 43.29 Crores.

(iii) Rs. 1.67 Crores.

(iv) Rs. 35.95 Crores.

(v) Rs. 0.172 Crores.

(b) The expenditure is being allocated between Andhra and Telengana regions in the ratio of 193 : 87 in case of Nagarjunasagar Dam and 45 : 86 in case of Nagarjunasagar Left Canals. The entire expenditure on Nagarjunasagar Right Canals is being debited to Andhra region only.

Expenditure on dovelopment of ayacut under Nagarjunasagar Project in Andhra Districts is being debited to Andhra region and the expenditure in Telangana Districts to Tylengana region. While the expenditure at the Head Quarters on common services and establishment is being allocated in the ratio of 2 : 1 between Andhra and Telangana regions.

(c) Rs. 48 778 Crores to end of August, 1971.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— అధ్యక్షా, ఇందులో చాలా అంకెలు ఉన్నాయి. కనుక మంత్రిగారు దయచేసి ఒక స్టేట్‌మెంటు ఒకటి, రెండు రోజులలో సభవారికి అందజేస్తే బాగుంటుంది.

Mr Speaker ;— You can (Sri S Sidda Reddy) place half a dozen copies of the answer on the Table of the House.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:— హౌ ఇట్ ఈజ్ ఎలొకేటెడ్ అంటే 193.85 అన్నారు చూడండి అది తప్పు. ఎందుచేతనంటే భార్గవా కమిటీ రిపోర్టులో ఒక ఎర్రర్ జరిగింది. అది ఏమంటే 177 టి. ఎమ్. సి. ఆంధ్రాకు, 85 ఆర్ 87 టి. ఎమ్. సి. తెలంగాణాకు, ఆ రేషియోలో ఈ డామ్ యొక్క ఖర్చు మనకు ఇచ్చారు. వారు ఏమి చేశారుఅంటే కృష్ణా డాములో రాబీ క్రాప్‌కు 16.5 టి.ఎమ్.సి. నీరు తుంగభద్రనుంచి వస్తున్నది. తుంగభద్రనీరు రాయలసీమ కెనాల్సు తయారు కానందువల్ల ఇక్కడకు వస్తున్నది. దానికి ఆంధ్రనుంచి కట్టేశారు 1960.61లోనే. ఇప్పుడు ఈ 16.5 టి. ఎమ్ సి. ఆ 177 టి. ఎమ్. సి. కలిపి 193.85 చేసి నందువల్ల ఆంధ్రకు చాలా అన్యాయం జరిగింది. నిన్న మంత్రిగారు 5 లక్షల ఎకరాలు రైట్ కెనాలులోనూ, 2 లక్షల ఎకరాలు లెఫ్ట్ కెనాలులోనూ ఇరిగేషను జరుగుతున్నదని ఇది 2 : 1 రేషియోలో ఉన్నదని సెలవిచ్చారు, కాని యాక్చువల్‌గా భార్గవా కమిటీ రో జరిగిన ఈ తప్పును సవరించడానికి మన ఫైనాన్సు సెక్రటరీగారు వారు వ్రాసిన లెటరులో కూడా ఉంది. ఆ రిపోర్టులో మన ఫైనాన్సు సెక్రటరీగారు అది తప్పు అనికూడా వ్రాశారు. మరి దానిని కరక్టు చేయించడానికి ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకున్నారు. తీసుకోకపోతే ఇప్పుడు ఏ చర్యలు తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— ఇప్పుడు భార్గవా కమిటీలో ఏ సూత్రం అయితే చెప్పారో దాని ప్రకారం చేస్తున్నాము.

డాక్టరు టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— భార్గవా కమిటీవారు తప్పుచేశారు. ఫిజికల్ ఎర్రర్ అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అది ఏమంటే 16.5 టి. ఎమ్. సి. తుంగభద్ర వాటర్ The Andhra Government has paid already as early as 1961 డబుల్ పేమెంటు చేస్తున్నారు. మళ్ళీ ఈ 16.5 టి. ఎమ్. సి. 177 టి. ఎమ్. సి. కి కలిపి 193.5 టి. ఎమ్. సి. అయింది కనుక ఎక్కువ చేయాలని అన్నారు. ఫైనాన్సు సెక్రటరీగారు భార్గవా కమిటీవారికి వ్రాశారు కూడా. ఇది అంతా రిపోర్టులోనే ఉంది. ఇది అంతా నేను చెప్పేది కాదు. అది కరక్టు చేయించాలి. లేకపోతే ఆంధ్రాకు చాలా అన్యాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— ఆ భార్గవా కమిటీ గురించి ఏమి చేస్తారు అంటే అది వేరే ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

డాక్టరు టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— వేరే ప్రశ్నకాదండి. రిపోర్టు తప్పు. ఫైనాన్సు సెక్రటరీగారు భార్గవా కమిటీకి వ్రాసినప్పటికినీ ఆయనకరక్టు చేసుకోలేదు. కాబినెట్‌వారు తమంతట తామే చర్య తీసుకోవాలి. అది తమ దృష్టికి తెచ్చినా కూడా ఇంకో ప్రశ్న వేయమంటారేమిటి ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— వారే చెబుతున్నారు కదా ఫైనాన్సు సెక్రటరీగారు ఏదో వ్రాశారని. ఇక నేను చెప్పవలసింది ఏముంది.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— అది 19 వ పేజీలో ఉంది.

శ్రీ డి. నరసింహం :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తెలియజేయడంలో డబ్బును బట్టి 20 ఏళ్ళు కావచ్చు, 30 ఏళ్ళు కావచ్చు అంటున్నారు. పోనీ ఈ విషయం శాసనసభ ద్వారా దీనిని ఆశ వదులుకోవలసిందని ప్రజలకైనా తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— లేదండి వారు టైము చెప్పమంటే చెప్పాను. డబ్బు ఉంటే రెండు ఏళ్ళు అని కూడా చెప్పాను. అది మీరు గుర్తించలేదు. డబ్బు వస్తే రెండు ఏళ్ళలోనే పూర్తిచేస్తాము. డబ్బు తక్కువ అయితే పట్టవచ్చు అన్నాను గాని దాని అర్థం అదికాదు. డబ్బునుబట్టి ఉంటుంది. డబ్బుఉంటే 1975-76 వ పూర్తి చేయాలనుకొనుచున్నాము.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— ఇప్పుడు రైటు కెనాల్, లెఫ్టు కెనాల్సు ప్రోగ్రెస్‌లో ఉన్నాయి. సంతోషమే. సస్యశ్యామలం అవుతుంది. కాని డ్రైనేజి ఫెసిలిటీస్ లేవు నాగార్జున సాగర్ క్రింద. పేరలల్ గుండ్లకమ్మ అని ఒకటి ఏర్పాటు చేస్తాము అన్నారు. అది లేనందువల్ల, బాపట్ల తాలూకా ఒక సరస్సు అయిపోయింది. ఉన్న ఎగ్జిస్టింగు ఆయకట్టు సెలైను జా కావలసింది పోయి అవి అంతా నాశనం అయిపోతున్నది. ఆ పేరలల్ గుండ్లకమ్మ త్రవ్వించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— ఆలోచించారు కదండీ మన డ్రైనేజి మినిష్టరుగారు. అంతా ఇన్‌వెస్టిగేట్ చేశారు. అది ఆలోచనచేస్తున్నారు.

శ్రీ వై. వెంకటరావు :— బాపట్ల తాలూకాఅంతా సరస్సులాగ తయారైంది అది అంతా ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు.

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసు, డ్రైనేజి మినిస్టరుగారికి తెలుసు. అందుకోసమే ఇన్‌వెస్టిగేషను జరిగింది. నిశ్చయం కాలేదు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :— కుడి కాలువ క్రింద ఈ మధ్య అక్కడక్కడ కొన్ని కాలువలు త్రవ్వారు. పూర్తిచేయలేదు. అక్కడ ఉన్న కొన్ని డివిజన్సు కూడా ఎత్తేసి ఇంకో చోటుకు పంపించారు. ఆ కాలువలు త్రవ్వడం ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు. గుండ్లకమ్మ మీద అక్విడెక్ట్ పని ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారు ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— గుండ్లకమ్మ మీద అక్విడెక్ట్‌కు టెండర్సు పిలిచాము. ఇంకా ఫైనలైజు కాలేదు. మీరు ఇప్పుడు అన్నారుకదా ఎస్టిమేట్సు శాంక్షను కానిదే టెండరు ఎలా డిసైడ్ చేస్తారని. ఎస్టిమేట్సు గవర్నమెంటుకు వచ్చినవి. ఇంకా శాంక్షను కాలేదు. అయిన తరువాత డిసైడు చేస్తాము.

శ్రీ పి. కోటయ్య :— ఈ నాగార్జునసాగర్ అమలులోకి వచ్చిన తరువాత అంతకు పూర్వం పడమటి ప్రాంతాలనుంచి వచ్చేటటువంటి మురుగుతోడు దాదాపు 4, 5 రెట్లు మురుగువచ్చి ఇవతల పొలాలన్నీ మురుగుకు గురి అవుతున్నాయి. ఇది 1969 లో వరదలు వచ్చినప్పుడు కూడా డాక్టర్ కె. యల్. రావుగారు, చీఫ్ ఇంజనీరు వారంతావచ్చి కొమ్మమూరి కెనాల్‌కు పేరలల్‌గా మరొక డ్రైన్ తీసుకొని వెళ్ళి సముద్రంలో కలపాలన్నటువంటి ఒక ప్రతిపాదన ఆలోచించవలసిందని ఎస్టిమేటు వేశారు. నాగార్జునసాగర్ కంట్రోలు బోర్డుకూడా దానిని గురించి పరిశీలన చేసింది. అది నాగార్జునసాగర్ ఎస్టిమేట్సులో లేదన్న కారణంచేత ఎప్పటికప్పుడు నెట్టివేస్తూ అది మామూలు డ్రైనేజికి వదిలి పెట్టాలని అంటున్నారు. అందువల్ల ఈ వివాదం ఏమైనా పరిష్కారం అయిందా ? ఇవతల బాపట్ల తాలూకాను, చీరాల తాలూకాను సంరక్షించే మార్గం ఉందా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— వారుచెప్పినట్లు ఇన్‌వెస్టిగేషను చేశారు. కాని నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులోఇప్పుడు లేదు. అసలు ఇన్‌వెస్టిగేషను చేసినా అది శాంక్షను చేయాలి, అమలు చేయాలి అనుకోండి. నిర్ణయం కాలేదు. మొదట అది చేయాలని నిర్ణయం కావాలి. దానికి వ్యతిరేకతా ఉంది, అనుకూలతా ఉంది. పేరలల్ కావాలనే వారు కొంతమంది ఉన్నారు. దీనివల్ల నష్టం ఎక్కువ ఉందనే వాదన ఒకటి ఉంది. ఇది టెక్నికల్‌గా మొదట శాంక్షను కావాలి. తరువాత నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులో కాని సెపరేటుగా కాని దానికి శాంక్షను కావాలి. అప్పుడు అమలు కావాలి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అసలు ప్రభుత్వం ఈ జాప్యం వల్లనే ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క కాస్టు పెరుగుతున్నది. అట్లా జాప్యం చేయడం వల్ల కాస్టు పెరుగుతుంది కదా, ఇప్పటికూడా 48 కోట్ల రూపాయలు చిల్లర అయింది కదా. మరి మంత్రిగారు దీన్ని ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఎలా కేటాయింపు చేసి పూర్తి చేస్తారో మాకు చెప్పక పోతే మీరు చెప్పిన మాటలు, ప్రసంగాలు విని ప్రజలు అంతా చేస్తారని అను కొంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి దగ్గరనుంచి మీ దగ్గరవరకూ ప్రకటనలు చేశారు. 1972 వ సంవత్సరానికి నీళ్ళు దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి, మార్కాపురం ప్రాంతాలకు ఇస్తామన్నారు. మీ మాటలను గురించి ఏమనుకోవాలి.

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— మా మాటలు అప్పటి పరిస్థితులనుబట్టి ఉంటాయి. మాటలు అంటే ఇది వేదంలోని మాటా. మన పెట్టుబడి అంత ఉంటుందని అనుకొన్నాము. 640 కోట్లు ఉంటుంది అనుకొన్నాము. ఇప్పుడు 530 కోట్లకు దిగింది. అది శాంక్షను కాలేదు. నేను మనవిచేసినట్లుగా పోర్త్‌ప్లాను అయిన తరువాత కూడా స్పిల్ ఓవర్సు దాదాపు 68 కోట్ల రూపాయలు ఉండేట్లు ఉంది, ఫోర్త్‌ప్లానులో 44 కోట్ల రూపాయల పైచిలుకు పెడితేనే స్పిల్ ఓవర్ అయ్యేది

66 కోట్ల రూపాయలు. టైము పోయే కొలది ధర పెరుగుతుందన్నారు. నిజమే. సంవత్సరాలు గడిచే కొలది ధర పెరుగుతుంది. కాస్టు ఆఫ్ లైఫ్ పెరుగుతుంది. మెటీరియల్ కాస్టు పెరుగుతుంది. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. కాదని ఎవరూ అనడంలేదు. క్వశ్చన్ ఏమంటే డబ్బు ఎట్లా అని.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— ఎంతకాలంలో మీరు డబ్బును ప్రోగుచేసి పూర్తి చేస్తారో చెప్పండి ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— ఎక్కడ ప్రోగు చేయమంటారు ? మీరు చందా అడగమంటే అడుగుతాము కాని ఎక్కడ ప్రోగు చేయమంటారు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— ఎల్. ఐ. సి. దగ్గరనుంచి తీసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అంత సులభంగా లేదు. ఎల్. ఐ. సి. ని మీరు అడిగినంత మాత్రాన ఇచ్చే స్థితిలో లేరు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:— అసలు ప్రాజెక్టు కట్టడానికి డబ్బు ఎంత అవుతుంది? ఎక్కడనుంచి వస్తుంది అనే అంచనా లేకుండా ప్రాజెక్టు ఎట్లా మొదలు పెట్టారు. 45 కోట్ల రూపాయలు ఎట్లా వడ్డీ కట్టారు. ఇంకా ఎంతకాలానికి పూర్తి అవుతుంది. ఎక్కడనుంచి డబ్బు వస్తుందో అంచనాలు లేకుండా ఊరికే నాసుకోసం మొదలు పెట్టారా ప్రాజెక్టు. మరేమిటి అలా అంటారు ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— మేము తెలిసే మొదలు పెట్టాము.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— అనుకుంటే ఎంతకాలానికి పూర్తిచేయాలను కొంటున్నారో చెప్పండి ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— ఫోర్తు ప్లానులో మనం 44 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు పెట్టాము. ఇదే శక్తికి మించినది నాగార్జున సాగర్‌కు పెట్టడం. ఇది పెట్టినప్పటికీ ఇంకా 68 కోట్ల రూపాయలు అయితేకాని ఇప్పుడు ఉన్న అంచనాల ప్రకారంగా పూర్తికాదు. 68 కోట్ల రూపాయలు ఫోర్తు ప్లానులో ఈ రానున్న 2, 3 సంవత్సరాలలో మనం ఖర్చు పెట్టకలుగుతామా అంటే ఇంపాజిబుల్. కాని ఏదైనా ప్రయత్నం చేసి సంవత్సరానికి కనీసం 10 కోట్ల రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా ఈ ప్రాజెక్టు ఖర్చు పెట్టుకుంటూ 1975-76 కు పూర్తిచేయాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నాగార్జున సాగర్‌కు ఉన్న పరిస్థితులలో 10 కోట్ల రూపాయలకన్నా ఎక్కువ ఎలాట్ చేయడం కష్టంగా ఉంటుంది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— అట్లా చెప్పండి. ఆ మాత్రం అయినా చెప్పకపోతే ఎలా ?

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— ప్రతీ విషయానికి చందాలు తేవాలి. డబ్బు లేదు. అప్పటి తీరు అప్పటి మాటలు చెప్పినామని అంటున్నారు. అప్పటి పరిస్థితులకు ఇప్పటి పరిస్థితులకు తేడా ఏమిటి ? అసలు ప్రభుత్వం మీదే కదా. అప్పుడు అంచనాలు లేకుండా వాగ్దానాలు చేశారు. 1972 లో ఎన్నికలు వస్తున్నాయి కనుక మరల అటువంటి వాగ్దానాలు ఇంకా చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— కాదండి ఈ వేళ పరిస్థితి మనం అనుకొనేది ఏమంటే సంవత్సరానికి 10 కోట్ల రూపాయలకు తక్కువ లేకుండా వస్తుందని అనుకొంటున్నాము వచ్చే సంవత్సరం అదనంగా దొరికితే ఒక సంవత్సరం ముందు పడుతుంది, కొంచెం క్లిష్ట పరిస్థితులు వచ్చి కొంచెంతక్కువ అయితే ఒకసంవత్సరం వెనక్కు పోతుంది, అందుచేత టైము ఎట్లా చెప్పగలము అంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :— డబ్బు సంగతి అలా ఉంచండి. అసలు ఈ నాగార్జున సాగర్ ఒరిజినల్ ప్లానులో ఎంతదూరం కుడి, ఎడమ కాలువలు పోవలసి ఉందో అంతా మినహాయించకుండా పూర్తిచేసే సంకల్పం ఉందా ? ఇటీవల ఒక అపోహ బయలు దేరింది. మొన్న డిమాండు మీదకూడా మనవి చేశాను. ఎడమ కాలువ కట్లేరు వరకు వచ్చి ఆగుతుందని తిరువూరు, నూజివీడు తాలూకాలు. విజయవాడ తాలూకా మెట్ట ప్రాంతాలకు అది వర్తించదని అలాగే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు తమ్మిలేరు దాకా వెళ్ళవలసిన ప్లాను ఆగి పోతుందని ఒక అపోహ ఉన్నది. అందుచేత ఆ విషయంలో సమాధానం వస్తుందేమోనని నేను డిమాండులో మనవి చేసినాను. ఏమీ మినహాయించకుండా పూర్తి చేస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— అపోహకు తావు ఏమీ లేదు. ఫస్టు పేజ్‌లో ఉన్నటువంటి కాలవ పొడవు లెఫ్టు, రైటు రెండు వైపులా కూడా సంపూర్తిగా చేయాలని ప్రభుత్వంయొక్క సంకల్పం. ఆ విధంగానే మేము సాగిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. నారాయణస్వామి :— అధ్యక్షా, ఫస్టుఫేజ్ వరకు పూర్తిచేస్తామన్నారు. సెంకడ్ ఫేజ్ లేదని అనుకోమంటారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—ఆ మాట అనలేదు. ఈ వ్యవహారమంతా ట్రిబ్యునల్ పోష్పంచి. సెకండ్ ఫేజ్ రావాలని అగ్గడ పోట్లాడుచున్నాము. శాంక్షను అయిన స్కీము ఎగ్జిక్యూషన్‌కి ఒక ఫేజ్ పెట్టుకొన్నాము. దాని వరకు చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. సి. శ్రీరంగయ్యశెట్టి:— అధ్యక్షా, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు పైన కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. సంతోషము. రాయలసీమలో వున్న ప్రాజెక్టులకు ఆ రేషియో ప్రకారము ఖర్చు పెట్టేదానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— పెద్ద పెద్ద వాటికి రేషియో పెట్టడము కష్టము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, సి కి. సమాధానము చెబుతూ ప్లానింగ్ కమీషన్ కి వ్రాశాము అంటున్నారు. పవరు జనరేషనుకు ఫెసిలిటీ వుండి కూడ వేస్టు చేసుకొంటున్నాము. ఎక్స్‌పిడైట్‌చేసి త్వరగా పూర్తిచేసే దానికి చర్య తీసుకొంటారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— ఎక్స్‌పిడైట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రామనాధం :— భాస్కరరావుగారు వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ ఫస్టుపేజ్‌లో వున్నంతవరకు కాలువలు తీసుకు వెడుతున్నాము అన్నారు. లెఫ్టు కెనాలులో ఫస్టుఫేజ్ ఎంతవరకు అనేది చెబుతారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :—ఆ డీటెయిల్స్ లేవు. 8.8 లక్షలఎకరాలు. నూజివీడు నందిగామ, తిరువూరు తాలూకాలు దీనిలో కలిసే వున్నవి.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :— అధ్యక్షా, సం॥రమునకు 10 కోట్లు అయినా ఖర్చు పెడుతున్నాము అన్నారు. దీనిలో స్టాఫ్ శాలరీస్ ఎంత వుంటాయి ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— ఆ బిల్లుకూడ సంవత్సరం, సంవత్సరానికి మారుతూ వుంటుంది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :— సుమారు 7 కోట్లు వుంటుందా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— 7 కోట్లు వుండదు. దాదాపు 25 పర్సెంటు ఆఫ్ ది ఆలాట్‌మెంటు వుంటుందను కొంటాను.

శ్రీ జి. శివయ్య :— అధ్యక్షా, రావణాసురిని కాష్టములాగ నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు కన్‌స్ట్రక్షను జరుగుతూనే వుంది. అది కంప్లీట్ అయితేనే కాని వేరే ప్రాజెక్టులు తీసుకొనే దానికి సాధ్యముకాదు. దీనిని చూపించి రాయలసీమను మోసముచేయడం న్యాయముకాదు. దానిని పూర్తి అయినా చేయండి. లేకపోతే మాకు కూడ మార్గము చూపించడానికి ఆలోచించండి.

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— రెండూ చూస్తున్నాము.

శ్రీ ఆర్. మహానంద :— అధ్యక్షా, లోగడ శ్రీ॥ బి॥ సుబ్బారెడ్డిగారు ఈ స్టేటుకు సంబంధించినంతవరకు సెకండ్ ఫేజు లేదని చెప్పారు. ఈ మంత్రిగారు వుందంటున్నారు. ఫస్టుఫేజ్ ఎంతవరకు వుంది ? డబ్బు లేదని 11 వ బ్లాక్ వరకు చేసి వూరుకొన్నారు. 12 వ బ్లాక్‌నుంచి యిచ్చే పరిస్థితిలో లేరు. అది ఎప్పుడు టేక్ అప్ చేస్తారు?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పినదే నేను చెబుతున్నాను. మాకు సంబంధించినంతవరకు ఒక్కటే ఫేజి. తాత్కాలికముగా అలాట్‌మెంటును బట్టి ఎగ్జిక్యూషన్ ఫస్టుఫేజు చేస్తున్నాము. కుడి కాలువలో దర్శి తాలూకాకూడా వుంది.

శ్రీ ఆర్. బుచ్చి రామశేషయ్య శ్రేష్ఠి :— నందిగామ తాలూకాలో కొంత భాగములోను, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలో కొంతభాగములోను కాలువల త్రవ్వకము పూర్తి అయినది. తక్కువ సొమ్ము ఖర్చుపెడితే ఎక్కువ సేద్యము చేయడానికి వీలు వుంటుంది. దాన్నిగురించి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎస్. సిద్దారెడ్డి :— తక్కువ డబ్బుతో ఎక్కువ ఆయకట్టు ఎట్లా వస్తుందో ఆ స్కీములనే అమలు పరుస్తున్నాము.

Mr. Speaker :— Answers for the other questions will be placed on the table of the House.

780-A.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

ASSIGNMENT OF LAND IN CHUKKAPUR VILLAGE

S. N. Q. No. 2494-L.

Sri M. A. Ramachandra Reddy :— will the Hon'ble Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that for land in Survey No. 448 and 449 of Chukkapur village in Kamareddy Taluq, patta has been sanctioned in the name of the ryots of Bandarameshwarpally ;

(b) if so, when did the Harijans of Chukkapur village apply for the above land and when did the ryots of Bandarameshwarpally apply , and

(c) what is the action taken by the Revenue Department on the representation made to the Chief Minister and Revenue Minister ?

Sri P. Thimma Reddy :—

(a) (b) & (c) The answer is placed on the Table of the House.

Answer placed on the Table of the House Vide SNQ. No. 2494-L. (Starred) given notice by Sri M A Ramchandra Reddy, M.L.A.

(a) & (b) The harijans of Chukkapur village, Kamareddy Taluk have filed a petition in the Taluk Office, Kamareddy on 11-10-1968 for assignment of land in S. Nos. 448 and 449 of Chukkapur. But prior to their submission of the petitions some other persons 8 in number had already submitted petitions for assignment of the same land The Tahsildar after going through the formalities under the rules, assigned the lands to the 8 persons At the time of assignment the land was free of occupation However, it is reported that the Harijans in question have filed an appeal before the District Revenue Officer, against the orders of the Tahsildar and that the appeals are under disposal.

(c) On a representation made by the Harijans to Chief Minister on 21-6-1971, a report was called for from the Collector. Collector has reported that the matter is pending in appeal before the District Revenue Officer, who has posted the matter for hearing

శ్రీ యమ్. ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :— ఆ గ్రామము వారికి యివ్వలేదనే నేను ఈ ప్రశ్న వేశాను. ఇది వుంది అది వుంది అని ఈ విధంగా మంత్రి గారు జవాబు చెబుతున్నారు, అది కరెక్టుకాదు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— డిస్ట్రిక్టు రెవెన్యూ అఫీసరునుంచి వచ్చిన రిపోర్టు యిది. రెడ్డిగారు చెప్పిన వారికన్న అవతలవారు ముందు అర్జీ పెట్టారు.

780-B.

PICTURISATION OF VENKATESWARA VAIBHAVAM BY T. T. D.

S. N. Q. No. 2496-H.

Sarvasri Kudupudi Prabhakara Rao , Buragadda Niranjana Rao & B. Ratnasabhapathy :—

Will the Hon'ble Minister for Endowments be pleased to state:

(a) when the resolution to picturise the Film by name " Venkateswara Vaibhavam " was passed by the Trustee Board of Thirupathi Devasthanam and whether the resolution was passed unanimously ;

(b) the members of the then Trust Board ;

(c) the amount of expenditure incurred for producing the film ;

(d) whether the said film was subsequently sold to private persons ;

(e) if so, whether it was done with the permission of the Government ; and

(f) if not, the action proposed to be taken ?

Sri R. Ramalinga Raju :—

(a) The resolution to picturise a film on " Lord Venkateswara " was passed by the T. T. D. Trust Board on 10-2-1969. The resolution was passed unanimouly.

(b) The following are the Members of the then Trust Board :

1. Sri P. N. Appa Rao, Chairman.
2. Sri A. Viswanatha Rao, Member.
3. Sri K. Konda Reddy, Member.
4. Sri G. Ranga Raju, Member.
5. Sri K. Nanjappa, Member.
6. Smt. Kumudini Devi, Member.
7. Sri N. V. Ganga Raju, Member.
8. Sri C. Bali Reddy, Member.
9. Dr. T. V. S. Chalapathi Rao, Member.
10. Sri Goenka, Member.
11. Sri G. C. Venkanna, Member.

(c) An amount of Rs. 59,835/- for 4,500 ft. was incurred by the T. T. D. for producing the picture.

(d) The film was not sold out but leased out to Dalton Pictures Ltd. for Andhra and Orissa States for a period of 5 years for an amount of Rs. 82,500/- and for Rs. 20,500/- to Sridhar Enterprises for the same period for the Mysore State.

(e) No Sir.

(f) The Agreement referred to in (d) was for the picture for 4,500 ft. as it stood on 22-5-1970 i. e. the date of lease. Subsequently the picture was made into a full lenght documentary. No agreement

for this was executed before its release. Subsequent to the release a fresh agreement was arrived at with the parties in respect of A. P. after cancelling the previous one. In respect of Orissa and Mysore states the matter is under consideration of the T. T. D. Trust Board.

ఎ. శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి వైభవమును చిత్రీకరించుటకు సంబంధించిన తీర్మానమును టి. టి. డి. ట్రస్టు బోర్డు 10-2-69 న ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించినది.

బి. అప్పటి ట్రస్టు బోర్డులో ఈ దిగువ సభ్యులు వుండిరి.

1. శ్రీ పి. యస్. అప్పారావు, చైర్మన్.
2. శ్రీ ఎ. విశ్వనాధరావు, మెంబరు.
3. శ్రీ కె. కొండారెడ్డి, మెంబరు.
4. శ్రీ జి. రంగరాజు, మెంబరు.
5. శ్రీ కె. నంజప్ప, మెంబరు.
6. శ్రీమతి కుముదినీదేవి, మెంబరు.
7. శ్రీ యస్. వి. గంగరాజు, మెంబరు.
8. శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి, మెంబరు.
9. డాక్టరు టి. వి. యస్. చలపతిరావు, మెంబరు.
10. శ్రీ గోయెంకా, మెంబరు.
11. శ్రీ జి. సి. వెంకన్న, మెంబరు.

సి. 4,500 అడుగుల నిడివి గల పిక్చరును తీయుటకు టి. టి. డి. వారిచే రు. 59,886/-లు ఖర్చు చేయబడింది.

డి. ఈ చిత్రము అమ్మబడలేదు. కాని ఆంధ్ర ప్రదేశ్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలో ప్రదర్శించుటకు 5. సం. లకు డాల్టన్ పిక్చర్స్ లిమిటెడ్ వారికి 82,500 రూ. లకు లీజుకు ఇవ్వబడింది. మైసూరు రాష్ట్రములో ప్రదర్శించుటకు శ్రీధర్ ఎంటర్‌ప్రైజెస్ వారికి రు. 20,500/లకు 5 సం. లకు లీజుకు యివ్వబడింది.

ఇ. లేదు.

యఫ్. పై డి. లో ఉదహరించినది 22-5-70 నాటికి అనగా లీజు నాటికి 4,500 అడుగుల నిడివి గల చిత్రమునకు సంబంధించినది. దరిమిలా పూర్తి నిడివి గల చిత్రముగా రూపొందించబడినది. ఈ పూర్తి చిత్రమును విడుదల చేయుటకు ముందుగా ఎలాంటి అగ్రిమెంటు చేసుకొనబడలేదు. ఈ చిత్రము విడుదల తరువాత ముందు ఒప్పందమును రద్దుచేసి ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కి సంబంధించినంతవరకు క్రొత్త అగ్రిమెంటు చేసుకోబడింది. ఒరిస్సా, మైసూరు రాష్ట్రాలకు సంబంధించి నంతవరకు ఈ విషయములో టి. టి. డి. ట్రస్టు బోర్డువారు తగు పర్యాలోచనా చేస్తున్నారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— అధ్యక్షా, ఈ పిక్చరు మొట్టమొదట 4,500 అడుగులు తీయడానికి ట్రస్టుబోర్డులో తీర్మానించబడిందని చెబుతున్నారు. అంతకుకూడా యింకా ఎక్కువ పెద్దదిగా 10, 12 వేల అడుగుల నిడివిదాకా తీసినట్లున్నది. దానిని డాల్టన్ పిక్చర్సుకు యివ్వడానికి మైసూరులో అమ్మడానికి పర్మిషన్ ప్రభుత్వంనుంచి ట్రస్టుబోర్డు నుంచి తీసుకోలేదని అంటున్నారు. ఇది Gross Violation of rules గా కనిపిస్తుంది. ఆ Executive Officer మీద action తీసుకొన్నారా ? లేక పోతే ఎప్పుడు తీసుకొంటారు? Action తీసుకొనే ముందు కొత్త I. A. S. అధికారిని భక్తి వున్నవారిని వేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— అవసరమైతే తప్పకుండా అల్లా చేస్తారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— Violation of Rules అవునా కాదా?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— 4,500 అడుగులు కాకుండా అంతకంటె పెంచి తీయడానికి ట్రస్టుబోర్డు, కమిషనరు పర్మిషన్ యిచ్చారా ? యివ్వకపోతే అది Violation అవునా కాదా ? Violation అయితే action తీసుకొన్నారా ? లేదా ? లేకపోతే ఎందుకు తీసుకోలేము ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— కమీషనరు ట్రస్టుబోర్డు, గవర్నమెంటు పర్మిషన్ యివ్వకుండ, 4,500 అడుగులు పైబడి పూర్తి పిక్చరు తీస్తేగాని మార్కెట్ లోకి వెళ్ళదనే సంకల్పంతో తిరిగి డాల్టన్ పిక్చర్సు పూర్తి నిడివి పిక్చరు తీశారు. అగ్రిమెంటు అమలుపరచియున్నది. ఆలాగుంటేనా రిస్క్ అయినది. అందుకోసం తిరిగి యిదంతా ఒక అగ్రిమెంటు చేసుకొన్నారు.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— అధ్యక్షా, ఈ పిక్చరు తీయడానికి ముందు ట్రస్టుబోర్డులో చాలాసార్లు వ్యతిరేకించడం జరిగిందా ? పిక్చరు తీసేటప్పుడు మూల విగ్రహాన్ని తీయడానికి పర్మిషన్ యిచ్చారా ? ఆంధ్రలో ఏ సంస్థకి ఎంత Period కు అమ్మారు ? సినిమాల ముందు హుండీలు పెట్టి వసూలుచేసే డబ్బు తిరుపతి దేవస్థానానికి పోవడానికి ఏర్పాటు చేశారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఈ పిక్చరు మే నెల 70 లో లీజుకు డాల్టన్ పిక్చర్సు వారికి యివ్వడం జరిగింది. అయిదు సంవత్సరాల పీరియడ్. ఈ సినిమాల వద్ద హుండీలు అన్నీ తిరుపతి దేవస్థానానికి చేరవలసినదని మా అధికారినికూడ గార్డెడ్‌గా ఏర్పాటు చేశాము. మూల విరాట్టును సినిమా పిక్చరు తీయలేదు. తీయడానికికూడా ఏ విధంగాను వీలులేదు. ఆ విధంగా యింకొక పిక్చరు ఏర్పాటు చేసి దానిని మూల విరాట్టుగా చిత్రించారు.

శ్రీ శ్రీరంగయ్యశెట్టి :— ఆంధ్ర రీజియన్‌కు 20 వేలకు విక్రయించాము. మైసూరుకు 20 వేలకు విక్రయించామన్నారు. మైసూరుకు యింత ఎక్కువ రేటుకు విక్రయించడానికి కారణం ఏమిటి ? ఎన్ని సంవత్సరాలకు రైట్సు యిచ్చారు ? ఎన్ని కాపీలుతీశారు ? మిగతా డిస్ట్రిబ్యూటర్సుకు - పూర్ణ, చమ్రియా, రాజేశ్వరి Contact చేశారా ? "వెంకటేశ్వర వైభవం" మొత్తం ప్రపంచంలో

important కాబట్టి యింత తక్కువ రేట్సుకు ఎలా యిచ్చారు ? కమీషన్ బేసిస్ పైన ఎందుకు యివ్వలేదు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— మైసూరులో యిచ్చిన పిక్చరు తిరిగి రిటర్న్ తీసుకోబడుతోంది. ఎవరూ రానప్పుడు ఆపిక్చరును ఆ ఖరీదుకైనా విడుదల చేద్దామనే సంకల్పముతో యిచ్చారు. దరిమిలా రీకన్సిడర్ చేసి ఆ పిక్చరును రిటర్న్ తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ఈ మాదిరి డాక్యుమెంటరీ ఫిల్మ్ వెంకటేశ్వర వైభవం తీయాలని చాలా ఏండ్లనుంచి ఒక అభిప్రాయం వచ్చినా అది ట్రస్టుబోర్డులో యిట్లాంటి ఫిల్మ్ తీయకూడదనే objection వచ్చింది. కానితరువాత కమిషనరుగారు చెప్పినందువల్ల మొదలు పెట్టారా ? (2) ట్రస్టుబోర్డువారు తీర్మానం చేసినతరువాత 1 లక్ష రూపాయలు కేటాయించిన తరువాత కళ్యాణరావు అండ్ కంపెని వారికి యిచ్చే నిమిత్తం బోర్డువారికి గవర్నమెంటువారికి తెలిసినట్లుంది. తరువాత 4,500 అడుగులు కలిగిన డాక్యుమెంటరీ ఫిల్మ్ తీసారు. అసలు డాక్యుమెంటరీ ఫిల్మ్ రెండువేల అడుగులకంటె ఎక్కువ ఉండకూడదు. కాని ఎక్కువగా 4,500 అడుగులు ఎందుకు తీశారు ? దీనికి బోర్డువారుగాని, గవర్నమెంటుగాని, పర్మిషన్ యిచ్చారా ? ఈ 4,500 అడుగులు తీయడానికి ఎవరు పర్మిషన్ యిచ్చారు ? (3) ఈ పిక్చరు తీసిన తరువాత డాల్టన్ కంపెనీవారికి ఈ పిక్చరు 10,500 అడుగులు తీయడానికి ఎవరు పర్మిషన్ యిచ్చారు ? ట్రస్టుబోర్డా ? గవర్నమెంటా ? 10,500 అడుగులు తీసిన తరువాత డిస్ట్రిబ్యూషన్ రైట్సు డాల్టన్ కంపెనీకిగాని ఆంధ్రరాష్ట్రంలోగాని, బెంగుళూరులోగాని ఒరిస్సాలోగాని యివ్వడానికి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు యివ్వడానికి ట్రస్టుబోర్డుగాని, గవర్నమెంటుగాని కమీషనరుగాని పర్మిషన్ యిచ్చారా? అగ్రిమెంటు టర్మినేట్ అయ్యేవరకు డిస్ట్రిబ్యూటర్సు రన్ చేసిదానికి ఎంత డబ్బు వారికి వచ్చింది ? ఆ డబ్బులో ఎంత వరకు దేవస్థానానికి చెందింది ? 10 రోజులు సినిమా రన్ చేస్తే 15 లక్షలు వచ్చింది. దేవస్థానానికి ఎంతవచ్చింది ? అది రాకపోయినందువల్ల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు చట్ట విరుద్ధముగా ట్రస్టుబోర్డువారికి సంబంధం లేకుండా వారికి తెలియకుండ, with out their knowledge కమీషనరుకు తెలియకుండ, గవర్నమెంటుకు తెలియకుండ నడిపారు గనుక, దేవస్థానానికి నష్టం వచ్చింది గనుక ఈ డబ్బువివిధంగా ఎవరెవరికి చెందిందనేది investigation చేసి ఆ భోగట్టా యిక్కడ పెట్టిస్తారా ? లేకపోతే ఎవరెవరికి ఈ సంబంధం ఉన్నది ? గుడిని, గుడిలోని గోపురాన్ని మింగేవారిని అధికారంలో పెట్టి వ్యవహారం జరపడానికి తీర్మానం చేశారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఇందులో గుడిని, గోపురాన్ని మింగే సమస్యలేదు. ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. రెండువేల డాక్యుమెంటరీ ఫిల్మ్ తీయాలని 4,500 అడుగులు తీశారు. అది డాక్యుమెంటరీగా పనికిరాకుండ, full length picture క్రింద పనికిరాకుండ ఉంటే అప్పుడు దానిని ఏ డిస్ట్రిబ్యూటర్సుకైనా అమ్మడానికో యివ్వడానికో ఏర్పాటు చేయాలని ట్రస్టుబోర్డు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును కోరారు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ట్రస్టుబోర్డు ఏమని కోరారు ? తీర్మానం వుందా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఏవిధంగా డిస్ట్రిబ్యూటర్సుకు యిచ్చి ఫిల్మ్ ఆడేందుకు తగిన అవకాశం కల్పించడానికి వీలుంటుందో పరిశీలించాలని. పరిశీలించి పర్యవసానం తెలియజేయాలని ట్రస్టుబోర్డువారు కోరారు. ట్రస్టీ బాలిరెడ్డి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుకు అడ్రెసు చేశారు.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి :— ఆ తీర్మానం కాపీ డేట్సుతో సహా పెట్టించాలి.

శ్రీ కె. రామనాధం — ఈ ప్రశ్నమీద క్రిందటిసారి అరగంట చర్చ జరిగింది. ఇప్పుడు యింకా అడిగేవారు అనేకమంది సభ్యులున్నారు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— రెండుగంటల డిస్కషన్ ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ట్రస్టుబోర్డుకు యిచ్చిన రికార్డు వున్నది. ట్రస్టుబోర్డు ముందు పెట్టలేదు, పెట్టలేదు, పెట్టలేదు అని యిక్కడ ఉన్నది.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— రిజల్యూషన్ చూసే చెప్తున్నాను. మీకుఏమివచ్చినదో యిన్ఫర్మేషన్? ఈ ఫిలిం తీసిన తరువాత, ఈ ఫిలిం విడుదల చేయడంకోసం డిస్ట్రిబ్యూటర్స్‌ను కాంటాక్ట్ చేయవలసిందని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు గారికి బాలిరెడ్డిగారికి ట్రస్టుబోర్డు వారు ఆదేశించారు. దాని ప్రకారం వారు అనేకమందితో సంప్రదించి ఒక .... — ....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అక్కడ ఒకపాయింట్ ఉన్నది. అడిగారు అన్నారు. వారు కాంట్రాక్ట్ యిచ్చిన తరువాత అడిగారా ? కంట్రాక్ట్ యివ్వకపూర్వం అడిగారా ? ఎవరికో యిచ్చిన తరువాత ట్రస్టుబోర్డు అడిగినదా ? రెక్టిఫైచేసి చేయడానికి లేకముందే ట్రస్టుబోర్డు ఎవరికి యివ్వాలనో కనుకున్నదా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— వీరు పిక్చరు తీసిన తరువాత ఆ పిక్చరు ఏ విధంగా విడుదల చేయడానికి వీరికి తోచక .. ....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— తారీఖులతో చెప్పండి. క్రొనలాజికల్‌గా యిస్తే నాకు క్లియర్‌గా అర్థం అవుతుంది.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఏన్ ఆఫ్ ది ట్రస్టీ బాలిరెడ్డిగారిని, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారిని డిస్ట్రిబ్యూటర్స్‌తో కాంటాక్ట్ చేయమంటే వారు ఒక పత్రికా ప్రకటనవేసి ఆ ప్రకటన ఫలితంగా వచ్చినటువంటి 88 డిస్ట్రిబ్యూటర్సుకు మద్రాసులో పిక్చర్ చూపించి దానిపైకి అయినా మక్కువగా ఉంటుందేమోనని ఆలోచిస్తే వారెవరు అందుకు సిద్ధపడలేదు. అయిదుగురు మాత్రమే దీనియొక్క వివరాలతో ఎంతకు యిస్తారు అనే విషయంగా వచ్చారు. అందులో ఒక్కరు మిగిలారు. ఆ మిగిలిన వారికి తిరుపతి దేవస్థానం బోర్డు పిక్చర్ తీసిన పర్పస్ సర్వ్ అవాలనే లక్ష్యంతో ఆ వాల్డ్ పిక్చర్ వారికి దీనిని 82 వేల రూపాయలకు అమ్మడం జరిగింది. 82 వేలకు అగ్రిమెంటు అయిన తరువాత వారికి అనుమానం వచ్చినది. ఈ పిక్చర్ నాకు ఎటుకాకుండా ఎటు పోవడానికి అవకాశం లేదని.

ఏమి చేయాలి అని తిరిగి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారి దగ్గరకు వచ్చారు. ఇది ఫుల్ పిక్చర్ తీసుకుంటేగాని నాకు ఎడుదల అవదు. అంటే మీ డబ్బుతో ఫుల్ పిక్చర్ తీసుకోండి అని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారు పర్మిషన్ యిచ్చారు. ఆ పర్మిషన్ మీదనే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, సూపర్‌వైజ్ చేసినమీదట ఈ పిక్చర్ పూర్తిగా తీసినది. అది ట్రస్టుబోర్డులోకి రావలసింది. తిరిగి రాకముందే పిక్చర్ తీయించారు. తీసిన తరువాత ట్రస్టుబోర్డులోకి తీసుకువద్దామనే సంకల్పంతో దీనియొక్క ఫైనల్ అగ్రిమెంట్ యివ్వడం కోసం ట్రస్టుబోర్డుకు వెళ్ళకపోవడానికి కారణం అది అని చెపుతారు ఆయన. అందుచేత తిరిగి .. ..

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— రెండువేల అడుగులు తీయాల్సిన ఫిలిం 10,500 అడుగులు అయిపోయింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పర్మిషన్ యిచ్చినారు. కమీషనర్ పర్మిషన్ యిచ్చినారు. ట్రస్టుబోర్డువారు డాక్యుమెంటరి ఫిలిం తీయాలనే ఉద్దేశ్యం వెలిబుచ్చి అది తీయమంటే అది పోయి 10,500 అడుగుల ఫిలిం తీసేటప్పుడు గవర్నమెంట్‌గాని, కమీషనర్‌గాని, కనీసం ట్రస్టుబోర్డుకు గాని తెలియాల్సిన అవసరం లేదా ? డిక్టేటర్ మాదిరి వాళ్ళ యిష్టం వచ్చినట్లుగా చేయవచ్చునా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు ;— తప్పకుండా తెలియాలి. ఆ లోపం జరిగింది. అయినప్పటికి యిందులో కంగారు పడవలసింది ఏమీ లేదు. తప్పు జరిగిందని మేము ఒప్పుకొంటున్నాము.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ఇంకా ఉన్నాయి. కంగారుపడవద్దు అంటున్నారు. ఈ ఫిలిం తీశారు, ఆ తరువాత డబ్బు వున్నది. 15 లక్షల రూపాయలు 19 రోజులలో వసూలుచేసి అది ఎవరెవరు తిన్నారు అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— ఎవరూ తినలేదు. ఈ పిక్చర్ రంగంలోకి వచ్చిన తరువాత, రిలీజ్ చేసిన తరువాత ఏ పిక్చర్‌కు రానంత డబ్బు దీనికి రావడం ప్రారంభం అయింది. దానితో 19 వ తేది వరకు ఈ పిక్చర్‌లో ఛాల్డన్ కంపెని వారికి వచ్చినటువంటిది సుమారు రెండున్నర లక్షల రూపాయలు ; యితర వాటాలు వంతులు అన్నీపోగా గవర్నమెంట్ టాక్స్ పోగా సినీమావారు (యింటరప్షన్) రమారమి 10 లక్షలు పైన వచ్చినది. Correct figure. నా దగ్గరలేదు. 15 వ తారీఖున మేము లెక్కలు తెప్పించాము. ఆ లెక్కల ప్రకారం చూస్తే రెండున్నర లక్షలు. (యింటరప్షన్) 10 లక్షలు రమారమి వచ్చినది. అందుచేత ట్రస్టుబోర్డు వారందరు పూనుకొని తమకు తెలియకుండా పిక్చర్ రిలీజ్ అయిపోయిందనే ఆందోళన కొద్ది వారు కలుగజేసుకొని చేసినటువంటి చర్య పర్యవసానంగా ఈ ఏర్పాటులలో తిరుగ ఒక అగ్రిమెంట్ అయింది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ట్రస్టుబోర్డు వాళ్ళ నాలెడ్జికి వచ్చేటప్పటికి యిది ఛాల్డన్ కంపెనివారు ఒరిస్సాకు యిచ్చారు. బెంగుళూరుకు యిచ్చారు. వాళ్ళకు కొద్ది మొత్తంతో యిచ్చారు. ఒరిస్సావారు సొంత వసూలు చేసుకొన్నారు. ఇప్పుడు ఎంతవరకు వారికి డబ్బు వచ్చినది. ఆంధ్ర ఎంతవచ్చినది ? బెంగుళూరులో కొంతవరకు ఫిలిం రన్ చేశారా, చేస్తే వాళ్ళకు ఎంతవచ్చినది ఇవన్నీ డిటెయిల్స్ చెప్పండి.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— డాల్టన్ పిక్చర్‌వారు ఒరిస్సావారికి ఒక కాపి అమ్మినారు. 10 వేల రూపాయలకు కాపి అమ్మినారు. దానిని యిప్పుడు ఆపి వేయమని చర్య తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో 10 వేల రూపాయలకు యిచ్చినటువంటి కాపీని ఆ సినిమా హాల్సులో రన్ చేశారు. వారికి ఎంతవచ్చింది?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :— బెంగుళూరు వారికి అమ్మినది ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్, వీరికి ఏమీ సంబంధం లేదు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— బోర్డువారికి ఎందుకు సంబంధంలేదు. పనులు చేసుకోవడం వరకు తినడంవరకు, బోర్డువారికి, గవర్నమెంటుకు, కమీషను కు ....

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

Mr. Speaker :— Please avoid private conversations. It is better we treat the matter as closed. I do not know why we should again go into it. Kindly treat all the matters as closed There is no point in raking it up again.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ఇదిచాలా పెద్ద విషయం. ఇది క్లోజ్ చేసే టప్పుడు నా ప్రార్థన ఏమంటే - At least allot two hours' discussion on this subject. It is a very big affair involving money belonging to temples

Mr. Speaker :— I will place it before the Business Advisory Committee which is meeting at 11 O' clock.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, నకిలి విగ్రహాన్ని పెట్టి ఈ పిక్చర్ తీశారని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇదంతా మోసమేనా అని అడుగుతున్నాము.

Mr. Speaker :— After all, every day these things go on in the House There is no necessity for anybody to take it personally.

Sri B. Ratnasabapathi :— Not going on in that sense since they have happened outside.

Mr. Speaker :— Outside hundreds of things may take place. As far as the House is concerned, you can take it in a good spirit, sportly spirit. That is the end of it.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— నకిలి విగ్రహాన్ని పెట్టి సినిమా తీశారు. అది ప్రజలందరికి వెంకటేశ్వరస్వామి అని చెపుతున్నారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— ఈ ప్రశ్న డిటెయిల్స్‌లోకి పోవడం లేదు. ఈ హౌస్‌లో పదే పదే మంత్రిగారు చలపతిరావుగారు, చలపతిరావుగారు తాను బోర్డులో మెంబర్‌గాలేనని, మంత్రిగారు ఉన్నారని యిద్దరు వాగ్వాదాలు పడితే రెండుసార్లు మీరేవచ్చి వారిని సమాధాన పరిచారు. ఇప్పుడు ఈ ప్రశ్నవల్ల తేలింది ఏమిటంటే బోర్డులో చలపతిరావుగారు మెంబర్‌గా ఉన్నట్లు వారు సమాధానం యిస్తున్నారు. దీనిలో నిజానిజాలు మాకు తెలియలేదు. బోర్డులో వారు ఉన్నారని

లేరని, రాజీనామాలు యిస్తాము అంటూ వాగ్వాదాలు చేశారు. చాలెంజెస్ చేశారు, వారి చాలెంజెస్ వారు ఎవరైనా కీప్ అప్ చేసుకొనే పరిస్థితిలో ఉన్నారా లేదా? దానిని తెలియ చేయమని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker :— How does all these things arise during the question hour ? They don't arise.

Sri D Venkatesham :— Mr. Chalapathi Rao said he is not in the Board while the Minister says he was in the Board.

Mr. Speaker :— I am not allowing any discussion on this. If you want discussion on some other rules, you can do so.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

ELECTRIFICATION OF VILLAGES IN GUNTUR TQ.

772—

* 945 Q— Sri M. Ch Nagiah :— Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) the number of villages in Guntur taluq for which schemes for supplying electricity were sanctioned in 1964 ;

(b) the reasons for not completing them so far ?

A-

(a) Four villages including two hamlets were sanctioned between 1961-64 and they were already electrified.

(b) Does not arise.

CLUSTER SCHEME FOR ELECTRIFICATION IN GUNTUR DIST.

773—

* 947 Q— Sri M Ch Nagaiah :— Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) the names of taluks in Guntur district, which have been included in Cluster Electricity Schemes ;

(b) the basis on which the said schemes will be taken up ; and

(c) the funds provided by the Central and State Governments respectively for the said schemes ?

A-

(a) Palnad and Vinukonda taluks ;

(b) The Rural Electrification Corporation will finance Rural Electrification schemes based on a project approach, with accent on electrification of a cluster of agricultural pumpsets. The scheme should be such as to help the general and economic development of the area by stimulating the effort for increased agricultural production and for the growth of rural industries. The economic viability of

the scheme would be determined on the basis of the anticipated revenue from sale of electricity to rural users wicb should be sufficient to cover operating costs and give not less than a prescribed net return on investment.

(c) The schemes will be financed solely by the Rural Electrification Corporation Limited, which is a Govt. of India undertaking. It. has sanctioned a loan of Rs. 37 lakhs for the two taluks.

UNAUTHORISED SALE OF TIMBER IN THE FOREST NEAR KHARAGAVALASA.

774—

* 1886 Q— Sri K. Govind Rao :— Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether any representation had been received by the Government from the Secretary of the S. Kota Taluk Communist Committee, Visakhapatnam District on 16-3-1971 alleging unauthorised sale of timber in the forest near Kharagavalasa, in the Srungavarapukota Range, Visakhapatnam District ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A-

(a) Yes, Sir.

(b) The petition has been enquired into by the Divisional Forest Officer, Visakhapatnam and action is being taken as per C. C. A. Rules against those officers who have committed irregularities.

CONSTITUTION OF A BOARD FOR EXPLOITNG UNDER-GROUND WATER

775-

* 2252 Q— Sri S. Vemayya :— Will the hon. Minister for Marketing be pleased to state :

whether there are proposals with the Government to constitute a Board to devise ways and means for the exploitation of under ground water in the State now ?

A-

Yes, Sir.

KAVALI-KANUPUR CANAL

776-

* 617 Q— Sarvasri R. Mahananda, P. Venkatasubbaiah, Dhanankula Narasimham and S. Vemayya:—Will the hon. Minister for Irrigation & Flood Control be pleased to state :

(a) when was the Kavali-Kanupur canal scheme sanctioned and started by the Government ;

(b) what is the estimated cost of Kavali canal and Kanupur canal separately and irrigation potential to be created under each canal ; and

(c) how much was spent on each of these canals and what are the irrigation facilities created up till now ?

A-

(a) Kavali canal scheme has not been sanctioned so for. Kanupur canal scheme was sanctioned on 22-9-1962 and the work was started in the same year.

(b) Does not arise in respect of Kavali canal. The estimated cos- of the Kanupur Canal scheme was Rs. 69.59 lakhs including direct and indirect charges. The Irrigation potential to be created under the scheme is 17,565 acres in the first stage and 78,000 acres at thet ultimate stage.

(c) Does not arise in respect of Kavali Canal. The total expenditure incurred on Kanupur canal scheme is Rs. 1,34,47,128 upto end of March 1971. The canal excavation has been completed upto M. 11/6 and the ayacut benefited is acres, 1004.

AYACUT UNDER SALIVAGU PROJECT

777-

* 959 Q— Sri C. Janga Reddy and Dr T. S. Murthy :— Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) the extent of ayacut under Salivagu project in Parkal, Wara ngal District ;

(b) whether it is a fact that there is more water than required for the localised ayacut ;

(c) if so, whether any proposal is under consideration of the Government to utilise the said water for additional irrigation ;

(d) whether any representations have been received requesting repairs to the project canals ; and

(e) if so, the action taken thereon ?

A-

(a) Abi 2,640 acres.
Tabi 750 acres.

(b) The discharge particulars of the past few years are being collected by the Superintending Engineer to assess the availability of extra water.

(c) Does not arise at present.

(d) No Sir.

(e) Does not arise.

CONSTRUCTION OF A ROAD BY THE SIDE OF BUND OF SALIVAGU PROJECT

778-

* 960 Q— Sri C. Janga Reddy and Dr. T. S. Murthy :— Will the hon. Minister for Medium Irrigation and flood control be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with the Government to lay a road by the side of the buud in view of the impending danger to bund on account of the traffic of vehicles over the bund of Salivagu project in Parkal Taluq ;

(b) whether any representations for the construction of the said road have been received by the Government or hon. Minister or E. E. or S. E. Warangal from the Local Legislators ; and

(c) if so, the steps taken thereon ?

A-

(a) No sir. Though an estimate has been prepared pertaining to the work it could not be sanctioned so far due to paucity of funds. However there is no danger to the bund and it is quite safe and intact now.

(b) Yes Sir, a representation was received by the loal Assistant Engineer from Sri C. Janga Reddy, M. L. A.

(c) The Zilla parishad is being requested by the Superintending Engineer, P. W. D. Irrigation Circle, Warangal to consider the possibility of taking up the work under Rural Road Development Programme.

PREPARATION OF ESTIMATES FOR WATER SOURCES IN GUDUR TALUK.

779-

* 816 Q— Sri P. Venkatasubbaiah :— Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) how many representations have been received by the Investigation Division. P. W. D. Nellore for preparation of estimates for the water sources in Gudur taluk of Nellore district;

(b) how many estimates have already been prepared and what are they .

(c) how many estimates have yet to be prepared and what are they ; and

(d) what are the reasons for the delay in the preparation of estimates ?

A-

(a) (b) (c) & (d) Answer is placed on the Table of the House.

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE WITH REFERENCE TO L.A.Q. No. 816 (Starred)

(a) Thirteen representations were received during 1970-71.

(b) Detailed Plans and estimates were prepared in respect of 4 schemes. Preliminary Plans and Estimates were prepared for 7 schemes. The details are given below :-

(i) Schemes for which detailed Plans and estimates were prepared

(1) Providing pumping scheme to feed the lands of Pothupalem village, H/o. East Gudur.

(2) Excavating a supply channel from Mamidikalva to feed Ramireddy Cheruvu of Unuguntapalem village.

(3) Tikkavaram Pumping Scheme.

(4) Fixing standards and restoration to Nayudupalem tank of Nayudupalem Kandriga.

(ii) Schemes for which feasibility and preliminary plans and estimates were prepared :-

(1) Providing Pumping Scheme from Mamidikalva to feed Budanam and Kadivedu tanks.

(2) Excavating a supply channel from Swarnamukhi to feed the lands of Timmalapudi village.

(3) Providing irrigation 'facilities to the dry lands from the supply channel tak. g of from Pulikalva to Mettu village.

(4) Providing bund to prevent the back waters of sea from following in to the fields of Peddagovindam and Chinthota village of Kota Panchayati Samithi

(5) Providing drains at Kasipuram and Mettu to clear off flood waters from the fields of Pulikalva.

(6) Excavating a supply channel from the surplus weir of Chillakur tank to feed Mutyalapadu tank

(7) Restoration of Atti tank of Chettedu village

(c) Estimates have to be prepared in respect of the following two works :-

(1) Excavating a supply channel from Mamidikalva to feed Kurugonda tank.

(2) Forming Flood Banks in Kota Panchayat Samithi.

(d) It takes some time to inspect the sites and to prepare the feasibility reports dealing with hydrology and lower riparian rights. After the feasibility report is approved detailed investigation has to be done and thereafter necessary plans and estimates will be prepared. This process involves time.

MASTER PLAN FOR TUBE-WELLS

780-

* 2155 Q— Sri R. Mahananda :— Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether any Master Plan to sink Tube wells in our State, has been prepared ;

(b) if so, the details of the plan, and the number of wells proposed to be sunk in each District and the cost of the same ; and

(c) whether any effort is being made to get financial assistance either from World Bank or from the Central Government ?

A-

(a) No, Sir.

(b) & (c) Do not arise.

ANNOUNCEMENTS

re : CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON PUBLIC ACCOUNTS

Mr. Speaker :— Now, I am to announce to the House that the following candidates have been elected to the Committee on public Accounts for the financial year 1971-72 :

1. Sri Poola Subbaiah
2. Sri N. Ramachandra Reddy
3. Sri M. Srinivasa Rao
4. Sri Y. Venkata Rao
5. Sri K. Achuta Reddy
6. Sri R. Satyanarayana Raju
7. Sri Katari Munuswamy
8. Sri P. Goverdhan Reddy
9. Sri K. Santhiah
10. Sri G. Bhoopathi
11. Sri G. Venkata Reddy
12. Sri A. Rami Reddy
13. Sri D. Venkatesham
14. Sri G. B. Appa Rao
15. Sri. Ch. B. Krishnam Raju.

Under Rule 223 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I hereby nominate Sri N. Ramachandra Reddy to be the Chairman of the above Committee.

re : CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON PUBLIC UNDERTAKINGS

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that the following candidates have been elected to the Committee on Public Undertakings for the year 1971-72 :

1. Sri C. Prabhakara Chowdary
2. Sri Vavilala Gopalakrishnayya
3. Sri T. Anjiah
4. Sri B. Ratnasabhapathy
5. Sri B. Lakshmikantha Rao
6. Sri Kaza Ramanatham
7. Sri Y. Chennaiah
8. Sri P. Sambasiva Raju
9. Sri Ch. Satyanarayana Rao
10. Sri Ch. Venkata Rao
11. Sri T. V. Raghavulu
12. Sri K. Rajamallu

Under Rule 223 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I hereby nominate Sri Kaza Ramanatham to be the Chairman of the above Committee.

re : CONSTITUTION OF THE COMMITTEE ON SUBORDINATE LEGISLATION

Mr. Speaker:— I am to announce to the House that the following candidates have been elected to the Committee on Subordinate Legislation for the year 1971-72 from 13-9-1971 :

1. Sri B. Niranjana Rao
2. Sri B. V. Ramanayya
3. Sri P. Venkatesan
4. Sri P. Ramasubba Reddy
5. Sri Shiv Rao Shetkar
6. Sri P. Mahendranath
7. Sri K. Anjina Reddy
8. Sri P. Gunnayya

9. Sri A. Mohan Reddy
10. Sri Kudupudi Prabhakara Rao
11. Sri K. Sudershan Reddy
12. Sri V. Palavelli

Under Rule 223 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I hereby nominate Sri Kudupudi Prabhakara Rao to be the Chairman of the above Committee.

POINT OF INFORMATION
re : DELAY IN EXTENDING THE BENEFIT OF TREATING THE STRIKE PERIOD AS ON LEAVE TO TEACHERS AND NON - TEACHING STAFF IN AIDED SCHOOLS.

Mr. Speaker :—Now, Sri Pragada Kotiah wants to raise a matter viz., that the Chief Minister was pleased to make a statement on the floor of the House on 25-8-1971 that the strike period of the NGOs and teachers etc , will be adjusted.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ సిబ్బంది సమ్మెకాలానికి సంబంధించి సెలవుగా పరిగణించి జీతాలు యివ్వడానికి నిర్ణయించి, బడ్జెటు సందర్భంలో ప్రకటన చేయడం, ఆ మరుక్షణమే ఉత్తరువు జారీచేయడం జరిగింది. కాని అదే సదుపాయాన్ని టీచర్సు విషయంలో ముఖ్యంగా ఎయిడెడ్ స్కూల్సులో వున్న టీచర్సు, నాన్‌టీచింగ్ స్టాఫ్ — క్లెరికల్ స్టాఫ్ వగైరాలవారికి సంబంధించి యింతవరకూ యింకా కలుగజేయలేదు. ఈ విషయం ఎడ్యుకేషను డిమాండుమీద చర్చకు వచ్చినప్పుడు కూడా పరిశీలనలో వున్నది, ఒకటి రెండు రోజులలో జరుగుతుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని యిప్పటికీ రాష్ట్రంలోని పలు ప్రాంతాలనుంచి నాకు వస్తున్న రిపోర్టుల ప్రకారం ప్రభుత్వం తాలూకు ఉత్తరువులు వెళ్ళలేదు. పైగా మొదటిలో యిచ్చిన జీతాన్ని మినహాయింపు చేయడానికి కూడా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. మరి యీ విషయంలో ప్రభుత్వంవారు ఉత్తరువులు జారీ చేశారా ? చేయకపోతే ఎప్పటిలోగా జారీ చేస్తున్నారనే విషయం తెలియజేయవలసినదిగా విద్యా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, నాకు వచ్చిన సమాచారాన్ని బట్టి యింకా యీ ఉత్తరువులు పోనట్లుగా తెలుస్తున్నది. కానీ ముందు యిచ్చిన జీతాలను రికవరీ స్టే చేస్తు ఆర్డర్సు యిచ్చారట. కొద్దిరోజులలో యీ ఆర్డర్సు కూడా యిష్యూ చేస్తారని నాకు సమాచారం వచ్చింది.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :— బహు సంఖ్యలో వున్నవారి విషయం యిది. కొంచెం త్వరగా పరిశీలన చేసి ఆర్డర్సు పంపించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Mr Speaker :— The Education Minister is not here. Day after tomorrow, you can again raise this.

MATTER UNDER RULE 341
re: REGISTRATION IN EMPLOYMENT EXCHANGES UNDER THE SCHEME ONE 'JOB FOR ONE FAMILY'

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌ఛేంజిలో ఉద్యోగాలకు పేర్లు రిజిష్టరు చేసుకోవాలంటే అక్కడ మీ కుటుంబములో ఎవ్వరూ ఎక్కడకూడా ఉద్యోగంలో లేకుండా వున్నారా అని ప్రశ్న వేస్తున్నారట. గవర్నమెంటు పాలసీ ప్రతి కుటుంబానికి ఒక ఉద్యోగమైనా యివ్వాలి అని, అందుచేత మీ కుటుంబములో ఎవరైనా ఉద్యోగంలో వుంటే రిజిష్టరు చేయడానికి వీలులేదని చెబుతున్నారట. ఇది ఇందిరాగాంధిగారి సిద్ధాంతానికి వికృతరూపంగా తయారవున్నదేమో. ప్రతి కుటుంబానికి ఉద్యోగమిస్తే సంతోషమే. కానీ రిజిస్ట్రేషను చేసుకొనె చోటనే యిట్లా స్క్రీనవుట్ చేయడం మంచిదికాదు. ఇట్లాజరుగుతున్నట్లు ప్రభుత్వానికి తెలుసా ? ప్రభుత్వానికి తెలియకుండా క్రిందివారు యిట్లా చేస్తుంటే దీనిని ఆపుతారా ? ఇది ప్రభుత్వమే చేస్తున్నట్లయితేమాత్రం చాలా అన్యాయం.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఇది వారు ఆఫ్ హాండ్‌గా రెయిజ్ చేశారు. ఇదివరకు లేబరు మంత్రిగారు యిక్కడ సమాధానం చెప్పడం తమరు వినేవుంటారనుకుంటాను. దేశంలో సాధ్యమైనంతవరకూ ఒక కుటుంబంలో ఒకరైనా నెలకు 100-150 రూపాయలు సంపాదించేవారు వుండాలనేది చాలామంచిది. అంతకంటే మంచిది యింకొకటి లేదు. ఈ సందర్భంలో లేబరు మంత్రిగారు జవాబు చెప్పడం నేను విన్నాను. హైదరాబాదులో దీనిని కొంత ట్రై చేస్తున్నాము. ఈ స్కీము యింప్లిమెంటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అన్నారు. దాని డిటెయిల్సు నాకు తెలియవు. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌ఛేంజిలలో ఏమిజరిగిందో నాకుతెలియదు. వారు ఏదో కాన్ఫరెన్సుకు ఢిల్లీ వెళ్ళారు కాబట్టి వారువచ్చిన తరువాత అడిగితే డిటెయిల్సు యిస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దీనిని డెఆఫ్టర్ టుమారో తీసుకుందాము.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Smt. Eswari Bai :— I have given notice of one matter yesterday.

Mr. Speaker:— It will come tomorrow. Education Minister is not here. He is coming day after tomorrow. It will be called on day after tomorrow.

Sri G. Rajaram :— Are all the Motions under 341 which concern the Education Minister postponed ?

Mr Speaker :— They will be called day after tomorrow as the Minister is not in the Headquarters.

శ్రీ ఎ. మదన్‌మోహన్ :— నేనుకూడా 341 క్రింద యిచ్చాను ....

Mr Speaker :— I have disallowed it because it is their duty to make all the arrangements for law and order and then only open the college.

Sri Madan Mohan :— We can't just shirk our own responsibility whether they accept their responsibility or not.

Mr Speaker :— We expect the University authorities as well as the Government to take all precautions for maintaining law and order when they open the institution and if anything happens certainly you can bring it to the notice of the House.

Sri Madan Mohan :— That equally concerns us.

Mr. Speaker :— I am glad you are bringing to the notice of the Government the necessity of taking precautions for maintaining law and order. I hope they will do it.

Sri Madan Mohan :— But do we have to presume that there is an assurance on the part of the Government that they will take all these things and then open the college ?

Mr. Speaker :— It is their duty. They have to do their duty.

Sri Madan Mohan :— We have been seeing how far this Government has been discharging their duty

Mr. Speaker :— You come into the picture only when they fail to do their duty.

CALLING ATTENTION TO METTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Issue of patta for land cultivated by Harijans to a person in Gurazala village, Nalgonda Dist.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇదివరకు అంటే 4-8-70 వ తేదీన రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు చేశారు. అందులో సర్క్యులర్ నెం. 14 ప్రకారం ఒకసారి యిచ్చిన పట్టా రద్దుచేశారు. అది యిప్పుడు అమలులో లేదు. ఇప్పుడు 1408 ప్రకారం కేసు రీ ఓపెన్ చేయాలని కలెక్టరు ద్వారా తీసుకుంటామని యీ సభలో స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. కలెక్టరు రీ ఓపెన్‌చేసి పట్టా కాన్సిలేషనుకు నోటీసులిచ్చారు. రెండుమూడు పట్టాలు వచ్చినవారికి మళ్ళీ మంత్రిగారు వ్రాశారు అది ఆపు చేయమని. భూమి వున్న వారికి పట్టా యిచ్చే పాలసీలేదు. లాండ్‌లెస్ పూర్‌కు యిస్తామని చెప్పారు. తీరావచ్చేటప్పటికి భూమిగలవారికే యివ్వమని ఆర్డర్సు యిస్తున్నారంటే భూమి వున్నవారికే భూమి యివ్వడం, లేనివారు బేదఖలు కావడం జరుగుతున్నది. ఆయన స్వాధీనంలో వుందని చెబుతున్నారు. సర్క్యులర్ 14 లో వున్న మాటలుచూస్తె 1952 కు పూర్వం కంటిన్యువస్‌గా 8 సంవత్సరాలువుంటే మాత్రం యివ్వాలని వున్నది. 1952 కు ముందు 8 సంవత్సరాల పహాణిలోని కాపీలు కూడా నేను దాఖలు చేశాను. వాటిలో ఎక్కడా కూడా ఆయన సేద్యం చేస్తున్నట్లు లేదు, వీరే సేద్యం చేస్తున్నట్లు వుందని చెప్పడం అంటే గవర్నమెంటు రికార్డ్సు, ఆర్డర్సు పనికిరావన్నమాట. ఇట్లా అయితే ఎట్లా ? ఇంత అన్యాయం జరిగిన తరువాత భూమిలేని పేదవారికి ఇస్తున్నామని చెప్పడం వట్టి దగా అనుకోవలసి ఉంటుంది.

re : Issue of patta for land cultivated by Harijans to a person in Gurazala village, Nlagonda Dist.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— క్రిందటి తడవ ఈ సమస్య వచ్చింది. మంత్రిగారు చెప్పారు. On receipt of the complaint petition from the harijans and on the representation of the MLAs, the Collector enquired into the matter and cancelled the irregular assignment made to the said person on the ground that the father of the applicant possessed 48 acres and 35 guntas of patta land and the assignment made to him as landless poor person was irregular ... Whatever Circular 14 may be, the orders contained therein are not operative now. With the issue of G. O 1406 Revenue dated 25-7-1958, it is also the policy of the Government not to assign waste lands to the landed people. The Collector Nalgonda has been requested to re-open the issue and re-examine it under G. O. 1406 and submit a report to the Government. భూమి కలవారికి ఇవ్వకూడదని చెప్పామని అన్నారు. తిరిగి భూమి ఉన్నవారికే ఇచ్చారు. దీనిని రెవెన్యూ మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చించవలసి ఉంది. 40 ఎకరాలున్న వారికి ఇవ్వడం న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను.

Sri P. Thimma Reddy :— In the matter of assignment of 1 acre of land in S. No. 42 of Gurazala village of Nalgonda District to Mr. M. Bhadra Reddy, the House was informed on 4-8-1970 that Circular No. 14 of 1954 of the ex-Government of Hyderabad is not in operation, with the issue of G O. Ms. No. 1406 of 1958, that the Collector had been requested to re-open the case, re-examine it under G. O. Ms 1406 Revenue date 25-7-1958, that the Collector's report was awaited and that on receipt of the Collector's report, the Government would re-examine the case

On receipt of the Collector's report, the Government examined the case of M. Bhadra Reddy of Gurazala village with reference to the rules on the subject Although the provisions contained in circular No 14 of 1954 are not operative with the issue of 1406 of 1958 and 1724 of 1959, yet under rule 7 (b) of the rules issued in G O 1725 Revenue dated 26-8-1959 read with Circular No. 14 of 1954, if a landed person is in possession of land for a period of not less than six years prior to 1952, patta of the lands occupied by him may be granted to him, subject to the payment of upset price equal to 16 times the land revenue Sri M. Bhadra Reddy, it was reported, was in continuous occupation of one acre of land in question from 1946 onwards. He was, therefore, found eligible for assignme t of the land under the rules. The Government, therefore, after being satisfied about the eligibility of Sri Bhadra Reddy accepted the recommendation of the Collector and passed orders for assignment of one acre of land in question in favour of Sri Bhadra Reddy on payment of upset price.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఆరు సంవత్సరాల అడంగల్లు కాపీలు ఇచ్చాను. వాటిని విశ్వసించకపోతే ఎట్లా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఇలాంటి డిస్ప్యూట్స్ వచ్చినప్పుడు మంత్రి వినవలసిన అగత్యం ఉంది. సభ్యులకు ఇష్టమైతే I will fix a date and I will inform the member. You can come.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఫిక్స్ చేయడం కాదు.

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— ఇది రాఘవరెడ్డిగారి ప్రశ్న. మీరుకూడా ఉన్నారు అనుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మిమ్మల్ని కూడా రమ్మంటున్నారు. మీ ఎదుట చేస్తాం అంటున్నారు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— వారు చేసిన ఆర్డరు ముఖ్యమంత్రిగారి ముందు పెట్టాలి అనండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— భూమి పున్నవారికి ఇవ్వడం అనేది పాలసీగా పెట్టుకొన్నారు. శివాయిజమా బనా తీసుకుంటాము అన్నారు. ఆయన పెద్ద రైతు. భోజరెడ్డి ఎస్. ఐ. ఆయన దబాయింపుతో ఇస్తే పాలసీ ఏమైంది ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— నేను మనవి చేస్తాను. It does not pertain to the present rules of assignment. This is a case coming under the old rules, as Mr. Raghava Reddy has represented that between 1946 and 1952 they were not under continuous possession .... అని వారు చెబుతున్నారు. ఆ విషయం రికార్డు తెప్పించి చూస్తేనే కాని తెలియదు. I will call for the records. I will invite you and the parties also. You can argue the case and show your points

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— రాఘవరెడ్డిగారి గురించి కాకపోయినా నా మటుకు చెబుతున్నాను. పాలసీ ఇంప్లిమెంటేషను గురించి అడుగుతున్నాను. ఇండివిడ్యుయల్ విషయం కాదు.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఎటెస్టెడ్ కాపీలు పెట్టిన తరువాత అంతకంటె సాక్ష్యం ఏమి కావాలి ?

re: APPOINTMENT OF TEACHERS BY CHAIRMAN, ZILLA PARISHAD, SRIKAKULAM.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ఉపాధ్యాయులను నియమించడంలో అధికార దుర్వినియోగం చేస్తూ అన్యాయాలు చేసారని చెప్పటానికి బాధ పడుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆదేశాలను ఉల్లంఘిస్తూ కేవలం తన అనుచరులకు అనుయాయులకు ఉపయోగపడేటట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు. రెండు మూడు సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్న ఉపాధ్యాయులను వేసవిలో తీసివేస్తూ తిరిగి వారిని వేసుకోకుండా వేరే వారిని వేసుకుంటున్నారు. అందులో కూడా

ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజిలనుంచి వచ్చిన వారిని వేసుకోకుండా తమకు ఇష్టమైన వారిని వేసుకుంటున్నారు. ఈ విషయమై మంత్రిగారు గమనించి వారికి తగు హెచ్చరిక చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 27-8-71 వ తేదీన ఒక షార్టు నోటీస్ క్వశ్చన్‌కు ఈ విషయమై సమాధానం చెప్పాను. ఆయన ఏ ప్రభుత్వ ఉత్తరువులను ధిక్కరించలేదు. వేసవి సెలవల ముందు డిస్‌ఛార్జి చేయాలని ప్రభుత్వమే ఆర్డరు వేసారు. ఆ విధంగా డిస్‌ఛార్జి చేసిన వారిని 27 వ తేది నాటికి 22 ని తప్ప 180 మందిని తిరిగి తీసుకున్నారు. ఆ 22 ని కూడా తీసుకోవలసిందని కోరడమైనది. నిన్న సెక్రటరీగారు నాకు వైర్ ఇచ్చారు. అందులో 19 మందిని చేర్చుకున్నారు. ఇక ముగ్గురున్నారు. వారిని కూడా చేర్చు కోవాలని చెప్పాము.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ :— ఇదివరకో రెండుమూడు సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్నవారందరిని తీసుకున్నారని చెప్పగలరా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— అందరిని చేర్చుకున్నారు ముగ్గురిని తప్ప.

శ్రీ టి. సత్యనారాయణ :— వారినికూడా చేర్చుకోవాలని ఆదేశం ఇస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— వేయాలనే చెప్పాము.

re : THE NEED FOR SINKING DRINKING WATER WELLS IN NALGONDA DISTRICT.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి .— అధ్యక్షా, గత సమావేశంలో కూడా నేను ఈ గ్రామాల విషయంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాను. ఐనప్పటికి శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. ఈ సంవత్సరం కరువు చాలా తీవ్రంగా వచ్చింది. వర్షాలు లేక గత ఐదారు సంవత్సరాలుగా గ్రామాలలో ఉన్న మంచినీటి బావులలోను వ్యవసాయపు బావులలోను పూర్తిగా నీరు లేకుండాపోతోంది. ప్రజలకు త్రాగడానికి ఇబ్బంది కలుగుతోంది. చింతపల్లి, మునగాడ పంచాయతీ సమితులలో ఉండే గ్రామాల గురించి మంత్రిగారికి చెప్పాను. వాటి గురించి చర్య తీసుకోలేదు. ఈ మధ్య నేను కాల్ ఎటెన్షన్ మోషను ఇచ్చినతరువాత కలెక్టరుగారు శ్రద్ధ తీసుకుని అక్కడక్కడ బోర్‌వేల్స్ వేయించారు. కాని ఇప్పటివరకు హాండ్ పైప్స్ పెట్టలేదు. మంచినీటికి చాలా ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. ఈ మోషన్‌ను రెవిన్యూ మంత్రిగారికి ఇచ్చాను. కాని పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారికి పంపబడింది. పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిపై ఈ బాధ్యత పెడితే జరిగేదికాదు. ఎందుచేతనంటే పంచాయతీ సమితులలోను పంచాయతీలలోను డబ్బులు లేవు. మంచినీటి సౌకర్యం కలిగించడానికి సమితులకు ఎక్కువ డబ్బు ఇవ్వడం లేదు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకుని లంబాడీ తండాలు, హరిజనులకు మంచినీటి సౌకర్యంలేని చోట్ల వెంటనే ఈ పని చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

Sri T. Ramaswamy:— Sir, I beg to make the following statement. Apart from temporary arrangements that are made to provide water in villeges of Engandlapalli, Tirugandlapalli, Tammalapalli and Godamanda, all the local authorities have taken up deepening of draw wells in the villages of Tirugandlapalli, and Tammalapalli and others.

Bore wells have already been executed in Engandlapalli, Tirugandlapalli and Tammalapalli and Angannapeta Immediately on the completion of the work of Bangarigadda, it is proposed to shift the rig to Tammalapalli for execution of bore wells

Apart from the position indicated above, the question of providing pipe water supply for the villages of Engandlapalli and Chiragandlapalli with the financial assistance of the L. I. C. is also under consideration. Execution of the schemes would, however, depend upon the amount of financial assistance that could be available with the L. I. C. and the villages coming forward with their required financial contribution. In so far as Engandlapalli village is concerned it is understood that the difficulty in the supply of drinking water is on account of the failure of the gram panchayat in paying the electricity charges which has resulted in the power supply being cut off. It is reported on enquiries made in the village with the sarpanches and elders that there is no migration of people on account of the scarcity of drinking water in the villages as alleged. It is also reported that there is no scarcity of drinking water in Tirugandlapalli, Tammalapalli Godamanda, Angadipeta etc Every effort is however being made to solve the problem of water supply in this district on a permanent basis For this purpose 4 rigs have already been sanctioned in Nalgonda district to take up bore wells in the areas where there is acute scarcity of drinking water.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి : — ఇప్పుడు నాలుగు పది మైగ్రేషను జరిపి.. ఏదో కొద్దిగా నీరు దొరుకుతుందనే ఉద్దేశ్యంతో గ్రామానికి వచ్చారు. కాబట్టి అసలు మైగ్రేషన్ లేదని చెప్పడం సరికాదు. దేవరకొండ తాలూకా చింతపల్లి సమితి పీపుల్ పూర్తిగా లేదవారు. కంట్రిబ్యూషను యిస్తేనే వాటరు సప్లయి గ్రామానికి యిస్తామని చెప్పారు. కంట్రిబ్యూషను కూడా పే చేసే పొజిషను లేదు. ఎరగొండపల్లి విలేజి ప్రజలు కంట్రిబ్యూషను వేసుకుని పంపు పెట్టారు. వారికి వారు ఎలక్ట్రిక్ చార్జెస్‌కూడా కట్టడానికి లేదు. మంచినీరు యివ్వడానికి కంట్రిబ్యూషను అడగడం బాగులేదు. అందుచేత పూర్తిగా డ్రాట్‌ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌లో కంట్రిబ్యూషను వెయివ్ చేసి చేయాలి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఏదయినా ఉంటే Government will consider whether contribution can be reduced or waived.

re: SCARCITY OF DRINKING WATER AT RENIGUNTA

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి :— బొంబాయి మదరాసు రైలు మార్గంలో రేణిగుంట ఉన్నది. అది ముఖ్యమైన కూడలి. పెద్ద జంక్షను. అక్కడ నీటికి కటకట లాడుతున్నారు. రైలు ఇంజను వచ్చినప్పుడు మాత్రం త్రాగుబోయి నింపెంతో

నీటిని పట్టుకుని రావడం జరుగుతున్నది. పంచాయతిబోర్డువారు ఒక బావి త్రవ్వి దానిమీద ఆధారపడి 4టాప్స్ పెట్టారు. దానివల్ల నీరుచాలకుండా చాలాకష్టపడుతున్నారు. చుట్టు ప్రక్కల నీటి వసతి బాగుంది, అక్కడనుంచి నీటిని గొట్టాలద్వారా తీసుకుని రావడానికి ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయి స్కీము కోసం పంచాయతి బోర్డువారు అభ్యర్థించారు. దాని మీద యింకా మన ప్రభుత్వంవారు చర్య తీసుకోలేదు. వెంటనే చర్యతీసుకొని పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని మంత్రిగారికి తమ ద్వారా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— రేణిగుంట విలేజిలో వాటరు సప్లయి తక్కువగా ఉంది. ఆల్ ఎఫర్ట్సు ఆర్ బీయింగ్ మేడ్ టు సప్లయి వాటర్ ఈవెన్ ఫ్రం ప్రయివేట్ వెల్స్. ప్రయివేటు వెల్సు నుంచి తీసుకునివచ్చి సప్లయి చేస్తున్నారు. పంచాయత్ బోర్డువారు ఒక లారీ తీసుకుని దానిమీద వాటరు టాంకు పెట్టుకుని సప్లయి చేస్తున్నారు. all efforts are made to supply water somehow or other even from private wells. All steps are being taken permanently to solve this problem by sinking two bore wells. దానికోసం 18 వేల రూపాయలు శాంక్షన్ చేయబడినవి, సూపరింటెండింగ్ యింజనీరు టెండర్సు పిలువమని అసిస్టెంటు యింజనీరుకు యిన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చారు. త్వరలోనే టేకప్ చేస్తాం.

Mr Speaker :— Call attention motions Nos 5, 6 and 7 will be take up tomorrow because the hon. Minister for Home requested that they may be taken up tomorrow.

PAPERS LAID ON THE TABLE

(1) Notification issued under sub-section (3) of Section 16 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles, Taxation Act, 1963.

Dr M. N. Lakshminarasiah :— Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (3) of section 16 of the A P. M. V. T. Act, 1963, a copy of the Notification issued in G. O. Ms No. 921 dated 16-9-71 and published in the Andhra Pradesh Gazette dated 12-8-71 as required under sub-section (1) of section 16 of the said Act.

(2) Notification issued under sub-section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, [illegible]

Dr M. Lakshminarasiah :— Sir, I beg to lay on [illegible] sub-section (2) of section 9 of the A. P. M. V. T Act, [illegible] of the Notification issued in the following G Os under sub-section (1) of section 9 of the said Act.

(1) G. O. Ms. No. 913, dtd. 14-7-71

(2) G. O. Ms. No. 922, dtd. 8 7-71

(3) G. O. Rt. No. 2037, dtd. 24-7-71

(3) Notification issued under G. O. Ms. No. 1009 Home (Tr. 1) Department, to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964.

Dr. M N. Lakshminarasiah :— Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (3) of section 153 of the Motor Vehicles Act, 1939 copies of the Notification issued under G. O. Ms. No. 1009 Home (Tr I) Department, dated 31-7-71 containing an amendment to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964.

Mr. Speaker :— Papers laid on the Table.

PAPERS PLACED ON THE TABLE

List of cases referred for criminal Action to the Police Department by the Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Board.

Sri Ramachandra Rao Kalyani — Sir, on behalf of the Minister for Small Scale Industries; I beg to place on the Table a copy of the Statement containing the list of cases referred for criminal action to the Police Department by the Andhra Pradesh Khadi and village Industries Board parsuant to the Assurance given while answering L. A. Q. No. 1664 on 23-7-71.

Mr. Speaker :— Paper Placed on the Table.

GOVERNMENT MOTION.

re : Extention of time for presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Bill, 1971.

Dr M. N. Lakshminarasiah :— Sir, on behalf of the Chief Minister Sri K. Brahmananda Reddy, I beg to move :

"Under Rule 243 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I move that the time fixed for the presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Bill, 1971 be further extended upto 9th September, 1971."

Mr. Speaker :— The question is :

" Under Rule 243 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules I move that the time fixed for the presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Record of Rights in Land Bill, 1971 be further extended upto 9th September, 1971. "

The motion was adopted.

GOVERNMENT RESOLUTION
re : CONSTITUTION (Twenty - fifth Amendment) BILL, 1971.

Dr. M. N. Lakshminarasiah:—(On behalf of Sri K. Brahmananda Reddy) : I beg to move :—

" This House commends the Constitution (Twenty-fifth Amendment) Bill. 1971, which seaks to abridge the fundamental rights conferred by Articles 19 and 31 of the Constitution of India for the

purpose of surmounting the difficulties placed in the way of giving effect to the directive principles of State policy by the interpretation placed on Article 31 by the Supreme Court of India in the Bank nationalisation case.

2. This House recommends that Parliament may make a law providing that all the property of the Union shall be subject to all the taxes imposed by the local authorities in the States.

3. This House recommends that Parliament may omit clause (2) of Article 276 of the Consitution of India or in the alternative amend that clause so as to raise the maximum limit of total amount of tax leviable by a local authority on processions, trades, callings and employments to Rs. 2,500 per annum from Rs. 250 per annum.

4. This House recommends that Parliament may amend clause (2) of Article 311 so as to provide for the dismissal or removal or reduction in rank of a civils ervant after an inquiry in which he has been informed of the charges against him and given an opportunity of being heard in respect of these charges.

5. This House recommends that Parliament may amend Article 366 of the Constitution of India so as to add a definition of 'Socially and educationally backward classes of citizens' laying down objective criteria for declaring any group of citizens as a backward class of citizens for the purposes of clause (4) of Article 15, clause (4) of Article 16 and Article 340 of the Constitution of India".

Mr. Speaker :— Resolution moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా. కాన్స్టిట్యూషను అమెండుమెంట్సు మాకు కాపీ యివ్వలేదు. అమెండుమెంటు ఎప్పుడైతే చేస్తారో అప్పుడు అమెండుమెంటు కాపీలతోపాటు లోకసభ రాజ్యసభలో జరిగిన చర్చ వివరాలుకూడా యివ్వాలి అదిరాలేదు. కాన్స్టిట్యూషను అమెండుమెంటు రాటిఫై చేయడంజరిగింది. అది కూడా రాలేదు. 8 వ తారీఖున మనం తీసుకుందామనుకున్నాము. ఇవ్వాళ అప్రొప్రియేషను బిల్లు ఒకటి ఉంది. ఈ రిజల్యూషను ఆల్ ఆఫ్ ఎ సడన్ ఎందుకు యిచ్చారో నాకు అర్థం కాలేదు.

Mr. Speaker :— I think these resolutions are coming up before the Houe for consideration day after tomorrow the 8th, not today. Formally they have got to be moved and they have been moved. Any how I will find out after the hon. Chief Minister comes. Whatever papers have got to be supplied to the hon. members I will see that those papers are supplied to them.

GOVERNMENT BILL

The Andhra Pradesh Appropriation (No. 3) Bill, 1971

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— Sir, I beg to move :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 3) Bill, 1971 be taken into consideration.

Sri Kona Prabhakara Rao :— I rise on a point of order. I submit that the financial statement as passed now is incomplete, and the Finance Minister cannot now present the Appropriation Bill for the following reasons There is the collective responsibility of the ministers to the Assembly. The Ministers cannot act by themslves; the action of the Cabinet is supposed to be a collective responsibility. Under the Presidential Order after the budget has been presented to the House, it is referred to the T.R.C. (Telangana Regional Committee) Now the Telangana Regional Committee has submitted two interim reports The Cabinet ministers approved this budget before it was brought before the Assembly and after it was introduced to the Assembly it was sent to the T. R. C. The T. R. C. also passed a resolution. The members of the Cabinet belonging to the Telangana region are also members of the T R C and a unanimous resolution has been passed that the financial statement as presented is defective. I read para 9 of the first interim report. - " The Committee therefore feels that the annual financial statement is incomplete, defective in many respects and is not in accordance with the presidential Order nor does it give a correct picture pertaining to the financial position of the Telangana region " ఆర్టికిల్ 163 క్రింద కౌన్సిల్ ఆఫ్ మినిష్టర్స్ వుండడము, 164 (1) (2) క్రింద కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబులిటీని కలిగి వుండడము వుంది. కాబినెట్‌లో తెలంగాణా మినిష్టర్స్ యునానిమస్‌గా అప్రూవ్ చేయడము జరిగింది, రీజినల్ కమిటీలో ఇన్‌కంప్లీట్ అని, డిఫెక్టివ్ అని అక్సెప్ట్ చేస్తున్నారు. That resolution was passed unanimously that means ite voices the feelings of the Cabinet Ministers being members of th T. R. C. So, I submit that after a resolution is passed by the T.R.C the Cabinet ministers who are members of the T. R. C. voice that this is an incomplete statement.

Mr. Speaker :— So your point is like this. Since the Regional Committee in a way has expressed certain opinion that the financial statement is not complete, the consideration of the demands as well as the Appropriation Bill should be postponed, according to you, till a final decision is taken on the report of the Regional Committe.

Sri Prabhakara Rao :— The second question is if the members of the Cabinet who are members of the T. R. C. still stick to the position that it is incomplete as stated, they must resign from the Cabinet.

Dr. T V. S. Chalapathi Rao :— The annual finacial statement according to the Regional Committe Report is not a complete one. The Ministers who approved the annual financial statement in the Cabinet have voted for the resolution that it is not complete - that is about the dubious role played by the Telangana members of the Cabinet.

Sri J. V. Narasinga Rao :— It is not correct.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— Whatever it is, it is often said that the reports of the T. R C. are unanimous Both the T. R. C representatives as well as the Chief Minister were pleased to agree that they are unanimous That shows that the Cabinet members from the Telangana region who are members of the T. R. C. are supporting

this report The oral denial of Mr. J. V. Narasinga Rao does not solve the problem and does not belie the statement. That apart, I would like to submit that the annual financial statement which is otherwise called Budget will be complete only when it is correctly presented. If the report of the Regional Committee is correct, the annual financial statement itself is not correct; when the very statement is not correct how can he come forward before this House with the Appropriation Bill ? Therefore the question passing the Appropriation Bill does not arise until the controversy between the Regional Committee and the Cabinet is settled.

Sri K. Vijayabhaskra Reddy :— Under the Presidential Order after presenting the financial statement to the House it will have to go to the Regional Committee. The Regional Committee gives its considered opinion to the Government. It is between the Regional Committee and the Government, Sir This House has nothing to do. This is quite in order according to the Constitution. It is for the Government to take notice of the Regional Committee's opinion and take decisions. This aspect was discussed last time also. So I submit that my presenting the Appropriation Bill is in order.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Suppose tomorrow the Governor does not agree with the Cabinet view and approves the stand taken by the T R. C in its report What is the position ? That means that the annual financial statement presented and passed is not correct. Again the House has to be summoned to consider the new financial statement according to the decision of the Governor. Therefore I submit that the question of passing the Appropriation Bill does not arise until the difference between the Regional Committee and the Cabinet is settled either by themselves or by the Governor as required by the Presidential Order. Then only the Finance Minister will be correct and it will be proper for him to approach this House for the passing of the Appropriation Bill

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— That is not in our rules and *that is not in our Constitution. This House is competent to take* decisions.

Sri G Rajaram :—The position is that a dispute has arisen between the Government and T. R. C. and under the Presidential Order whenever there is such a dispute it has to be referred to the Governor. The T. R. C. which consists of Telangana Ministers who have a joint responsibility in the Cabinet have approved the budget ; under the presidential Order when it was referred to the Telangana Regional Committee of which they are also members they have agreed to a position that the financial statement is not complete.

Sri J. V. Narasinga Rao :— It is not correct; we said the Cabinet ministers are not going to agree. They have agreed to the position that the Finanancial Statement is not only incomplete but defective and irregular in several respects. So that Report is there The Government has to consider that Report. Either it has to agree or disagree. If it is thrown down, then there will be a dispute. If there is a dispute, it will be referred to the Governor and his decision is final Either the Govrnment must accept the recommendation of the Regional Committee or in case of not accepting it, it would be

referred to the Government. That is the position. Unless the dispute is such we cannot proceed further. That is the considered view of this House and my view also.

Mr. Speaker :— I have heard you

Sri G. Rajaram :— This is a matter between the Government and the Telengana Regional Committee. Supposing the Governor feels at a later stage what the T. R. C. has stated is correct, then the situation will be changed. That means there will be a position whether it is passed by the House or not, the budget will not be approved by the Governor. So there is that difficulty.

Mr. Speaker :— According to you the opinion of the Regional Committee is that the Financial Statement is not complete. On that we do not know what the Government is going to do If there is going to be a dispute between the Government and the Telengana Regional Committee, the matter will be referred to the Governor. That being whatever it is, under the Rules framed or under the Constitution with regard to the procedure for the presentation of the Demands as well as the Appropriation Bills-Rule 168 sub-section (3) says: " After the completion of the voting of Demands, the Appropriation Bill shall be introduced on next day," and dispose of on the same day " So, voting of Demands was completed on the 4th Yesterday happened to be Sunday. the next working day is to-day. Under Rule 168 the Minister for Finance has come forward with the Appropriation Bill. Now there is no provision anywhere either in the Constitution or under ths Rules prohibiting the House from taking up the consideration of the Appropriation Bill. Now you have pointed out onething. Supposing the Governor is going to take a decision. He might ultimately accept the opinion of the Telengana Regional Committee or whatever it may be At this stage it is for the Government to consider as to what they should do and come before the House with any amendment or whatever it may be. At this stage, there is no provision, either in the Rules or under the Constitution prohibiting the House from taking up the consideration of the Appropriation Bill, because the Rule is very clear i. e., on the very next day Perhaps you should have raised this even before the consideration of the voting on Demands I do not know what we would have done. So far as the Presidential order is concerned, separate Financial Figures of Statement has got to be presented both for Telengana as well as for Andhra. That provision has been complied with on the very first day while presenting the Budget. Later on it is for the Regional Committee to consider about it and given their own opinion That means, it is a matter between the Government and the Regional Committee. The House cannot consider that aspect of the issue at this stage.

Sri Kona Prabhakara Rao :— After the Budget was presented it was referred to the Telengana Regional Committee. What the Telengana Regional Committee has done we do not know. After the interim reports have been submitted ....

Mr. Speaker :— Neither I know it nor you know it.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :— ఇప్పుడు వాళ్ళు రిపోర్టు పెట్టారు కనుక ఆ విషయం ఏమిటో మాకు తెలిసింది.

Mr. Speaker :— I do not think it is correct.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—May I seek a clarification from the Speaker, Sir ? What I wish to know is that in the former order whether that rule was modified after the amendment to Presidential Order dated 9th March and a new order was promulgated. I submit that this is here out of order. You leave it out In the light of that, the Rule also should be adopted.

Mr. Speaker :— As the Rule stands at present, we have to follow the rules as they are.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :— ఇప్పుడు రూలు పొజిషను, కాన్‌స్టిట్యూషను పొజిషనూ చెప్పారు.

Mr. Speaker :— The Rules Committee may consider about amending the Rule at a later stage.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—ఈ రూలుని ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ రాగానే మాడిఫై చేయాలి మనం. మనం అది చేయలేదు. As soon as the Presidential Order is ratified, the rule must be brought in conformity with the Presidential Order.

Mr Speaker :—We will consider amending the Rule at a later stage

Dr. T V. S Chalapathi Rao :— It will be unconstitutional

Mr. Speaker :— As far as you and I are concerned, the rules now are in existence.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— Because it is not modified in terms of the Presidential Order in 1970 ....

Mr Speaker :— It is not incombent upon the Rules Committee or the House to change the Rules as per the Presidential Order.

Sri A. Madanmohan :— What is the validity to the Presidential Order ?

Mr Speaker :— The Regional Committee has got its own Rules It has got separate Rules, and those Rules will be changed by the Regional Committee.

Sri A. Madanmohan :— Supposing the rules made by this House and the Presidential Order-if there is any inconsistency or conflict with each other, what is the remedy ? After all, these Rules cannot over-ride the Presidential Order. That is my submission Sir. The Rule should be subordinate to the Presidential Order.

Mr. Speaker :— Neither the Presidential Order can over-ride the Rules framed by this House. These Rules are the Rules framed by

this House under the powers vested in the House. It is not as though the Presidential Order can amend the Rule or change the Rule. It is not possible for anybody to do it. Only this House can on the recommendation of the Rules Committee, consider changing the Rules. Presidential Order-that is a different matter altogether. Today as the Rules stand, we are guided by the Rules as they are in force.

శ్రీ పి. కోటయ్య :—ఇప్పుడు రూల్సు ఇక్కడ హౌసులో ఏర్పడినటువంటి కమిటీవారికి ఇచ్చిన అధికారాన్ని బట్టి ఏర్పాటు చేశారు. హౌసు ఎగ్రీ చేసింది. కాని ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ కాన్‌స్టిట్యూషను తాలూకు ప్రొవిజన్సును బట్టి ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ వచ్చింది. మరి కాన్‌స్టిట్యూషనుకి మన రూల్సుకి ఏదైనా ఒక విరుద్ధం ఏర్పడినప్పుడు కాన్‌స్టిట్యూషనులో ఉన్నటువంటి ప్రొవిజన్సును అప్‌హోల్డు చేయవలసి ఉంటుందా లేకపోతే మన రూల్సు ఉన్నాయి కాబట్టి కాన్‌స్టిట్యూషనును మనం ఖాతరు చేయవలసినటువంటి అవసరం లేదా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇప్పుడు నేను అదే చెప్పాను. ఏమిచెప్పాను అంటే ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్‌ను అనుసరించి మనం ఏమైనా రూల్సు మార్చుకోవలసి వస్తే రూల్సు కమిటీ వాళ్ళు అది అంతా కన్సిడర్ చేసి రికమెండ్ చేస్తే హౌసు మార్చవచ్చు కాని ఇప్పుడు అమలులో ఉన్న రూల్సునుబట్టి they are only followed, till it is amended.

శ్రీ పి. కోటయ్య :— ఇప్పుడు ఈ రూల్సు ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్నాయి కాబట్టి అవి కాన్‌స్టిట్యూషనుకు విరుద్ధం అయినప్పుడు కూడా అమలులోనే ఉంటాయని మనం ఎందుకు ఊహించాలి. ఇప్పుడు రూల్సు అమలులో ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని మనం కాన్‌స్టిట్యూషనుకు అనుకూలంగా మాడిఫై చేసుకోలేదని, రివైజు చేసుకోలేదని చెప్పినంత మాత్రంచేత కాన్‌స్టిట్యూషనుకు విరుద్ధంగా ఉన్నటువంటి రూల్సును అమలు జరపడం అవసరమా ? ఇప్పుడు Ultimately Constitution prevails over the Rules adopted by this Assembly. The Provisions of the Constitution will prevail. అంతేగాని మన రూల్సు ఎట్లా prevail అవుతాయి కాన్‌స్టిట్యూషను మీద?

Mr. Speaker :— So far as this Bill is concerned, all of you have agreed that this is Money Bill. There is no question of referring it to the Regional Committee. That you agree.

Sri Kona Prabhakara Rao :— No. No.

Mr. Speaker :— Please see the Rule. It is only in the Presidential Order. All the rules which are here incorporated in the Assembly rules are rules from the Regional Committee rules. Absolutely no difference, not a word. If the Regional Committee rules are amended automatically the rules in the Assembly rules also will be amended. Till the Regional Committee rules are amended-so far as the Regional Committee is concerned, whatever rules have been made by the Regional Committee are incorporated in the Andhra Pradesh Assembly Rules. Not a word differs from that. Absolutely there is no difference. If the rules of the Regional Committee are amended as per the Presidential order, then the rules will be automatically amended.

Dr. T V S. Chalapathi Rao :— Failure of the Regional Committee to amend their rules in conformity with the Presidential order of 1970 does not absolve the responsibility of this House.

Mr. Speaker :— No, no. It is not for this House to amend the rules till it is done by the Regional Committee.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— How ?

Mr. Speaker :— No, I have given my ruling. That is an end of it. No further discussion.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :- How the failure of the Regional Committee will cure the defect ?

Mr. Speaker :— No, I am not concerned with the failure of the Regional Committee. It is a matter first for the Regional Committee to amend the rules. Then this House will take up the question of amending the rules. Till that is done, this House cannot do it

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao .— How can we justify our procedure to-day. It is an act of omission on their part

Sri K. Achutha Reddy :— I do not know what rule is preventing or coming in the way of our taking a decision here. As far as I know, the rules of the Regional Committee are correct and this is not a Money Bill. We are not talking about the Money Bill. This is a financial statement. According to the Presidential Order, the Regional Committee has to consider over the matter and has considered and has recommended. The point here is, the Speaker might be referring about the Money Bill, which is not to be referred.

Mr. Speaker :— The Appropriation Bill shall be taken up on the next working day.

Sri K. Achutha Reddy :— That is not relevant of course. But, this is neither a Money bill nor a Bill which has to be referred by the Assembly to the Regional Committee. We are neither asking the Assembly to refer this Bill to the Regional Committee The point is this the Assembly is seized of the Budget; so also the Regional Committee is competent to consider over this budget. The Regional Committee has has considered the Budget of Andhra Pradesh and has given a note. That note is before the Government Whether the Government is going to agree or whether it is going to send to the Governor for a final decision, that is a matter left to the Government. But, to-day, the point is that before that final shape comes whether the Appropriation Bill can be taken up in the Assembly. We are referring all these points which are not relevant. The point is whether before the Government takes a final decision or it is sent to the Governor and the Governor takes a final decision, this Appropriation Bill can be taken up by the Assembly. That is the matter at issue. The point is that there is a constitutional provision by the order of the President. The Regional Committee also is empowered to consider the budget as Assembly also is empowered to consider it.

Finally the Appropriation Bill when passed by the Assembly will it be possible to accommodate the view-point if approved by the Governor in the Budget at a later stage. That is the point on waich you will have to give aruling. We say that these things shouldbe completed before the Appropriation Bill comes before the House Appropriation Bill cannot be taken up before a decision is pending on the recommendation of the Regional Committee.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :— The other day, speaking on the Legislature demand, the Chief Minister said that the T. R. C. is part and parcel of this House. It is not as though it is an independent autonomus body unconnected with the Assembly. So, Art 371 I request you to kindly hear me, Sir. "Notwithstanding anything in this Constitution, the President may, by order made with respect to the State of Andhra Pradesh .... provide for the constitution and functions of regional committee of the Legislative Assembly of the State, for the modifications to be made in the rules of business of the Government and in the rules of procedure of the Legislative Assembly of the State and for any special responsibility of the Governor in order to secure the proper functioning of the regional committee." This is the constitutional provision. As per this, the Presidential order was modified. As per the modified order, it is the statutory obligation not only of the Regional Committee which is part of this House but also of this Houes to bring the rules in conformity with the modified order of 1970. My submission is the rules were not modified under which the Appropriation Bill is now sought by the Finance Minister to be passed by this House moved under a rule which has no legs, and which has no constitutional backing

Mr Speaker :— Very good. What is the Presidential order ? Does he want the rules to be amended ?

Dr T. V. S. Chalapathi Rao :— No, Sir. I do not have the Presidential order. Please summon from the library or from your file It is a very serious matter. It is not our intention to obstruct the business or any such thing All that we want is to satisfy ourselves whether the House is proceeding in a constitutional manner or not That is my anxiety, Sir.

Mr Speaker :— Now, so far as the Constitutional position as pointed out by you is concerned, it is not disputed at all In pursuance of the Presidential order, if the rules of the Regional Committee are amended, automatically the rules of the Assembly will be amended. Now it has got to be taken up by the Regional Committee first. After it is done, the Rules Committee of the House, they will take up consideration to amend the rules and on the recommendation of the Rules Committee, the House will consider. That is the position.

Dr. T. V. S. Chalapahi Rao :— Are we to proceed on the wrong lines ?

Mr Speaker :— I am only telling from what you have read out. That is not disputed at all. What you are saying is whether it is taken up by the Regional Committee or not, the House must first take up

the consideration. We are not at this stage considering the amendment of the rules now. That will certainly be taken up at the appropriate time.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao .— What is the position of the rules as they stand at present ?

Mr. Speaker :— Please hear me. Now as the rules stand at present, the Speaker or the House have absolutely no discretion to postpone the consideration of the Appropriation Bill of the Demands which have been voted. Now it is mandatory on the part of the House to permit the Finance Minister to move the Bill. There is no provision either in the Regional Committee rules or in the Assembly Rules prohibiting consideration or authorising the House to postpone the consideration of the Appropriation Bill. As it is, it is mandatory, the House can proceed now. I have given my ruling. That is an end of it. Art. 204. it is very clear "As soon as may be after the grants under Art. 203 have been made by the Assembly, there shall be introduced......" Art. 204 makes it compulsory. It is mandatory.

Sri A. Madan Mohan :— No, Sir.........

Mr. Speaker :— I am not allowing any further discussion. Only thing is you will be losing time for discussion on the Appropriation Bill. Already we have lost I think one hour or one and a half hours. There is no point......

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—రీజినల్ కమిటీ కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రకారం ఏర్పటింది. దానికి కావలసిన రూల్సు రాష్ట్రపతి ఆర్డర్లో ఇస్తున్నారు. లేటెస్టుగా రాష్ట్రపతి రూల్సు ప్రకారం బడ్జెట్ ఈ ప్రకారం తయారు చేయాలన్నారు. తయారు చేసి ఎసెంబ్లీకి ప్రెజంటు చేయాలి. ఆ ప్రెజంటు చేసిన రోజున రీజనల్ కమిటీకి ప్రెజెంటు చెయాలన్నారు. ఇంతటితో అది ఆగిపోతుంది. తరువాత శాసనసభకు సంబంధం లేదు. రీజనల్ కమిటీవారు అంతా కూర్చొని ఆ బడ్జెట్‌ను కన్సిడర్ చేసి కొని లేక సబ్‌కమిటీని వేసుకొని కన్‌సల్టు చేసి గవర్నమెంటుకు పంపమన్నారు. కాబట్టి గవర్నమెంటుతో సంబందం ఉన్నది కాని మనకు ఎక్కడా లేదు. అందువల్ల ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు డిస్కస్ చేయడానికి అది అడ్డంకాదు. అయితే ఒకటి ఆలోచించాలి. గవర్నమెంటుకు వారు పంపుతారు. ఇక్కడ ఎప్రొప్రియేషను బిల్లు పాస్ చేస్తాము. రూల్సు ప్రకారం కాన్‌స్టిట్యూషనల్‌గా అడ్డంరాదు. గవర్నమెంటుగాని గవర్నరుగాని కొద్దిగా మార్పు చేస్తే తరువాత అది ఎక్కడ చేస్తారు? దానివల్ల ఇక్కడ మనం ఆగడానికి వీలులేదు.

Mr. Speaker :— That point was raised by Mr. Prabhakara Rao as well as Raja Ram. Supposing, at a later stage on the recommendation of the Regional Committee, the Governor takes a particular decision then, what to be done......So far as this House is concerned, it is for the Government to consider as to what should be done in the light of the opinion expressed by the Governor......

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :— The President has to consider or the Central Government has to give orders.

Sri C. V. K Rao :— The question is that this Bill has not been placed before the Regional Committee for expressing its opinion. Now, it cannot be postponed or delayed. What I suggest to the Chair is that the Chair can say that the irregularity has been committed by the Government in not permitting the Bill to be placed before the Regional Committee for giving its opinion and also it cannot be postponed. The Government should be careful and does not commit in future.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:—ఇప్పుడు కొత్తగా ప్రెసిడెన్సియల్ ఆర్డరులో తెచ్చారు ఫైనాన్సియల్ స్టేట్‌మెంటు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన వెంటనే సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రెజంటు చేయాలన్నారు. ప్రెజంటు చేసిన తరువాత ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ మేటర్స్ కన్సిడర్ చేయాలి.

Administrative matters, financial statement regarding many schemes to be taken up, to be recommended by the Regional Committee during the 5th Five Year Plan pertaining to Telangana Region. This is the amendment given by the President also regarding the Money Bill. Whether this Appropriation Bill which is the consolidation of the demands that are passed by the Assembly is the Money Bill or not? If you come to a conclusion that this money Bill, there is no question of taking into consideration for sending it to the Regional Committee If you did not come to conclusion that it is not a Money Bill, then it can go to Regional Committee and it can be discussed there and they can make certain recommendations to the Government. If there is any dispute then it will be referred automatically to the Governor. So, regarding the Appropriation Bill, which is now being presented, there is no illegality or no question of any such thing. Whether the Appropriation Bill is the Money Bill or not has to be clarified by you, Sir.

Mr. Speaker :— I do not know whether you require any clarification.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :— With your permission, Sir, I move that the Andhra Pradesh Appropriation Bill No. 3 of 1971 be taken into consideration.

Mr. Speaker :— Motion moved.

(Pause)

Do you want to say any thing?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:—ముందు సభ్యులకు అవకాశం యిచ్చిన తరువాతనే చెబుదామనుకొంటున్నాను. This is a conditional obligation that I have so fulfill.

Mr. Dy. Speaker in the chair.

శ్రీ జి. రాజారాం:—అధ్యక్షా, ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఈ ఎప్రోప్రియేషను బిల్లు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు దానిమీద నేను ప్రసంగించడానికి లేచినప్పుడు ఒక విధంగా దు:ఖముతో లేచి నిలబడుతున్నానని చెప్పక తప్పదు. రు. 580 కోట్ల 43 లక్షలు ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఏదైతే అడుగుతున్నారో అది ఎప్రోప్రియేషను కొరకు కాదు. మిస్ ఎప్రోప్రియేషను కొరకు అడుగుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈ సమావేశంలోనే కాదు. గత సమావేశంలో కూడా గౌ. సభ్యులు మీ ద్వారా ఈ సభా దృష్టికి ప్రభుత్వంలో, ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఉన్న అవకతవకలను గురించి కార్య కలాపాలను గురించి పెద్దపెద్ద కుంభకోణాలను గురించి, అవినీతిని గురించి తెవడం జరిగింది. కాని ఈ ప్రభుత్వం అరహతలేని ప్రభుత్వం – ఒక విధంగా. ఎందుకంటే ఈ ప్రభుత్వంలో ఉన్న సభ్యులు కాని, ఈ శాసన సభా సభ్యులుకాని ఈ నాడు వారి సభ్యత్వ గడువు వారి టరమ్ నాలుగున్నర సంవత్సరాల కంటే ఎక్కువ అయి పోయింది. ఇంకొక మూడు, నాలుగు నెలలు మిగిలివున్నది. అందువలన ప్రజలు ఏమి కోరుతున్నారో ప్రజల కార్యకలాపాల విషయం యేమి ఆలోచిస్తున్నారనేది లెక్క లేకుండా పోయింది. ఎన్నో కుంభకోణాలు ఈ సమావేశంలో తెచ్చినప్పటికీ ముఖ్య మంత్రిగారుకాని దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారుకాని ఆరోపణలు నిజంకావు అని చెప్పే ధైర్యం లేకుండా పోయింది. ఏదో కారణంచెప్పి త్రోసి వేస్తున్నారు. తిమ్మా రెడ్డిగారి ఫెర్టిలైజర్సు స్కాండిల్సులో వందలాది అరెస్టులు జరుగుతున్నప్పటికీ పదే పదే శాసనసభ్యులు యిందులో జాప్యం జరుగుతున్నదని, తగుచర్య తీసుకోవడంలేదని చెబుతూ ఉంటే లెక్కచేయకుండా పోతున్నారు. తిమ్మారెడ్డిగారి కుంభకోణాలు యీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఫెర్టిలైజర్సు స్కాండల్‌వలన యెంత గందరగోళం జరుగుతోందో పదేపదే చెప్పనవసరంలేదు. వెల్‌ఫేర్ ఫండు రాఫిల్సు విషయంలో విద్యామంత్రి, మెడికల్ అండ్ హెల్తు మంత్రులపయిన కేసులు పెట్టడం; విచారణలు జరగటం, ఆ లెక్కలు రుజువుచేయడం, హరి ప్రసాద్‌గారు స్టేట్‌మెంట్సు ఇవ్వడం ఇవన్నీ జరిగి నవి. పెరుమాళ్ళగారి విషయం మీరు చూసారు. నాకు చాలా బాధగా వున్నది. ఈ ప్రపంచంలో ఏ తండ్రిఅయినా కాని తనకొడుకు ఒక గౌరవస్థానానికి వచ్చినప్పుడు కీర్తి ప్రతిష్టలు సంపాదించుకోవాలని కోరతాడు కాని కొడుకు ఉన్నతస్థానానికి వచ్చి నప్పుడు అవినీతికి దిగజారాడని చెప్పుతాడని అనుకోను. 80 ఏండ్ల తండ్రి స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్న నీతిపరుడు తన కొడుకును కూడా సహించలేక ఈ సభద్వారా, మీద్వారా ముఖ్యమంత్రి నోటీసుకు తెచ్చాడు. కాని వీరు అవి మా యింటి గొడవలు అన్నారు. ఆయన తన కుమారుడు సరిగా [illegible] లేదని అనలేదు. కుమారునిమీద నిర్దిష్టమయిన ఆరోపణలు చేశాడు.

ఎన్ని సర్వే నంబరులు యెక్కడ ఉన్నాయి. ఎంత డబ్బు యివ్వన్ని చెపితే అది యింటిసమస్య, కుటుంబ సమస్య అని చులకనగా మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో అవి నీతిని యెలా అరికట్టగలుగుతాము అనేది నేను ఊహించలేకుండా వున్నాను. నిన్న మొన్న కె. వి. నరసింగరావుగారి కుంభకోణం [illegible]. మళ్ళీ రామలింగరాజుగారి కుంభకోణం. ఇలా మంత్రివర్గంలో దాదాపు ప్రతి మంత్రిపయిన పత్రికలు ఓపెన్‌గా వ్రాస్తూ వుంటే ఈ రాష్ట్రంలో రాజకీయరంగంలో వున్న రాజకీయ కార్యకర్తలగతి

ఏమి కావాలి అవి మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో కార్యక్రమాలవలన రాజకీయాలలో వున్నవారందరు తలయెత్తుకొని తిరగలేకుండా వున్నారు. జె.వి. నరసింగరావుగారి కుంభకోణం ఏమిటి? పెరుమాళ్లు కుంభకోణం యేమిటి అని అడుగుతూ ఉంటారు. ఇవన్నీ వస్తూ వున్నప్పుడు ప్రభుత్వంయొక్క బాధ్యత, ముఖ్యమంత్రిగారి బాధ్యత ఏమిటి? ఇండిపెండెంట్ మిషనరితో ఎంక్వయిరీ చేయించండి. ఇదంతా తప్పుడు ప్రచారం, ఇదంతా అబద్ధం, ఏదో లాలోచి మంత్రులవయిన ప్రభుత్వంలో బాధ్యతగల వ్యక్తులవయిన చేస్తున్నారు. ఇది నిజంకాదని ఋజువుచేసి వారియొక్క కారెక్టరును నిలబెట్టాలి. అప్పుడే ప్రజాస్వామ్యంలో పబ్లిక్ రంగంలో ఉన్నవారి కారెక్టరు నిలబడుతుంది. లేకుంటే దొంగచాటున యేమి ఎంక్వయిరీ లేకుండా యిలానే పోయావుంటే పూర్తిగా రాజకీయరంగంలో ప్రజాస్వామ్యం లో ప్రజానీకానికి నమ్మకం లేకుండా పోయింది. ప్రజాస్వామ్యంమీద నమ్మకం లేనప్పుడు అది యెటువంటి పరిస్థితులకు దారితీస్తుందో మీరే ఊహించాలి. పార్టీ సభ్యులు సైదయ్యగారు చాల యిన్నొసెంట్ మనిషి. అయన ఒకేఒక మాట అన్నారు. ఏ దర్వాజదగ్గరకు పోయినా, ఏ గేటుదగ్గరకు పోయినా క్యా దేతే అంటారు. అని. ఎటువంటి పరిపాలన సాగిస్తున్నారు. ఎటువంటి పరిపాలన ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఎందుకు ప్రోత్సహిస్తున్నారు, అయితే ప్రభుత్వమే స్వయంగా యీ కార్యక్రమాలకు పూనుకుంటున్నారా, మీరుకూడ యిందులో భాగస్వాములుగా వున్నారా? ఎందుకొరకు? ఈ ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో జరుగుతున్న అవినీతులను యింత గొప్పగా చెప్పకుండా ఒకటి రెండు ముచ్చటలు నేను మనవిచేస్తాను. ఈ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను మిస్ అప్రాప్రియేట్ చేయడానికి అడుగుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం మూడవవంతు ఏరియా లో విశ్వాసం కోల్పోయింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మూడవవంతు. దానిలో యీ ప్రభుత్వంపై విశ్వాసం లేదు. ఈ ప్రభుత్వంపై కోటిన్నర ప్రజలకు విశ్వాసం లేదు. మొన్న పార్లమెంటు ఎలక్షన్ జరిగినప్పుడు అది ఋజువు అయింది. ఇక్కడ తెలంగాణాలో వున్న ప్రజానీకానికి యీ ప్రభుత్వంపై విశ్వాసం లేదని గట్టిగా ఋజువుపరిచారు. అందువలన ఈ ప్రాంతానికి డబ్బు ఖర్చుపెట్టేదానికి, అడిగేదానికి ఈ ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు మన బడ్జెటు ప్రపోజల్సు చూసినట్లయితే మన ఆర్థికవిధానంయొక్క స్వరూపం కనబడుతుంది. ఈనాడు మన దేశంలో స్టాటిక్ అండ్ స్టాగ్‌నేటెడ్ ఎకానమి, గ్రోత్ ఆఫ్ ఎకానమి అనేది లేదు. మనదేశం స్వతంత్రం సంపాదించుకొన్న తరువాత one of the backward countries of the world అంటారు. In various other sections లో మనం ప్రిన్సిపుల్స్ ఆఫ్ బాక్‌వర్డు ఎకానమి అప్లయి చేయడంలేదు. In the name of economic development we are creating monuments. మూడువందల కోట్ల రూపాయలతో నాగార్జునసాగర్ లేక 200 కోట్ల రూపాయలతో శ్రీశైలం, యింకా కొన్నివందల కోట్ల రూపాయలతో యింకొకటి కడుతూ ఉన్నాము. బాక్‌వర్డు ఎకానమిలో ఈ చర్యలు తీసుకొన్నట్లయితే రాష్ట్రవ్యాపితంగా యెటువంటి పరిణామాలకు దారితీస్తుంతో స్పష్టంగా చెపుతాను. మూడువందలు నాగార్జునసాగర్‌పైన ఖర్చు పెట్టాము. శ్రీశైలంపైన రెండువందల కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఇంకా

సోమశిల మొదలయిన ప్రాజెక్టులపయిన వందలాది కోట్లు ఖర్చుపెట్టడానికి ఊహిస్తున్నాము. ఇది కొంతవరకు ప్రొడక్షన్ అయినప్పటికి బై అండ్ లార్జి రాష్ట్రంయొక్క పరిస్థితి ఊహిస్తామో అప్పుడు యివి అంతపెద్దగా ప్రొడక్టివ్ అని ప్రూవ్ చేయలేము. ఎందుకంటె మూడువందల కోట్ల రూపాయలు నాగార్జునసాగర్‌పయిన ఖర్చుపెట్టిన తరువాత రెండువందల కోట్ల రూపాయలు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుపై ఖర్చుపెట్టిన తరువాత మనరేట్ ఆఫ్ రిటరన్ ఏమిటి? పర్సంటేజ్ ఆఫ్ రిటరన్ ఏమిటి? మూడువందల కోట్ల రూపాయలతో ప్రతి జిల్లాకో చిన్నచిన్న వాటర్ సోర్సెస్ ఛానలైజ్‌చేసి కట్టించినట్లయితే యీనాడు మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయంయొక్క ఫీచరే మారిపోయేది. దానియొక్క చరిత్ర మారిపోయేది. తెలంగాణాలో 70 వేల ఎకరాలు, అటు రెండుమూడు లక్షల ఎకరాలు యీనాడు సాగుకు వచ్చినాయనేమాట చెపుతున్నాము. ఏమిటి రిటరన్? అందుకొరకు బాక్‌వర్డు ఎకానమికో మనం చేయవలసింది ఏమంటే యావత్ ప్రదేశ్‌లో చిన్నచిన్న వనరులన్నీ మొదలు ఆదుకొని భూమిని సాగుకుతెచ్చిన తరువాత ఒక ప్రాస్పరస్ ఎకానమిలో మనం యెప్పుడయితే పోతూవుంటామో, సెల్ఫ జనరేటింగు ఎకానమి జరుగుతుందో అప్పుడు మాత్రమే యిలాంటివి పూనుకోవాలి గాని in a backward economy self generating economy ఎంతవరకు అయితే అది ఉండదో యిదంతా డెడ్ కాపిటల్. మన ఎకానమి సెల్ఫ జనరేటింగ్ కావాలి. మనం యేమి యిన్‌వెస్టు చేస్తున్నప్పటికి it must produce more and more not only in the shape of wealth but in creating employment potential ఆ దృష్టితో చూస్తే 580,43,00,000 రూపాయలలో మన యిన్‌వెస్టుమెంట్ ఆఫ్ ది ఫాక్టర్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ లెస్‌దాన్ 5 పర్సెంట్. 580,43,00,000 డబ్బు ఒక సంవత్సరానికి అప్రొప్రియేషన్‌కు ఈ ప్రభుత్వం అడుగుతున్నప్పుడు నేను అడుగుతున్నాను. What is the investment we are making on the part of the production so that our minimum may enter into self-generating economy. 10 కోట్ల రూపాయలు యిండస్ట్రి క్రింద మనం యిన్‌వెస్టు చేస్తున్నాము. 27 కోట్ల రూపాయలు పెట్టారు. నాగార్జునసాగర్, అగ్రికల్చర్ అవన్నీ చూస్తే 12 పర్సెంట్. ఇవన్నీ మినహాయించి యిండస్ట్రియల్ గ్రోత్ క్రింద చూస్తే it is less than 5 per cent of the investment in the Budget. ఏదేశంలో యిట్లా జరగదు ఆఫ్రికన్ కంట్రీస్‌లాగా యిది జరుగుతున్నది. పూర్తిగా ఆఫ్రికన్ కంట్రీస్‌యొక్క బడ్జెటు ప్రపోజల్స్ మన భారతదేశంలో మన ప్రభుత్వాలు చేస్తున్నటువంటి ప్రపోజల్సు తేడా ఏమీ కనబడడంలేదు. సంఘంలో, ఎవరు యెక్కువ ఒత్తిడి చేస్తూవుంటే వారిని సంతృప్తిపెట్టడానికి అక్కడ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయడం, బ్రిడ్జి నిర్మాణం, రోడ్ నిర్మాణం, హాస్పిటల్ నిర్మాణం యిట్లనే చేస్తూ పోతున్నాముగాని మన ఎకానమి ఏమిటి, ఏ దృక్పథంలో మనం తీసుకువెళ్ళాలి. చివరకు ఈ ఎకానమిని సంఘంలో ఎలా శాంతియుతంగా బలపరచాలి అని ఒక నిర్దిష్టమయిన ఫౌండేషన్ను డెమాక్రాటిక్ సిస్టమ్ మన సమాజంలో, సంఘంలో పెట్టుకొనికావాలంటే కొన్ని సూత్రాలపయిన నడవవలసి వస్తుంది. కాని ఈ ప్రభుత్వానికి సూత్రాలు లేవు. దారులు లేవు. తాను పవర్‌లో ఉండడానికి, తాను పవర్‌లో కంటిన్యూ కావడానికి ఎవరు ఏదిఅడిగితే ఎవరు ఏ ఒత్తిడితెస్తే వారికి అందుబాటు చేయడానికి

ప్రయత్నం చేస్తున్నది కాని దీనికి ఏకానమి దృష్టిలేదు, ఆర్థికదృక్పధంలేదు, ఫ్యూచర్ విషయంలో విజ్ఞాయర్లై జేషను లేదని మనవి చేస్తున్నాము. ఈనాడు సంఘం అభివృద్ధి కావాలి. సంఘంలో యీనాడు ఆర్థిక అసమానత సాంఘిక అన్యాయంవలనే అసంతృప్తి అశాంతి బయలుదేరుతున్నాయి. ఈనాడు ఎక్కడయితే యిన్వెస్టుమెంట్ చేసి ఫాక్టర్సు ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ పెంచి ఎంప్లాయిమెంట్ పొటెన్షియల్ పెంచమో అంత వరకు సంఘంలో శాంతిస్థాపన అనేది జరగబోదు. I want to warn the Government also that every unemployee on the streets of this State is a potential danger to the society. నిరుద్యోగిగా వున్నవాడు యెప్పుడు యేమి చేస్తాడో, ఆకలిబాధతో ఏ డైరెక్షనులో పోతాడో మనం ఊహించలేకుండా వున్నాము. ప్రతి నిరుద్యోగి కూడా సొసైటీకి పొటెన్షియల్ డేంజర్ అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కారంచేయక, అండర్ ఎంప్లాయిమెంటును సాల్వు చేయకపోతే యింకే సమస్యను పరిష్కారం చేస్తాము? రైట్ టు వర్కు అనేదానితో ముందుకు పోవాలంటే ఒక సుస్థిరమైన ఆర్థిక విధానం ఊహించి, దానిని అవలంబించి తీరవలసివుంటుంది. దానికి మేము సూచించినట్లు కొన్ని ప్రిన్సిపుల్సుమీద—బాక్వర్డు ఎకానమితో ముందుకు పోవడానికి చేస్తే అవుతుంది కాని తూక్పాలిష్ చేసే కార్యక్రమం చేస్తే యీ సంఘం ముందుకుపోదు, మనం ఆర్థికంగా బాగుపడము. సంఘంలో అసంతృప్తి, అశాంతి రాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత మనపై వున్నది. దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం యింకా స్ట్రాంగర్ ఫౌండేషన్సుమీద నిలబడాలంటే we will have to choose between an orderly progress or violent chaotic conditions. సరైన ఆర్డర్లీ ప్రోగ్రెస్ చేయాలంటే కొన్ని నియమాలు, కన్వెన్షన్సు చేయవలసి వుంటుంది. ఈ రాష్ట్రంలో యెవ్వరికీ కూడా అశాంతి కావాలనికాని, హింసాత్మక చర్యలు కావాలనికాని లేదు. కాని అశాంతి, హింసాత్మక చర్యలూ రావడానికి కారణం కేవలం ఒకరి ప్రోద్బలమేనా లేక సంఘంలో లోటుపాట్లున్నాయా అనేది చూడాలి. సంఘంలో సాంఘిక అన్యాయం జరుగుతున్నప్పుడు, ఆర్థిక అసమానతలు పెరుగుతున్నప్పుడు అటువంటి శక్తులను అణచడానికి కేవలం పోలీసు బలగాన్ని ఉపయోగించి, అల్లరిలేకుండా చేశాము, చంపేశాము, ఎదుర్కొంటున్నాము అనే దృక్పధం బాగోలేదు. అట్లయితే యిది పోలీసు స్టేటుగానే మారిపోతుంది. వయొలెంటు యాక్టివిటీస్ పెరగడం, యిటు పోలీసుబలగం పెంచడం—పోలీసు అధికారులను, సిబ్బందిని పెంచడం—చివరకు యిది పోలీసుస్టేటుగా మారిపోతుంది. Only to protect the life and property of the citizens, to crush the violent acts of the people who are not satisfied with the present economic and social systems. వారిని అణచడానికి పోలీసు బలగం పోతుంది. ఒక సాంఘిక న్యాయం, ఆర్థిక సమానతలను సృష్టించాలంటే ఈ బడ్జటు ప్రపోజల్సు చాలవని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో యెన్ని పోలీసు ఫైరింగ్సు జరిగాయి, ఎంతమంది చంపబడ్డారు? ఒక్క సంఘటనలో కూడా ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి న్యాయవిచారణ జరిపిస్తామని అనలేదు. Firings–I am ashamed of this 20 years rule of the Congress. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు వున్నప్పుడు కూడా యిన్ని ఫైరింగ్సు జరగలేదు. వాళ్ళు 200 సంవత్సరాలు రూల్ చేసి

నప్పటికీ యిన్నిసార్లు ఫైరింగ్సు జరగలేదు. వారికాలంలో ఫైరింగు జరిగినచోట్ల కొన్నిచోట్ల అయినా న్యాయవిచారణ జరిగింది, కాని 20 సంవత్సరాల కాంగ్రెసు పాలనలో 200 సంవత్సరాల బ్రిటిషు పాలనలో జరగనన్ని ఫైరింగ్సు జరిగాయి. ఇక్కడ ఏ ఒక్క కేసులో కూడ న్యాయవిచారణ జరగలేదు. న్యాయవిచారణ జరిపి ప్రజలది తప్పో పోలీసులది తప్పో తెలియజేస్తే బాగుండేది. లేకపోతే ప్రజలు మేము న్యాయంగానే వున్నాము, పోలీసులదే తప్పు అనుకొంటారు. పోలీసులు మాదే న్యాయం, ప్రజలే తప్పుచేశారని అనుకొంటారు. ఈనాడు సోషలిజమని పెద్దపెద్ద మాటలు మాట్లాడుతున్నాము. సమాజవాదం, ప్రజాస్వామ్యం అని మాట్లాడుతున్నారు. ప్రజలకూ, పోలీసులకూ ఒక స్టాండర్డు ఆఫ్ బిహేవియర్ ఏర్పాటు చేయకపోతే యీ గలాటా—క్లాష్ ఎప్పుడూ కూడ వుంటుంది. పోలీసువారు ప్రతి సందర్భంలోనూ రాళ్లు కొట్టారు, సెల్ఫ్ ప్రొటెక్షనుకోసం ఫైరింగ్సు చేశాము అంటారు. ఇక్కడ యిన్ని ఫైరింగ్సు జరిగితే ఒక్క సందర్భంలోనయినా రాళ్ళదెబ్బలతో ఒక్క పోలీసయినా చనిపోయినట్లు ప్రభుత్వం యీ సభలో చెప్పిందా? ప్రజలు నాలుగు రాళ్ళు కొట్టారు, పోలీసు సెల్ఫ్ ప్రొటెక్షనుకోసం ఫైరింగు చేయవలసివచ్చింది అనడం—యిద్దరు, ముగ్గురు, నలుగురు చావడం. కాని నాలుగు రాళ్ళదెబ్బలతో పోలీసువారు ఎక్కడా చావలేదు. తెలంగాణావారిని మాత్రం చంపుతూ పోతున్నారు. ఫైరింగ్సు ఎప్పుడు జరగాలి, ఏ సందర్భాలలో జరగాలి అనేదానికి ఒక స్టాండర్డ్ ఆఫ్ బిహేవియర్ బిట్వీన్ ది మాబ్ అండ్ ది పోలీసు వుండాలని మనవిచేస్తున్నాను. న్యాయవిచారణ జరిపి, ఎవరిది తప్పు ఎవరిది న్యాయం అనేది చెప్పకుండాపోతే యిదంతా గూడు పుఠాణీగానే పోతుంది. గాంధీ టోపీలు పెట్టుకున్నవారంతా గాంధిభక్తులు కారని మీకు తెలుసును.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— అందరూ కాదంటారేమిటి? ఇది అన్యాయం. I strongly protest; he cannot generalise that all Gandhi-cap-wallahs are bad.

శ్రీ జి. రాజారాం:— అందరూ భక్తులు కాదు—కొంతమందే భక్తులని నా ఉద్దేశం. గాంధి నామస్మరణ యీనాడు యీ ప్రభుత్వానికి లాభంలేకుండాపోయింది. వారి స్మరణ మానుకున్నారు. వారిపేరుపయోగించుకొని యింక ప్రజలను ఎక్కువ మోసం చేయలేమనుకున్నారు. అందువలన ముఖ్యమంత్రిగారు—ప్రభుత్వం కొత్త నినాదాలు ఎత్తింది. వీకర్ సెక్షన్స్, వీంర్ సెక్షన్స్-బలహీనవర్గం, బలహీనవర్గం. ఇది ఏమి బలహీనవర్గమో నాకు తెలియదు. నిజమైన బలహీనవర్గాలను ఎన్నాళ్ళు మభ్యపెట్టదలచుకున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు, వారి బలహీనవర్గం ఎవరోకూడా నాకు తెలియలేదు. బలహీనవర్గం పేరు—యీనాడు యిక్కడ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, చీఫ్ విప్ రామిరెడ్డిగారు, అక్కడ బి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారు, శంకరరెడ్డిగారు సెక్రటరీ, అక్కడ పిడతల రంగారెడ్డిగారు, అగ్రికల్చరు యూనివర్శిటీకి భోజరెడ్డిగారు, ఓ. పుల్లారెడ్డిగారు—21 జిల్లాలలో 19 జిల్లా పరిషత్తుల చైర్మనులు రెడ్లులే, కార్పొరేషనుకు ఒక రెడ్డి, ఎనెక్సు బాంకుకు ఒక రెడ్డి—యిట్లా ఎక్కడకుపోయినా రెడ్లులే. వీరే బలహీనవర్గమంటే, నేను ఒప్పుకుంటాను. చాలామంది బలహీనవర్గం. వారికే

మద్దతు, ప్రోత్సాహం యిస్తున్నారు. ఎవరిని మోసంచేయడానికి యీ బలహీనవర్గ మనే నినాదాలు ఎత్తారు? నైజాం కాలంలో మహారాజా కిరన్‌పరిషద్‌గారు వుండేవారు. వారు ఎక్కడకుపోయినా బీదప్రజలను చూచి జేబులోంచి రూపాయలనోట్లు పైకితీసి వెదజల్లేవారు. మేమంతా అప్పుడు చిన్నవారం. ప్రజలంతా తీసుకొని ఆయన దాన కర్ణుడని చెప్పేవారు. ఆయన చనిపోతే ఆయనచేయి తగులబడలేదట—పెట్రోలు పోసినా తగులబడలేదని చెప్పేవారు. అది ఆనాడు. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, హౌసింగు బోర్డు మంత్రి గాంధీజీపేరిట రూపాయిలు—వందల రూపాయలు పంచుతున్నారు. It is an insult to the community—I must say. వారికి సహాయ సహకారాలు యివ్వాలంటే ఒక ప్లాను ప్రకారం సైట్సు పంచడమో మరొకటయినా చేయవచ్చును.

శ్రీమతి టి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి:— ముఖ్యమంత్రిగారు వారికి డబ్బుయిచ్చే ప్రశ్న లేదు. ఇది గాంధీ పెంపినరికి సంబంధించినది.

శ్రీ జి. రాజారాం:— వారెందుకు వెళ్ళారు. పహిల్వాను యిచ్చేస్తాడు కదా.

శ్రీమతి టి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి:— హార్‌ష్‌గా ఎటాక్ చేస్తే ఎట్లా? Of all the people, Mr. Rajaram should not say it.

శ్రీ కె. ఎస్. నారాయణ:— ఐదు లక్షలు సిటీలో పంచారు. మిగతా జిల్లాలలో యెందుకు పంచలేదు? అక్కడ పేదలు లేరా? అక్కడ గాంధీ పెంటినవి లేదా?

శ్రీ జి. రాజారాం:— నేను సూచనప్రాయంగా మనవి చేశాను. మనం చీప్‌గా పోతున్నామేమో. చీప్ టాక్టిక్స్ ఉపయోగించి ప్రజలను మభ్యపెడుతున్నామనే భావముతో చెబుతున్నాను కాని అంతకంటె లేదు.

Mr. Deputy Sperker:— Your time is up.

Sri G. Rajaram:— I will take a few mirutes and conclude. చివరకు తెలంగాణా సమస్య విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. దీనికి చాలా ప్రాము తీచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు తదితరులు మనవిచేసారు. తెలంగాణాకు జరిగిన వరని అన్యాయాలు మీకు తెలియనివి కావు. ఇక్కడ జరిగిన చరిత్రాత్మకమైన ఉద్యమం మీకు తెలియనది కాదు. గౌరవ సభ్యులకు తెలియనిది కాదు. అంత పెద్ద ఎత్తున జరిగింది. మా ప్రాంతంలోనుండి వచ్చిన 107 కోట్ల రూపాయలను ఆ ప్రాంతంలో ఖర్చుచేయడం, ఈ ప్రాంతంలోని ఉద్యోగాలను ఇక్కడ వారికి కాకుండా అక్కడ వారిని తెచ్చివేసి ఇక్కడ యువకులకు విద్యార్థులకు నిరుత్సాహం కలిగించడం వలన ఆ చర్యకు పూనుకోవలసి వచ్చింది. అనేక రంగాలలో పొలిటికల్ పెర్సనాలిటీ నష్టపడి స్ప్లిట్ చేసినది మనకందరకు తెలుసు. దీనిఫలితంగా ఉద్యమం నడచింది. ప్రజాభిప్రాయం తెలుసుకున్నాము. మొన్న మొన్ననే చూచుకున్నాము. ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు—"I congratulate the members of the Praja tamithi that they have withdrawn their demand for a separate State." నేను ఆ విషయం ఏమీ అనలేదు. మనుష్యులను హేళనగా మాట్లాడారు.

మీ స్టాండు ఏమిటి అన్నారు. మదన్ మోహన్ గారిని, రామచంద్రారెడ్డిగారిని అడి గారు. తెలంగాణా నినాదం, తెలంగాణా రాష్ట్రస్థాపన విషయమై మా డిమాండు వదులుకున్నామో లేదో కాని ఒక్కమాట స్పష్టం చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారికే చాలా విశ్వాసం ఉన్నట్లున్నది.(Expunged as ordered by the Hon. Speaker) ఆయన పట్టుకున్నారు. వారుమాత్రం ఇచ్చితంగా పట్టుకున్నారు, ప్రధానమంత్రిగారు అన్ని పరిస్థితులను గమనించి యావత్తు భారతదేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక పరి ష్కారం చేస్తామని అన్నప్పుడు మేము ఒక్కమాట అన్నాము. Our giving up the demand for separate State wili depend on the total and cumulative effeet of that formula which wiil come forward; I am frankly telling, Sir. మీరు రాష్ట్ర సమగ్రత కావాలని పదేపదే కోరుతూ వచ్చారు. ఎన్నో సార్లు మిలటరీని తెచ్చుకున్నారు. ఇంకా ఏమో తెచ్చుకున్నారు. చివరకు రాజీ నామా చేస్తామన్నారు. ఎన్నో వాగ్దానాలు చేస్తారు. రాష్ట్ర సమగ్రతకొరకు ఏమైనా చేస్తాము అన్నారు. చివరకి రాష్ట్రసమగ్రత కాపాడే సమయం వచ్చినప్పుడు వెనుకకు పోవడమంటే నేను ఒక్కటే మనవి చేస్తున్నాను. You are not interest in the integrated State of Andhra Pradeeh. You are interested in exploiting the Telangana people for your advantage, and I accuse every politician from that region who has been silent for the last 2 1/2 years and those who are defending the Chief Minister, their ultimate motive is that they are not interested in integrated Andrra Pradesh, they are not interested in the four-and-a-half crore Telangana people living together; they are interested only in exploting Telangana people for their personal ends. అది జరుగనప్పుడు మాకెందుకు. మేము పోతాం అంటున్నాము. ఎవరు నీతినిజాయతీలతో ఉన్నారో ఎవరు సిన్సియర్‌గా ఉన్నారో సభ్యులందరూ గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మీకు ఒకసారి అవకాశం వచ్చినప్పుడు తెలంగాణా ప్రజలు ఒకసారి ఆలోచనలో పడ్డప్పుడు రెచ్చగొట్టడం ప్రధానమంత్రి ఏ ఫార్ములా తెస్తున్నదో దానిప్రకారం ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేయడానికి అవకాశం ఉండదు కాబట్టే ముఖ్యమంత్రిగారు రెసిస్టు చేస్తున్నారని వారి పార్టీ రెసిస్టు చేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. అది మంచిది కాదని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri C. J. Morries : — Mr. Speaker, Sir, first of all it is my proud duty to express my gratitude to the Governor of Andhra Pradesh for having nominated me as Member of this Agust House to look after the internsis of the Anglo-Indian cemmunity. I have worked for a long time in Visakhapatnam as President looking after the interests of the Anglo-Indian community. This has got a bearing on what I am just going to tell the House. It pleases me to bring to the notice of the House some short-comings. The first is the general appalling conditions to which the poor are subjected to at Visakhapatnam. When I say 'the poor' I mean the poor in general. not only the Anglo-Indian community.

Malpractices openly carried out at the Employment Exchange : As you all know, the Employment Exchange registers skilled and

unskilled men for jobs, and one day they will find that their qualifications do not answer the requirements of the various jobs called for to be filled up by various firms to whom they have to be sent for trail, test or examination. In this connection, I hear that candidates desirous of registering for employment have first to pay into the "backdoor treasury Rs. 5/- and then have their names registered. If this is not paid the poor man is turned out by the Officer in charge quoting some absurd rule or excuse. Even to pay this Rs. 5/- to have their names registered they find it hard and I am told that some of the lads have gone to the extent of giving their blood to the Blood Bank in order to help them to pay this "backdoor" demand. Later on, to add insult to injury, when some of these poor men whose qualifications and training answer to the requirements of men called for by certain workshops or factories, they are again asked to pay a sum of Rs. 50/- into the "backdoor Treasury" and the same amount is collected from each man, even if there are ten men being sent up for the same job. The Officer-in-charges knows very well that the vacancies exist only for perhaps two or three, but why does he send up 10 men. I leave it to you to guess. It is to suit his own ends. Employment being so acute these poor men are prepared to pay up the demand of Rs 50/- each into the "backdoor" treasury and take their chance. This malpractice has now become common in the Employment Exchange and I would therefore request and plead with the hon. Minister concerned to kindly check up on this and take severe action against the culprits.

Now, I come to the sufferings of the poor sick people in their illness at the K. G. Hospital, Visakhapatnam. The general ward lavatories are anything but clean hygienic. The flush-outs are invariably blocked thereby causing heavy blockage and very often the whole room is flooded with urine etc. giving out unbearable stench, let alone the poor patients wanting unload their unwanted cargo. Coming to the beds on which the poor people have to rest their weary sick bodies, these offer no comfort or rest as they are infested with bugs which usually keep the poor patients on an all night vigil and therefore no sleep or rest.

Last, but certainly not the least, is the delayed and most careless attention paid to the poor cases entering the hospital dangerously ill or having met with some accident. Often times these poor unfortunate people are left on some floor groaning and awaiting the attention of the Doctor on duty if he happens to be there, who some how feels that the poor patient lying outside could wait till he finishes his cigarette, a cup of tea or a chat with his colleagues.

There is yet another racket in vogue in this hospital The middle class man who somehow scrapes up some money to pay for the admission of himself or any of his family members in the special ward, has to grease the palms of the concerned authority sanctioning the same before he could ever think of entering the hospital as patient. If he does not pay, others who are prepared to pay are promptly accomdated in the special ward. Here again, I plead with

the concerned hon. Minister to check up this racket which, I understand, is an old story in the K. G. Hospital.

Lepers and beggars are now rampant in Visakhapatnam, Kakinada and Vijayawada. I feel that a little more accomodation for these poor people and a little more trouble taken by the Police to see that beggars and lepers are not permitted especially in the main roads, bus stands etc. will help to eradicate the nuisance and also help these poor people. Secunderabad and Hyderabad, I am sorry to state, are also not free of this trouble.

Drainage system in Visakhapatnam, especially in the by-lanes, is in a deplorable condition. Most of the drains are broken up and ase being used as public lavatoriee. To add to this misery, most of the houses are still suffering from lack of taps, especially in Soldierpet and Fort areas. The general bus sland is always in a filthy stinking state—even the best "Evening-in-Paris" scent will not overcome this stench. In short, this bus stand seems to be the dust in of the City. The Visakhapatnam Municipality should be asked to have these defects remedied.

Public conveniences are far and few and wherever they are available, no taps are provided which makes matters worse and most inconvenient. The poor hut dwellers are in a much worse state. If huts are provided for them, lavatories and taps are a forgotten dream. I cannot understand why the poor people should be given this sort of step-motherly treatment, to say the least.

The sea is fast eroding the beach and the erosion is rapidly extending. If I am right, work on this project is supposed to have started about three years ago but is still far from complete. I request the Government to take immediate action to check erosion as otherwise it will cause irreparable loss to the nearby residents and to the town.

Thank you.

Dr T. S. Murthy ( ):— Sir, I rise to make a Demand. The other day, the Speaker has been kind enouuh to order an enquiry into the allegations made against the Director of Medical and Health Services. Secretary has very kindly agreed to it. I have to call for papers from the D. M. S's Office and ask the people to give oral evidence. As long as the present D.M.S. is there, it is impossible to proceed with this. Therefore, I demand that the present D.M S. be asked to go on leave till the enquiry is completed. I hope that tomorrow or the day after tomorrow the Chief Minister or the Minister-in-charge will ask the D. M. S. to go on leave.

శ్రీ పి. సి. కేశవరావు:— అధ్యక్షా, మనము ఈ సంవత్సరము బడ్జెటుతో 518 కోట్లవరకు ఖర్చుపెట్టడానికి అప్రాప్రియేషన బిల్లు వచ్చినది. ఈ డబ్బు అంతా సక్రమముగా ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఖర్చుపెట్టాలా అనేది ఆలోచించాలి. గత సం.లలో జరిగిన విషయాలను చూస్తే ప్రభుత్వముయొక్క డబ్బు యొక్క వగా

దుర్వినియోగము అవుతోందని చెప్పక తప్పదు. ఏదయినా ఒక చిన్న ప్రాజక్టు తీసుకొంటే ఆ ప్రాజక్టుకు 10 వేలు ప్రభుత్వము మంజూరుచేస్తే దానిలో ఖర్చు 1, 2 వేలకంటె యెక్కువ వుండదు. తక్కిన డబ్బు అంతా కంట్రాక్టర్స్, మంత్రుల చేతులలో పడుతుంది తప్ప ఆ డబ్బు సక్రమముగా ప్రజలకు ఉపయోగపడడములేదని చెప్పడానికి వెనుదీయడములేదు. పంచాయతీ సమితులలోని ప్రతి సంవత్సరము ఒకే రోడ్‌కి డబ్బు శాంక్షను చేస్తున్నారు. ఆ డబ్బు ఏమి అవుతున్నదో తెలియదు. వారు పంచుకుతింటున్నారు. గత 3, 4 సంవత్సరములలో ఫామిన్ రిలీఫ్ అని, ఫ్లడ్ రిలీఫ్ అని కొంతడబ్బు ఖర్చుపెట్టడము జరిగింది. ఇలాంటివి వచ్చినపుడు ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన నాయకులు వారి యిష్టమువచ్చినట్లు ఖర్చుపెట్టవచ్చునని చందాలు కొట్టుకొంటారు. గత 3 సంవత్సరములలో జరిగిన ఫామిన్ వర్క్సు ఫ్లడ్ వర్క్సు విషయములోను ప్రజలకు జరిగిన ప్రయోజనము చాల తక్కువ. గత 3, 4 సంవత్సరములలో ఒంగోలు జిల్లాలో ఎంత డబ్బు ఖర్చుఅయినదో చెబుతాను. ఒంగోలులో టొబాకో ప్రాసెసింగు సొసైటీని రిజిష్టరు చేశారు. దానికి కొన్ని లక్షలు గ్రాంటుగా యిచ్చారు. 3, 4 ట్రాక్టర్సు యిచ్చారు. ఒక ట్రాక్టరుకు రోజుకు రు. 300 లవంతు అద్దె వస్తుంది. 3, 4 ట్రాక్టర్సు పనిచేస్తే 2,700 రూపాయలు రోజుకు ఆదాయము చూపించారు. అట్లాకాకుండా ఏమి చేస్తున్నారంటే రోజూ ట్రాక్టర్సు రిపేరులో వున్నవని ఒక్కొక్క ట్రాక్టరుకు రు. 50, రు. 60 లు ఖర్చుక్రింద కడుతున్నారు. టొబాకో ప్రొసెసింగు సొసైటీకి ఇచ్చిన డబ్బు చాలక, ప్రభుత్వము ఇచ్చిన ట్రాక్టర్సు వలన ఆదాయము సంపాదిస్తూ, అదికూడ చాలక, దానికి రిపేర్సుక్రింద డబ్బును ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఒంగోలులో మిల్క్ యూనియన్ స్థాపించారు. దానికి కొన్ని వేలు బహుమతిగా యిచ్చారు, అది ఏమి అయినది అంటున్నాను. ఈ డబ్బును ఆ యూనియన్‌వారు ప్రభుత్వానికి కట్టారా? ఈ మిల్క్ యూనియన్ మూతపడినది. ఈ డబ్బును ఎవరెవరు తిన్నారో ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒంగోలులో కన్‌స్యూమర్స్ సొసైటీని రిజిష్టరు చేశారు. ఇప్పటి పంచాయతీరాజ్ మినిష్టరుగారు అప్పుడు కోఆపరేటివ్ మినిష్టరుగా వుండేవారు. వారు అప్పుడు కొన్నివేలు శాంక్షను చేశారు ఎయిడ్‌క్రింద. ఆ డబ్బు ఏమైనది? కన్‌స్యూమర్ సొసైటీకి ఇచ్చిన డబ్బు ఏమైనదో చెప్పాలి. లేబరు కాంట్రాక్టు సొసైటీ ఒంగోలులో వుంది. ఆ సొసైటీకి కొన్ని వేలు యిచ్చారు. దానికి సంబంధించిన ప్రెసిడెంటు, సభ్యులు ఆ డబ్బును అధిక వడ్డీలకు యిస్తూ, దానితో బిజినెస్ చేసుకొంటూ బాగుపడుతున్నారు. టిన్ షీట్స్ ఇండస్ట్రీ అని పేరుతో అప్లయిచేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పర్మిట్లు ఓపెన్‌చేసి పోయారు. ఆ ఫ్యాక్టరి యెక్కడ వుంది? ఆ ఇండస్ట్రి వున్నదా లేదా, వాటికి టిన్ షీట్స్ యిస్తున్నారు. గవర్నమెంటు యిచ్చే టిన్ షీట్స్ హైదరాబాదులోనే అమ్ముకొంటున్నారు. అవి ఒంగోలు చేరడములేదు. పర్మిట్లు పెట్టుకొనే వారిని ఎంకరేజి చేయండి. చిన్నవారికి లైసెన్సులు ఇవ్వండి. బూటకముతో ప్రజలను మోసముచేసేవారికి ఇటువంటి లైసెన్సులు ఇవ్వవద్దని మనవిచేస్తున్నాను, ప్రైవేట్ లెస్ స్టీలు లైసెన్సులు యివ్వడములేదని చెప్పారు. కాని యీ మధ్య ఒంగోలులో ఒక లైసెన్సు యిచ్చారు. ఈ చెప్పిన వాటన్నింటిలో ఒంగోలుకు సంబంధించిన

మంత్రిగారికి భాగము వుంది. మంత్రిగారు బిజినెస్‌లో భాగాలు పెట్టుకొని ప్రజలకు న్యాయము కలుగకుండా చేస్తున్నారు. దానివలన ప్రజలకు కలుగవలసిన న్యాయము వారికి అందడములేదు. ఇన్‌ఫ్లూయన్సు వున్నవారు పనులు చేయించుకోగలుగుతారు. ఆ విధంగా మంత్రుల పనులు సాగుతున్నవి. వారు ప్రత్యక్షముగాను, పరోక్షముగాను భాగాలు పెటుకొని సంపాదించుకొంటున్నారు. చీరాలలో మురుగు కాలువల త్రవ్వకానికి 30 లక్షలు యిచ్చినట్లుగా వున్నది. దానిలో దాదాపు 15 లక్షలు ఎవరికి చేరినట్లు? అక్కడ మురుగు కాలువలు త్రవ్వారా? ఆ డబ్బు ఎమైనది? మంత్రిగారి బంధువులకో, స్నేహితులకో యిచ్చి యీ డబ్బు దుర్వినియోగము చేస్తే యెట్లా? ఈ విధంగా ప్రభుత్వ డబ్బును అపహరిస్తున్నారు, మంత్రిగారి యిటువంటి చేష్టలను అరికట్టకపోతే ప్రజలకు న్యాయము కలుగదు. పీకర్ సెక్షన్సుకు అది చేస్తున్నాము, ఇది చేస్తున్నాము అని చెప్పేది ఈవిధంగా చేయడము జరుగుతూ వున్నది. మంత్రులు, వారిక్రింద వున్న ఆఫీసర్సు ప్రభుత్వ ధనాన్ని దుర్వినియోగము చేయడము మంచిది కాదని కోరుతున్నాను. హరిజన విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్స్ గత సంవత్సరము ఇవ్వలేదు. ఇస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకేఒక మాట చెప్పారు. ఈ స్కాలర్‌షిప్స్ స్కూల్సు ద్వారా కాకుండా ఆర్.డి.ఒ. ద్వారా యివ్వాలని నిన్ననే కాబినెట్ డెసిషన్ తీసుకొన్నట్లుగా వున్నది. విద్యార్థి తలిదండ్రులకు యివ్వడము యెక్కడి న్యాయమో ఆలోచించాలి. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు లంచాలతో కూడినది. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ ఆఫీసర్సు వున్నారు. వారిద్వారా చేయవలసిన పనులు ఆర్.డి.ఒ. ద్వారా చేయిస్తామని చెప్పడము సమంజసము కాదు. దీనిని రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుచేతులలో పెట్టి హరిజనులకు న్యాయము లేకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వము నిశ్చయించినది. దానిని మాని న్యాయము కలిగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు:— అధ్యక్షా, అప్రోప్రియేషను బిల్లు సందర్భములో నాకు స్ఫురించేది ఒకటే విషయము. మన ప్రభుత్వ అడ్మినిస్ట్రేషను ఇన్‌కార్నేషన్ అఫ్ రెడ్ టేప్ అయినది. ఏ డిపార్టుమెంటులోకి వెళ్ళినప్పటికి ఫైల్సు కదలడములేదు. మంత్రిగారు ఆర్డర్సు వేసినా ఫైలుకదిలి ఆర్డరు చేతికి వచ్చేటప్పటికి ఎన్నినెలలు పడుతుందో తెలియకుండా వుంది. ఎవ్వరూ కూడా ఊహించడానికి వీలు లేకుండా వుంది. పై ఆఫీసర్లకు రిపోర్టు చేసినప్పటికి రెమిడీలేకుండా వుంది. ప్రభుత్వాన్ని ఏదోవిధంగా రీఓరియంట్ చేయడానికి ఫ్రెష్ థింకింగ్ అవసరము. ఎవరిమట్టుకు వారు అడ్మినిస్ట్రేషను చాల వరస్టుగా వుందని అనడమేకాని సొల్యూషను ఇంతవరకు ఆలోచించినట్లు లేదు. It is high time for the Government to think how to get out of this muddle. పీపుల్ కి క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషను ఇవ్వాలంటే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్సు కమిటీనివేసి, పేస్ అండ్ మిన్సు ఆలోచించి, యే ఫైలు అయినప్పటికి వారము, 10 రోజుల కంటే యెక్కువ వుండకూడదు అని ఏర్పాటుచేస్తే తప్ప పరిపాలన ముందుకు సాగదు. ఇక్కడ అనేక చర్చలు జరుగుతున్నవి. పీపుల్సు రిప్రజెంటేటివ్స వారివారి కాన్‌స్టిట్యుయెన్సీలలో జరిగిన అనుభవాలన్ని గురించి చెబుతారు. ఎలక్టెడ్ రిప్రజెంటేటివ్స యిక్కడ చెప్పిన వ్యూస్‌కి

ఏమి కాగ్నిజెన్సు యిస్తున్నారో అని అడుగుతున్నాము. సోషల్ వెల్‌ఫేర్ హాస్టల్సు విషయాన్ని స్వపక్ష సభ్యులు, ప్రతిపక్ష సభ్యులు విమర్శించిరి. ఈ విధానాన్ని మార్చి పేరెంట్సుకే డైరెక్టుగా యివ్వడము మంచిది అని చెప్పారు. ఇది ఇంప్రాక్టికబుల్. జరగదు. సాధ్యముకాదని మంత్రిగారు ఒకేఒక మాట చెప్పారు. ఇంతవరకు వున్న పాతపద్ధతులను మార్చడానికి యెందుకు ఆలోచించకూడదు? ఇక్కడ ఒక విమర్శ వస్తే మంత్రిగారు దాన్నిగూర్చి ఆలోచించి సమాధానము చెప్పాలికాని వారి విష్సు అండ్ ఫేన్సీస్‌ని బట్టి యట్‌రేండం సమాధానము చెప్పడము న్యాయముకాదు. వైద్య విషయానికి సంబంధించి అమలాపురం టౌనులో బ్లడ్ బ్యాంక్‌ని పెట్టాలని యెప్పటి నుంచో ప్రభుత్వాన్ని రెక్వెస్టు చేస్తున్నాము. డైరెక్టరుగారు అక్కడకు వెళ్ళినప్పుడు రిప్రజెంటు చేయడము జరిగింది. 4 తాలూకాల డెల్టా ఏరియా, 26 లక్షల జనాభా వుంది. జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్సుకు వెళ్ళాలంటే సుమారు 65 మైళ్ళదూరము వెళ్ళవలసి వుంటుంది. డెన్స్‌లీ పాప్యులేటెడ్ ఏరియా కాబట్టి అమలాపురంలో ఒక బ్లడ్ బ్యాంక్ పెట్టడము అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. డెల్టాలోని రోడ్సు చాల దారుణముగా వున్నవి. ఉపముఖ్యమంత్రిగారు కూడ అక్కడకు వచ్చి చూశారు. చాల వరస్టుగా వున్నవని చెప్పారు. కాని యింతవరకు ఏమి ఎక్‌స్ట్రా ఫండ్సు ప్రొవైడ్ చేయడము జరగలేదు. కొన్నిరోజులు పోతే వెహికల్ పోవడానికే వీలులేనివిధంగా తయారవు తాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటు గురించి చెప్పాలి. లాస్టు ఇయర్‌కన్నా మనకు యీ సంవత్సరం ఇన్‌కం డెఫినెట్‌గా ఫాల్ అవుతుంది. ప్రస్తుతం ఎక్సైజు కాంట్రాక్టు ఆఫెన్సెస్ పెరుగుతున్నాయి. వాటివలన మనకు ప్రతి డిస్ట్రిక్టులో కూడా అరెస్టు జరగడంలేదు. టెండర్సుకు కూడా యెవరూ ముందుకు రావడంలేదు. కాని మనప్రభుత్వం ఒక డాగ్‌మాటిక్ యాటిట్యూడ్‌తోటి వీరు ఏదో కుందేలుకు మూడేకాళ్ళు అనే పద్ధతిలో కూర్చొని ఆ ఎక్సైజురేటు మనం ఏదయితే లీటరు రు. 4-28 పైసలు అమ్ముతున్నామో అది టూమచ్. దానిమీద వాళ్ళు ప్రోఫిట్సు వేసుకొని బజార్లలో అమ్మేటప్పటికి సుమారు 8, 9 రూపాయలు అవుతున్నది. కాస్టు యెక్కువ అయిపోతున్నది. అందుచేత ఏమంటే ఇలిసిట్ డిస్టిలేషను యెక్కువ అవుతున్నది. వాళ్ళకు యెక్కువగా సేల్ అవుతున్నది. ఇలిసిట్ డిస్టిలేషను కంట్రోలు చేయాలి అంటే మనం యీ రు. 4-28 పైసలు పెర్ లీటరును కనీసం రు. 2, 2-50 కు తగ్గిస్తేగాని అది మనం కంట్రోలు చేయలేము. ఈ విషయాన్ని కేవలం ఎక్సైజు ఆఫీషియల్సు మనకు ఇచ్చే సలహాలమీద ఆధారపడి మంత్రిగారు ఎయిర్ కండిషను రూములో కూర్చొని ఆలోచిస్తే జరిగే పనికాదు. ప్రాక్టికల్ థింకింగు ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. అందుచేత ఎక్సైజు ఆఫీషియల్సు కూడా కొంత చెప్పారు. మనం ఈ రు. 4-28 పైసలనుంచి రెడ్యూసు చేస్తేనేగాని ఇలిసిట్ డిస్టిలేషను కంట్రోలు చేయలేమని అంటున్నారు. కాబట్టి ఆవిధంగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకసారి రికన్సిడర్ చేయమని కోరుతున్నాను. ఈ రు. 4-28 పైసలనుంచి తగ్గిస్తే ప్రభుత్వానికి ఇన్‌కం ఫాల్ అవుతుందనే ఉద్దేశం ఉన్నది. ఎప్పు డయితే ఇలిసిట్ డిస్టిలేషను కంట్రోలు అయిందో అప్పుడు ఆటోమాటిక్‌గా గవర్న మెంటు లిక్కర్ యెక్కువ కన్‌జ్యూమ్ చేయడానికి అవకాశం వుంది. మనకు వచ్చే

రెమ్యునరేషను కూడా తక్కువ ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత పోలీసు డిపార్టుమెంటులో గెజిటెడ్ ఆఫీసర్సుకు ఐ. పి. యస్. రాంకువాళ్ళకు అయినట్లయితే డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఆఫ్ పోలీసుక్రింద, అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు ఆఫ్ పోలీసు క్రింద ఉన్నటువంటివారికి విత్ ఇన్ 3 ఇయర్సులో వారికి ప్రమోషన్సు రావడం జరుగుతున్నది. కాని అదే పరిస్థితులలో డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు ఆఫ్ పోలీసువారు సర్వీసు కమీషన్ ద్వారా సెలక్టుఅయి 15 సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్నప్పటికీ కూడా వారికి ఏవిధమయిన ప్రమోషన్సు ఉండటంలేదు. వాళ్ళకు ఏవిధమయిన ఇన్‌సెంటివ్ ఉండటంలేదు. ప్రభుత్వానికి వారు చాలసార్లు రిప్రిజంటేషను చేయడం జరిగింది. అయినా మన ప్రభుత్వం యింతవరకూ వారికి ఏమీ చేయలేదు. కాబట్టి యీ విషయంలో మన స్టేటు గవర్నమెంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటుమీద ప్రిషర్ అయి యీ 25 పర్సెంటునుంచి 50 పర్సెంటుకు అయినా కనీసం యెన్‌హాన్సు చేయాలని కోరుతున్నాను. అలా చేస్తేనేగాని మనం వాళ్ళను ఆ ఫ్రస్ట్రేషన్‌నుంచి బయటకు తీసుకొని రావడానికి ఇమిడియట్‌గా స్టెప్సు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ పంచాయతీరాజ్ విషయంలో మొన్న 1969వ సంవత్సరంలో సైక్లోను వచ్చినప్పుడు ప్రతి సమితి అనేక పనులు టేకప్‌చేయడం జరిగింది. అనేక బిల్డింగ్సు నిర్మించడం జరిగింది. ఆ కాంట్రాక్టర్సుకు బిల్సు మాత్రం యింతవరకూ యివ్వలేదు. అందులో చాలామంది పెట్టీ కాంట్రాక్టర్సు ఉన్నారు. వాళ్ళందరకూ డబ్బు ఇవ్వమంటే పరిషత్తు వారు ఏమంటున్నారంటే యీ 20 పర్సెంటు గ్రాంటులోయిచ్చే డబ్బు ఇవ్వమనిచెప్పి సమితులకు చెబుతున్నారు. సమితులవారు ఏమంటున్నారంటే ఈ 20 పర్సెంటు ఇచ్చినట్లయితే రోడ్లు మరమ్మత్తు చేయడానికి సావకాశంలేదు కాబట్టి పరిషత్తును యిమ్మంటున్నారు. ఈ విధంగా ఒక డైలమాలో పెట్టి కాంట్రాక్టర్సుకు డబ్బు పే చేయడంలేదు. కాంట్రాక్టర్సువారు హెవీ ఇంటరెస్టుకు తీసుకొనివచ్చి ఈ డబ్బు ఇందులో పెట్టాము, మాకు యింతవరకు డబ్బు ఇవ్వలేదు, కాబట్టి మేమంతా సర్వనాశనం అయిపోతామని గోలపెడుతున్నారు. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే యాక్షను తీసుకొని వాళ్ళకు ఏదయినా ఒక రెమిడీ చూపించాలని కోరుతూ యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:— అధ్యక్షా, పార్లమెంటు ఎన్నికలు అయిన తరువాత ప్రవేశపెట్టబడినటువంటి బడ్జెట్ ఇదే. పార్లమెంటు ఎన్నికలు తరువాత దేశం మొత్తంగా సోషలిష్టు వ్యవస్థ నిర్మాణానికి పూనుకుంటామని కాంగ్రెస్ నాయకులు చెప్పారు కానీ వారు చెప్పిన మాటలకు ఈ బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టినటువంటి తీరుకు తదానుగుణంగా ప్రవేశ పెట్టినటువంటి రకరకాల డిమాండ్సును చూస్తే వీళ్ళు వాస్తవంగా చెపిన మాటకు కట్టబడి ఉన్నారా? ఈ దేశంలో భాగంగా మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి నిరుద్యోగాన్ని, దరిద్రాన్ని, అధిక ధరలను ఎట్లా అరికట్టే దానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటుంది అని చూస్తే మామూలుగా సంవత్సరం సంవత్సరం బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టడం, వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం మినహా ప్రజానీకానికి కలిగే లాభం మాత్రం చాలా స్వల్పం. ఆ దక్కే లాభం కూడా పైపైవర్గాలకే దక్కుతుంది నూటికి 80 వంతులుగా ఉన్నటువంటి సామాన్య ప్రజానీకానికి మాత్రం

ఆ ప్రయోజనం కూడా కలుగడం లేదు. అది కూడా చాలా స్వల్పంగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన మొత్తాన్ని మనంచూస్తే 518 కోట్ల 66 లక్షల రూపాయల చిల్లర ఉంది. మన పరిపాలనా విధానాన్ని చూసుకొంటాము. పరిపాలనా విధానం ఏమన్నా మెరుగు పడ్డదా, రెడ్ టాపిజాన్ని ఏమైనా తగ్గించ గలిగినామా అంటే ఏమీ లేదు. వివిధ రంగాలలో పెరుగుతున్నటువంటి అవినీతిని గురించి అన్ని డిపార్టుమెంటులలో వస్తున్నటువంటి లంచగొండితనాన్ని గురించి ప్రభుత్వ ప్రతిపక్ష సభ్యులంతా కూడా ఏకరువు పెడుతూ ఉంటే ప్రభుత్వం లంచగొండి తనాన్ని పోగొట్టె దానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నది. ప్రజానీకానికి మేలు చేసేటటువంటి సమస్యకదా లంచగొండితనాన్ని పోగొట్టడం. ఇవి ఏవి చేయకుండా వందల కోట్ల రూపాయలను బడ్జెట్‌లో ప్రవేశపెట్టి ఖర్చు పెడితే ప్రజలకు ఒరిగింది ఏమిటని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ రోజున మన రాష్ట్రాన్ని తీసుకొంటే నిరుద్యోగులు లక్షల సంఖ్యలో ఉన్నారు. ఎల్. ఎమ్. ఇ, ఎల్. సి. ఇ, బి. ఇ. వగైరాలు చదువు కొన్నటువంటి వారి సంఖ్య 10 వేలకు మించియున్నారు. అంతేకాకుండా ఉద్యోగం చేస్తున్నటువంటి జూనియర్ ఇంజినియర్స్‌ని, ఎల్.ఎమ్.ఇ. అని వర్కు చార్జ్‌డ్ వాళ్ళను 10 సంవత్సరాలుగా, 5 సంవత్సరాలుగా, 2, 3 సంవత్సరాలుగా ఎవరైతే పనిచేస్తుంటే వారు సర్వీసు చేస్తూ ఉంటే వారిని యింటికి పంపుతున్నారు. ఇటువంటి 518 కోట్ల రూపాయలు మీరు ఖర్చుపెట్టి ఉద్యోగాలు ఇవ్వకుండా ఉద్యోగాలు చేస్తున్నటువంటివాళ్ళను ఇంటికి పంపే విధానంగా మీరు ఖర్చుపెడితే ప్రయోజనకరంగా ఖర్చు పెడుతున్నట్లా? లేకపోతే దేనికి మీరు ఖర్చుపెడుతున్నారని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా పెరిగే ధరలు రూపాయకు కిలో బియ్యం అన్నారు. అక్కడ ధరలను చూస్తే మనం ఆశ్చర్యం చెందక తప్పనిమాట. వాళ్ళు పనులను పోగొట్టుకొని పనినాశ్రయించు కోవలసిన పరిస్థితులలో ఉన్నారు. వారికి యెక్కువగా సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి. దీనికి అంతటికీ కూడా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని కొనసాగిస్తున్నంత కాలం ఈ నిరుద్యోగం పోదు: ఈ దారిద్ర్యం పోదు, ఈ కరువు ప్రాంతాలు బాగుపడవు. వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలు, వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి కరువు శాశ్వతంగా పోగొట్టే టటువంటి దశకు యిదిరాదు. ఎందుకంటే దీనివిధానం అంతాకూడా నూటికి 10-15 వంతులు ఉండేటటువంటి సంపన్నవర్గాలకే తగినటువంటి కార్యక్రమాలు రూపొందించే కార్యక్రమాలే ఉన్నవి కాబట్టి, అందువలననే కాంగ్రెసువారందరూ కూడా ఆలోచన చేయాలి. పెట్టుబడిదారీ విధానంనుంచి తాము వైదొలగి పెట్టుబడిదారీయేతర విధానానికి రావాలి. దేశంలో దరిద్రం పోవాలని కోరుకుంటే ఈ దేశంలో నిరుద్యోగం పోవాలని మీరు కోరుకుంటే వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో వున్న ప్రాంతాలవారు కరువునుంచి విముక్తి కావాలని కోరుకుంటే, కోరుకుంటున్నారు కదా. అటువంటప్పుడు తమ 20 సంవత్సరాల పరిపాలన ఒకసారి చూసుకుంటే ఎక్కడ వున్నారు మీరు. పెట్టుబడిదారివిధానం మీరు అనుసరించుతున్నంతకాలం అది సాధ్యంకాదని గట్టిగా చెప్పగలను. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి కాంగ్రెసుకు చెబుతున్న దేమిటంటే మీరు భూసంస్కరణలను అమలుజరిపామని చెప్పినా పెట్టుబడిదారి విధానాన్ని కొనసాగిస్తున్నంతవరకు ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. మీ నాయకురాలు చెబుతున్నటువంటి కవ్

పెషన్సు కూడా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అనుసరించడం లేదంటే ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. దీనిని ప్రజలు సహించరు. పెట్టుబడిదారి విధానాన్ని విడనాడి పెట్టుబడియేతర విధానానికి రావాలి తప్పితే లాభంలేదు. కాంగ్రెసులో ఉండే ఎం.ఎల్.ఏ. లు కూడా అది ఆలోచన చేయాలి. దేశానికి ముందుకుపోకుండా పట్టిన జబ్బును ఎట్లా బాగు చేయాలనేటటువంటి ఆలోచన చేయకపోతే ప్రజలు సహించరని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటరెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఆర్థికశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన అప్రోప్రియేషను బిల్లును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. అధ్యక్షా, తమకు తెలుసు రాయలసీమ జిల్లాలు రాష్ట్రంలోకల్లా వెనుకబడిన జిల్లాలు మాత్రమే కాదు. నిరంతరం క్షామంతో కరువుకాటకంతో బాధపడుతున్న జిల్లాలు. తెలంగాణాకంటె కూడా చాలా వెనుకబడిన జిల్లాలు. అందుకనే ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు రాయలసీమ డెవలప్‌మెంటు బోర్డును వేయడం జరిగింది. ఏదో మంచి ఉద్దేశ్యంతోనే వారు వేసినారు. అయితే రాయలసీమ డెవలప్‌మెంటు బోర్డుకు ప్రత్యేక నిధులను ఈ బడ్జెటులో గాని సెంట్రలు బడ్జెటులోగాని కేటాయించలేదు. ప్రత్యేక నిధులు లేకపోతే రాయలసీమ ప్రాంతం అభివృద్ధికావడానికి దోహదం లేదని తమకు మనవిచేస్తున్నాను. రాయలసీమకు పెద్ద ప్రాజెక్టులు కూడా లేవు. ఉండినవి హెచ్.ఎల్.సి. నాగార్జునసాగర్ రెండూ కూడా ఫస్టు ఫైవ్ యియర్ ప్లానులో చేర్చడం జరిగింది. ఫస్టుస్టేజి అయిపది, సెకండు స్టేజి యింక యెన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో తెలియదు. రెండు కోట్లు కేటాయించినారు, అది చాలదు. 10 సంవత్సరాలయినా హెచ్. ఎల్. సి. సెకండు స్టేజి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు పెద్దది. అయితే అది కూడా ఈ సంవత్సరం 4 కోట్లు యిచ్చారు. దానిలో రెండు కోట్లు సిబ్బందికి పోతే మిగతా రెండుకోట్లు ఉంటుంది. దానితో శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుపని ఏమి జరుగుతుంది? 10 సంవత్సరాలు కాదు, 15 సంవత్సరాలు 20 సంవత్సరాలు కూడా పడుతుందేమో నని అనుమానంగా ఉంది. ఈ శ్రీశైలం ప్రాజెక్టువలన రాయలసీమ ప్రాంతానికి ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని ఆశించినాం. ఈ శ్రీశైలం ప్రాజెక్టువలన నీరు రాయలసీమలో కర్నూలు, కడప జిల్లాలకు ఎంతవరకు నీరువస్తుందో డెసిషన్ తీసుకోలేదు. ఈ ప్రాజెక్టువలన ఆంధ్రప్రాంతమే ఎక్కువ లాభం పొందుతుంది కాని రాయలసీమకు అంత ఎక్కువ ఉపయోగం ఉంటుందో లేదో అనుమానం కలుగుతున్నది. కర్నూలు కడప జిల్లాలకు ఎక్కువ నీరువచ్చేటట్లు త్వరగా డెసిషను తీసుకోవాలని మనవిచేసున్నాను. రాయలసీమ వెనుకబడిన జిల్లాలు అంటున్నారుకాని ఇంతవరకు కూడా ఒక మేజరు యిండిస్ట్రీగాని మైనర్ యిండస్ట్రీసుగాని యింతవరకు పెట్టడానికి ఏమి డెసిషను తీసుకోలేదు. ఇండస్ట్రీస్ లేనిదే ఏమి ఉపయోగం లేదు. ఈ సంవత్సరం డెసిషను తీసుకోలేదు. రాయలసీమ ప్రాంతంలో ముడిపదార్థం ఉంది. వ్యవసాయకంగా అభివృద్ధి చెందడానికి ఉంది. మినరల్సు వున్నాయి. అగ్రికల్చరల్ మెటీరియల్ కూడా ఉంది. మేజరు యిండస్ట్రీ డెవలప్‌చేస్తే రాయలసీమ అభివృద్ధి చెందడానికి మార్గాలున్నాయి. దానివలన నిరుద్యోగసమస్య లేకుండా బాగుపడుతుంది. అనంతపురం జిల్లాలో గ్రౌండ్‌నట్ ఎక్కువ పండుతుంది. వనస్పతి ఫ్యాక్టరి అనంతపూర్ జిల్లాలో స్టార్టు చేస్తే బాగుంటుంది. తప్పకుండా స్టార్టు చేయాలని మనవిచేస్తు

న్నాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంటును అప్రోచ్ అయి ప్రత్యేక ఫండ్సు తీసుకొని రాయలసీమ శాశ్వత కరువునివారణకు కృషిచేస్తారని నమ్ముతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు:—అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా గత 22-23 సంవత్సరాల కాంగ్రెసు పరిపాలనలో ప్రజలయొక్క సమస్యలను పరిష్కరించడంలో ఒకవైపు ఏదో ప్రకటనలు చేసినప్పటికీ ఆచరణలో మాత్రం ప్రతిఒక్క విషయంలోకూడా ప్రజలకు అందుబాటులోలేని విధానాలు ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నట్లుగా స్పష్టంగా అనుభవం ద్వారా రుజువు అయినది. టైములేదు కాబట్టి ఎక్కువ చెప్పకుండా గత 20-25 రోజుల చర్చలు జరిగిన సందర్భంలో రాష్ట్రంలోవున్న తిండిగింజల సమస్య ప్రధానంగా బియ్యం సమస్య గురించి చెబుతాను. చౌకడిపోలను పెట్టి రాష్ట్రంలో సామాన్య ప్రజలకు బియ్యం అందించాలని ప్రతిపక్షసభ్యులు అధికారపక్ష సభ్యులు వివిధ దృక్పధాలనుంచి చెప్పినప్పటికీ ఏవో ప్రభుత్వం నామక: కొన్ని ప్రకటనలు చేయడం జరిగింది కాని ఆచరణలో చూస్తే ఆ ప్రకటనలకు విరుద్ధంగా కార్యక్రమాలు కొనసాగుతున్నాయి. నిన్నగాక మొన్న మంత్రిగారు 4 వేల చౌకడిపోలను పెడుతున్నామని ప్రకటన చేశారు. కాని మనకు పత్రికలో వస్తున్న వార్తలను పరిశీలిస్తే యింతవరకు నాకు తెలిసినది ఏమిటంటే పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో నామక: తాలూకాలో కొన్ని ముఖ్య పట్టణాలలో తప్ప గ్రామసీమలలో మేజరు పంచాయితులలో చౌకడిపోలు పెట్టలేదు. పెట్టినటువంటి చౌకడిపోలను పరిశీలిస్తే 30 వేల జనాభా కలిగిన పట్టణాలలో 4, 5 దుకాణాలు తప్ప రెండుగంటలు మూడుగంటలు తెరచి ఉంచడం వందలకొలది క్యూలో నిలచిన ప్రజలకు అందుబాటులోలేని విధానాలు ఆచరణలో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నవి. ఈ విషయం వ్రాతపూర్వకంగా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చినప్పటికీ యెక్కడా ఆచరణలో అమలు జరగలేదు. ఇక్కడ ప్రకటనలు జరుగుతున్నాయి. దీనిని అమలుపరచకుండా పేదప్రజలను పోలీసువాడులకు గురి చేస్తున్నారు. బియ్యం కావాలని ప్రజలు అడిగితే ప్రభుత్వ బాధ్యత ఏమిటి? ఉటుకూరు గ్రామంలో కోడూరు గ్రామంలో అనగా కృష్ణాజిల్లాలో యిది జరిగింది. కోడూరులో లారీలో దొంగరవాణా కొనసాగుతూంటే ప్రజలు అటంకపరచి గ్రామంలో ప్రజలకు అమ్మించారు. దానికి విరుద్ధముగా భూస్వాముల ప్రోత్సాహంలో పోలీసులు రావడం ఈపేరుమీద 100 మంది మీద కోర్టులో డెకాయిటీకేసు క్రియేటు చేసినారు. ఆ సంఘటన ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఉటుకూరు గ్రామంలో సర్పంచ్ 250 బస్తాలను 300 బస్తాలను అక్రమ నిలువలను స్వాధీనంచేసుకుని చౌకడిపోలు పెట్టాలని అడిగితే ఆ పాపానికి మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తలను మరికొంత మందిమీద వారంరోజుల క్రితం కేసులు పెట్టడం జరిగింది. చౌకడిపోలను పెట్టడం లేదు. పెడుతున్నామని చెబుతున్నారు. అక్రమ రవాణాను ఆపుచేయడం లేదు. సివిలు సప్లయిస్ మంత్రిగారితో మాట్లాడాను. పశ్చిమ గోదావరినుంచి అక్రమ రవాణా రోజుకు కొన్నివందల బస్తాలు తూర్పుగోదావరికి కొన్నివందల లారీలు వెళ్ళిపోతున్నాయి. నరసాపురంగాని, దొడ్డిపట్లగాని, చించినాడగాని, భీమలాపురంగాని అక్కడ అక్రమ రవాణా జరుగుతున్నది. ఈ విషయం పి. సి. లెవ్వి సెల్ కమిషనుకు చెప్పడం జరిగింది. వారిని కలుసుకున్నాం. చెప్పాం. సుమారు 20 రోజులు అయినది. ఇంత

వరకు ఒక బస్తాకూడా పట్టుకున్న పాపాన పోలేదు. పెలిగ్రామ్సు వస్తున్నాయి, అక్రమ రవాణా ఆపుచేసినవారిమీద డెకాయిటీ కేసులు పెడుతున్నారు. ఇక్కడ చూస్తే ప్రకటనలు జోరుగా చేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఏదో మా ఒత్తిడికి తట్టుకోలేక ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఆచరణలో ప్రజలకు బియ్యం అందించడంలేదు. దొంగరవాణా గురించి కలుగజేసుకుంటున్న ప్రజలమీద దాడులు చేస్తున్నారనే విషయం తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. వీకర్ సెక్షన్సు గురించి చెబుతున్నారు. ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి చూస్తే వేల మంది కార్మికులు అనేక సంవత్సరాలనుంచి పనిచేస్తున్న వారిని ఇంతవరకూ పర్మినెంటు చేయకుండా వర్కు ఛార్జిడ్‌గా ఉంచుతున్నారు. వారి విషయం ఎన్ని సార్లు డెప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరుగారి దృష్టికి తెచ్చినా సమావేశాలు జరిపి చేసుకున్న ఎగ్రిమెంటు నైనా అమలు జరుపకుండా కాలయాపన చేస్తున్నారు. ఈ కార్మికులకు సంబంధించి ఆంధ్రా ఏరియాకు ఒక రూలు తెలంగాణాకు ఒక రూలు ఉన్నది. తెలంగాణా కంటే 15 రూపాయలు ఆంధ్రలోని వారికి తక్కువ యిస్తున్నారు. తెలంగాణాలో కార్మికులకున్న సిక్ లీవు, ఎరండు లీవు సెలవు సౌకర్యాలు ఆంధ్రాలోని వారికి లేవు. ఈ తారతమ్యాలు లేకుండా చేసి వర్కు ఛార్జిడ్ ఎంప్లాయీస్ నందరిని పర్మనెంటు చేయాలి.

మెడికల్ అండ్ హెల్తు డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి ఫామిలీ ప్లానింగు ప్రోగ్రాము ఉన్నది. ఆ కార్యక్రమం ఈ మధ్య యెంతో ఉత్సాహకరంగా చేస్తున్నారు. డిస్ట్రిక్టు లెవెల్‌లో ఒక ప్లానింగు కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశారు. ఆ పని డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండ్ హెల్తు ఆఫీసరుకే ఇచ్చారు. నా సూచన ఈ డి. ఎమ్. ఓ.కు ప్రస్తుతం తలకు మించిన భారంతో సతమతము అవుతున్నప్పుడు వేరే డిస్ట్రిక్టు ఫామిలీ ప్లానింగు ఆఫీసరు పోస్టు క్రియేటు చేసి 10, 15 సంవత్సరాల సర్వీసు ఉన్న వారిని అడిషనల్ డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ అండ్ హెల్తు ఆఫీసరుగా వేస్తే ఆ వర్కును డివైడు చేసుకొనుటకు వీలుగా ఉంటుంది. గ్రామాలలో, పట్టణాలలో మెడికల్ అండ్ హెల్తు సర్వీసెస్ అవసరం ఎక్కువ కాబట్టి అక్కడ డి. ఎమ్. ఓ. ఈ ఫామిలీ ప్లానింగు బాధ్యతను తగ్గించుకొని తన విధి నిర్వహణ సక్రమంగా చేసుకొనుటకు అవకాశం ఉంటుంది. హైకోర్టు తీర్పు ప్రకారం చూస్తే సీనియర్ హెల్తు ఆఫీసర్స్‌కు పబ్లిక్ ప్రమోషను సైడు ఒకటి ఉంది. పబ్లిక్ హెల్తు సర్వీసెస్ సైడు - - సీనియారిటీ ప్రకారం ప్రమోషను ఇచ్చి ఆ రకంగా న్యాయం చేకూర్చాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి సుబ్బారావు :— అధ్యక్షా, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, విశాఖ జిల్లా, కృష్ణా జిల్లాలలో అప్ లాండు ఏరియాలలో వ్యవసాయం, వర్షాధారం మీద ఆధారపడి ఉన్నది. ఈ జిల్లాలలో మెరక ప్రాంతాలలో వర్షాలు కురిస్తేనే పంటలు పండినట్లు, లేకపోతే లేనట్లు. అక్కడ [illegible] దగ్గర ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తే ఆ ఏరియా అంతా ఏవిధంగానూ కరువు లేకుండా పంటలు పండడానికి వీలు ఉంటుంది. ఈ మధ్య రాజమండ్రిలో కాన్ఫరెన్సు పెట్టి ఈ విషయం చీఫ్ మినిస్టరుగారి దృష్టికి [illegible] జరిగింది. ఈ [illegible] ప్రాజెక్టును వెంటనే ఇన్వెస్టిగేషను చేయించి [illegible] చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో భాగల్‌నాడు

ఏరియాలో ప్రజలు మంచి నీళ్లు లేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అనేకసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాము. అక్కడ మంచి నీటికి ఛాగల్‌నాడు డ్రింకింగు వాటర్ స్కీము చాలా కాలంగా ఉన్నది. ఎప్పుడో ఇన్‌వెస్టిగేషను అయినది. శాంక్షను జరిగింది. కాని ఇంతవరకు అసలు చేయలేదు. వెంటనే ఆ స్కీమును అమలు జరపాలని మనవి చేస్తున్నాను. రాజమండ్రి తాలూకాలో కొద్ది గ్రామాలు మినహా తక్కినవన్నీ అప్ లాండు ఏరియాస్. వర్షాధారం మీదనే పంటలు పండాలి. గోదావరి ఊటలంక దగ్గర పంపింగు స్కీము కట్టితే కొన్ని వేల ఎకరాల భూమి సాగులోకి వస్తుంది. బురద కాలువ, ఊటలంక పంపింగు స్కీము ఇన్‌వెస్టిగేటు అయినది. అది శాంక్షను చేసి అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. కరువు ప్రాంతాలలో చేసే వర్క్సు అన్నీ టెండర్సు పిలిచి ఇవ్వాలి. ప్రయివేటు వారికి ఇవ్వకూడదు, లేబర్ కాంట్రాక్టు కోఆపరేటివ్ సొసైటీల ద్వారా ఈ పనులు చేయించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

श्री बदरी विशाल पित्ती :— अध्यक्ष महोदय । सरकार के बजेट पर जो अप्रोप्रियेशन बिल आया है यह ऐसा मालूम होता है कि किसी दिवाला कम्पनी का हिसाब किताब पेश किया गया है । ऐसी परिस्थिति में उसमानगंज को बड़ा करने के लिए वहां आस पास जो मकानात हैं उनको करोड़ों को रुपये मावेजा देकर हासिल करने के लिए सरकार ने योजना बनाई है । दूसरे राज्यों में, महाराष्ट्र, गुजरात, मैसूर मे इस तरह के जो गंज हैं वह शहर से बाहर हैं । यहाँ उसमानगंज की यह हालत है, मंत्री महोदय वहां जाये तो देखेंगे कि वहां एक आदमी का गुजर भी मुश्किल है । वहां इतनी भीड़ रहती है । शहर दूसरी बातों में तो प्रगति नहीं कर रहा है लेकिन आबादी के मामले मे बहुत प्रगति कर रहा है । और एक बडे गन्ज की जरूरत है लेकिन उस के लिए उसी गन्ज को वहीं के मकानात तोड कर बढाना ठीक नहीं । सरकार ने वहीं के मकानों का कम्पेन्जेशन देकर एक्वायर करनेकी प्रोसीडिंग चालू की है । सब जानते हैं कि पिछले साल बारिश की वजह से कितनी बडी तबाही हुई । सरकार उस बारे में ही काम ठीक ढंग से नहीं कर रही है उस के लिए सरकार के पास पैसे नहीं हैं । ऐसी हालत मे यहां सैकडों मकानों को तोड़ने में नहीं समझता कि यह कौनसी पद्धति है । सरकार को वहां गन्ज बनाने के लिए करोडों

रुपये कंपेनजेशन देना पडेगा । इस के लिए दो, चार साल भी लग जायेंगे और कई लोगों को परेशानी भी होगी और अभी से वह लोग परेशान हो रहे हैं । यह खराब और गलत चीज है । जो लोग वहां रहते हैं उनको एकविजशन का नोटीस दे दिया गया है, इस की वजह से वह परेशान हैं । मैं चाहूंगा कि सरकार इस कारवाई को यहीं खतम कर दे । और गन्ज को बढाने की योजना है तो इस के लिए शहर के बाहर कोई और जगह लेकर वहां गन्ज आबाद करे ।

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— అధ్యక్షా, దాదాపు రు. 500 కోట్లపై చిల్లర బడ్జెట్ శాంక్షను చేశాము. గత సంవత్సరంకు ఈ సంవత్సరంకు 100 కోట్లు యెక్కువ అయినది బడ్జెట్ లో. ప్రజలకు ఇతోధిక సహాయం ప్రభుత్వం అందజేస్తున్నందువ హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం అన్ని జిల్లాలకన్నా వెనుకబడిన జిల్లా. నా ఏరియా పాతపట్నం తాలూకా అంత కంటే వెనుకబడినటువంటిది. ఆ తాలూకాలో 500 గ్రామాలు ఉంటే కనీసం 30 గ్రామాలకైనా విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి కాలేదు. ఆ తాలూకా ఒరిస్సా బోర్డర్‌లో ఉన్నటువంటిది. అవతల ఒరిస్సా ఏరియాలో రోడ్లు, లైట్లు, ఇరిగేషను డామ్సు చూస్తూ ఉంటే నా ఏరియాలోని ప్రజలు మేము ఒరిస్సాలోకి వెళ్ళిపోతే బాగుంటుందని అంటు న్నారు. అలాంటి పరిస్థితులలో ఒక ప్రక్క ఉన్న రాష్ట్రంలో ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయి చేయబడదు. వారు రోడ్లు వేసుకొని ఉంటే ఆ విధంగా మన ఏరియాలో చేయకపోతే ఇక్కడ వీరికి నిరుత్సాహంగా ఉంటుంది కాబట్టి. అది ప్రభుత్వానికి చిన్నతనంగా ఉంటుంది కాబట్టి బోర్డర్లో ఉన్న గ్రామాలలో విద్యుచ్ఛక్తిని ఎంత ఖర్చు అయినా సప్లయి చేయించమని వినయపూర్వకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను. ఆ ఏరియాలో వంశధార 14 కోట్ల రూపాయల స్కీము ఉన్నది. దానికి ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించారు. 500 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్‌లో ఒక కోటి రూపాయలు అంటే దీనిన్నిబట్టి శ్రీకాకుళం ప్రజలయందు ప్రభుత్వానికి ఎంత దయ ఉన్నదో తేటతెల్లం అవుతున్నది. ఎంతోకాలంగా నేను పుట్టినప్పటినుంచి ఈ వంశధార ప్రాజెక్టు గురించి ఉంటే, దైవ కృపవల్ల మా ప్రియతమ నాయకుడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు వారి స్వహస్తాలతో [illegible] స్థాపన చేశారు. అయితే ఒక కోటి రూపాయలు సరిపోదు. కనీసం 10 కోట్లు అయినా ఇచ్చి మూడు లక్షల ఎకరాలకు నీరు సప్లయి చేసే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం తీసుకొని త్వరలో పూర్తి చేయించాలి. ఇలాంటి పనిని వెంటనే చేయిస్తారని ప్రార్థిస్తు న్నాను. చిన్న చిన్న మైనర్ యిరిగేషన్ స్కీమ్సు కొబ్బరి వరహాలగడ్డ స్కీము లక్షల రూపాయలు, లక్ష 50 వేలు ఉంటుంది [illegible] మహేంద్రతనయ అనేటటువంటిది రెండు, మూడు లక్షలలో ఉంటుంది. [illegible] కోట బిజర్వాయర్. [illegible] [illegible] 50 వేల రూపాయలలో ఉన్నది. [illegible] చిన్న స్కీములు, ఒరిస్సా

బోర్డులో ఉన్నటువంటి తాలూకాలను ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ పని చేస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాను. అంతేకాకుండా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో యించుమించుగా 10 వేల ఎకరాలు మాగాణి భూమి వున్నది. ఈ సంవత్సరం రెండు లక్షల ఎకరాలే లెక్కల ప్రకారం లాభాలు అయినాయి. ఆ 8 లక్షల ఎకరాలు లాభాలు కాకపోతే ఆ జిల్లాలో యెంత కరువు యున్నదో ఆలోచించండి. చౌకడిపోలు స్థాపిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటన చేసినది. శ్రీకాకుళంలో కొద్దిగా పెట్టినట్లు యున్నది. కనీసం ప్రతి గ్రామంలో నవంబరు డిశంబరు వచ్చే వరకు చౌక డిపోలు పెట్టించి కె. జి. రూపాయికి అమ్మించే ఏర్పాటు చేస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాము. ఇప్పుడు హరిజనులకు గిరిజనులకు ప్రభుత్వం 12 కోట్ల రూపాయలు యిస్తున్నది. అందుకు తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఈ 12 కోట్ల రూపాయలు అప్పుగా యిస్తాము అంటున్నారు. వారు అప్పు తీర్చుకోలేరు కనీసం 500 రూపాయలు అయినా సబ్సిడీగా యిచ్చి తరిమా డబ్బును అప్పుగా 20 సంవత్సరాలలో తీర్చుకోడానికి ఏర్పాటు చేయాలి. కంట్రాక్ట్ పద్ధతి చేయకూడదు. కంట్రాక్టర్ పద్ధతి చేసే సగం తినేస్తారు. వారు సగం యిల్లు కడతారు. కనుక ఈ పద్ధతి మానివేయాలి. 200 రూపాయలు గవర్నమెంటు ఒక్కొక్కగదికి యిస్తే 65 యిళ్లు రెండు వేల రూపాయల ఖరీదు కలిగినటువంటి యిళ్లు కట్టించాను. నేను ఉన్నటువంటి గ్రామంలో. కంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో 1200 రూపాయలు యిచ్చారు ఆయిళ్లు చూస్తే. మూడు మాసాలే అయింది. చాల యిళ్లు పడిపోయినాయి. ఎందుకంటే కంట్రాక్ట్ పద్ధతి. కంట్రాక్టర్స్ సగం సగం కాజేసుకుంటున్నారు. హరిజనులు గిరిజనులు దానికల పాలు చేయకుండా ఇచ్చేటంత అప్పు అయినా, సప్పు అయినా వాళ్ళ చేతికి యిచ్చి ఆ డబ్బును మూడు వాయిదాలుగా యిచ్చి యిళ్లు కట్టించే యేర్పాటు చేస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఆరోగ్య శాఖ విషయంలో నేను చూస్తున్నాను. రెండు సంవత్సరాలు పేషెంట్‌గా ఉస్మానియా హాస్పటల్‌కు వెళ్లి యింజక్షన్ పొడిపించుకొన్నాను. మీరు యెప్పుడైనా పొడిపించుకున్నారో లేదో నేను ప్రతి రోజు పొడిపించుకున్నాను. ఆ యింజక్షన్ సూదులు దబ్బనంలా ఉన్నాయి. ఏమీ అంటే మీ గవర్నమెంటు డబ్బు యివ్వలేదు అంటున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. మంచిమెటీరియల్స్ ప్రతి హాస్పటల్‌కు యిచ్చి ప్రజల యొక్క ఆరోగ్యాన్ని పూజ్యులు ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగారు చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గుండె జబ్బు వచ్చినది అంటే యెక్కడో రాయవేలూరో, ఢిల్లీయో వెళ్లిపోతున్నారు. జబ్బు ఉన్నవారు. నాలాంటి వారికి గుండె జబ్బు వస్తే యెక్కడికి వెళ్ళగలరు? డాక్టరులు ఉన్నారు. కావలసిన మెటీరియల్ లేదు. కనీసం విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, రాజమండ్రి, రాజధానిలో అయినా గుండె జబ్బుల విషయంలో తగినటువంటి మెటీరియల్ కనీసం కోటి రూపాయలు అయినా యిచ్చి ఈ జబ్బులు రాకుండా చేయడానికి తగినటువంటి యేర్పాటు చేస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అధ్యక్షా, అప్రోప్రియేషన్ బిల్ పైన అందరు మాట్లాడుతున్నారు. నేను అనుకుంటాను - This is not appropriation bill but there is misappropriation bill ఈ సెషన్‌లో మినిష్టర్స్ పైన ఎన్నో యాలిగేషన్స్ వచ్చినాయి. స్పీకర్‌తో పోటీలతో సహా వచ్చినాయి. శంకరరెడ్డిగారి

పైన బసెస్ విషయంలో యలిగేషన్ పెడిదే తక్షణమే ఆయన రాజీనామా చేసినారు. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు ట్రెయిన్ పడిపోయినప్పుడు రిజైన్ చేయమని ఆయనను యెవరు అడుగ లేదు. ఆయన రిజైన్ చేశారు. కాని యిక్కడ మినిస్టర్సు చాలెంజ్ ఒకరికొకరు తీసుకుంటారు. నువ్వు ప్రూవ్ చేయకుంటే నేను రిజైన్ చేస్తాను, ప్రూవ్ చేయకుంటే నీవు చేయాలి. ఈ విధంగా చాలెంజెస్‌లో ఉంటారు గాని, హెల్త్ ఆట్మాస్ఫియర్ యిక్కడ చూపించడం లేదు. నాలుగు నెలలు ఉన్నది గదా? పోతే పోయింది. యిటువంటి అన్యాయమైన ఆరోపణ మా మీద వచ్చినాయి మేము యెందుకు రిజైన్ చేయకూడదు అనేది వారికి లేదు. అంతేకాకుండా పెరుమాళ్లుగారి విషయంలో వాళ్ల తండ్రిగారు స్వయంగా పబ్లిష్ చేశారు. నాదగ్గర ఒక లెటర్ కూడ వచ్చినది. ఆయన ఏమి వ్రాస్తున్నాడు అంటే - నేను ఏదైతే పేపర్‌లో పబ్లిష్ చేశానో వారు వీరు చెప్పడం చేతకాదు, నేను స్వయంగా పబ్లిష్ చేశాను అని ఈ లెటర్ కూడ నిన్న పెరుమాళ్ల తండ్రినుంచి నాకు వచ్చినది. ఇటువంటి చాలెంజెస్ ఉన్నప్పుడు మినిష్టర్సు ఇంకా యిక్కడ గైర్‌లను గట్టిగా పట్టుకొని కూర్చుంటాము అంటు న్నారు. సిగ్గుచేటు అని చెపుతున్నాను. మన అడ్మినిస్ట్రేషన్ యెట్లా ఉండాలి? క్లీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఉండాలి. పొరపాట్లు జరిగినాయి అంటే వెంటనే మినిష్టర్స్ తొందరగా రిజిగ్నేషన్ పెట్టుకొని మా అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఈ విధంగా నడుస్తుందని చూపించాలి. అది యిక్కడ జరగడం లేదు. మనదగ్గర కరప్షన్, యింతకంటె ఏమీ లేదు. టాప్ టు బాటమ్ కరప్షన్. పోలీసు డిపార్టుమెంటు, సేల్స్ టాక్సు డిపార్టుమెంటు. ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటు, ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు, మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు అన్ని డిపార్టుమెంట్సు యెక్కడ పోయినా, ఫస్టు దక్షిణ, ఫ్యాన్‌కు కూడా యివ్వాలి ఇచ్చేదాకా వాడు పోడు. దేవుడు యివ్వదలచు కొన్నా పూజారి యివ్వనివ్వడు. అని పోతూనే దక్షిణ. ఇంత కరప్షన్. మునిసిపాలిటీలో ఒక ప్లాను శాంక్షన్ కావాలంటే 100 రూపాయలు యిచ్చేదాకా ప్లాన్ శాంక్షన్ జరగదు. చేయడు. ఇటువంటివన్నీ ఉన్నాయి. ఎక్సైజు డిపార్టుమెంటులో ప్రభుత్వానికి యెంతఅయితే ఆదాయం రావాలో అంతఆదాయం ప్రభుత్వానికి రావడంలేదు. కాని యిండివిడ్యుయల్స్ తింటున్నారు. లాటరి టికెట్ పెట్టి ఠాకూర్ హరిప్రసాద్ గారిని లక్షాధికారిని చేశాము. ఈనాడు ఆయన లక్షాధికారి. ఆ విధంగా యీ ప్రభుత్వం ఒక్కొక్కరిని పెంచుతున్నది. గాని కరప్షన్ మాత్రం తక్కువ చేయడం లేదు. అన్‌ఎంప్లాయిమెంట్ గుట్టలాగా పెరిగిపోతున్నది. నాలుగు సంవత్సరాలు 5 సంవత్సరాలనుంచి కార్డ్ ఉన్నాకూడ వారికి ఛాన్స్ దొరకడంలేదు. అక్కడ ఉన్నటువంటి ఆఫీసర్స్ 50 రూపాయలు యిస్తే కార్డ్ యిన్‌క్లూడ్ చేస్తారు. పాత పేరు వ్రాసుకుంటారు. కార్డ్ యిస్తారు. వాడికి నౌకరి కావాలంటే 200, 300 రూపాయలు యిస్తే గాని నౌకరి యివ్వరు ఎక్కడనుంచి తీసుకువచ్చి యిస్తారని అడుగుతున్నాను. బీదవాడు అప్పుచేసుకుని తీసుకురావాలంటే కూడ శాపంగా [illegible] లేదు ఇటువంటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్స్ ఓకరం [illegible] అది పెద్ద పాట అయిపోయింది. ఇదే యలక్షన్ ఓరియంటెడ్. ఈనాడు ఇందిరా గాంధీ గెలిచింది అంటే only due to this community, I can say, అని చెప్పవ

మాటలకు బీదవారందరు, వీకర్ సెక్షన్, షెడ్యూల్ క్యాస్ట్ వీరందరూ ఒక్క ఓటు కూడ అటు ఇటు పోకుండా ఆమెకే వేసి ఆమెను గెలిపించారు. ఇళ్ళు కట్టిస్తాము అన్నారు. రాజనరసింహ యింకా కొంతమంది బస్తీకి పోయి 5 లక్షల రూపాయలు ఎలక్షన్ గురించా. ఓట్లగురించా పంపుతారు. ఇదే విధంగానా పంచడము ఇంకా ఫోటోస్ వేసుకోవాలి మేముకడుతున్నామని. అందులో లక్ష్మీనారాయణ అని ఒక ఆఫీసర్ను పెట్టినారు, అతను సగం తింటాడు. వీళ్ళకు 100 రూపాయలు యిస్తే 20 రూపాయలు ఎమ్. ఎల్. ఏ. అక్కడ ఉండేటటువంటి కాంగ్రెస్ వర్కర్స్ తింటున్నారు. ఈ పని యిక్కడ సాగుతూయున్నది. నక్సలైట్ అంటారు. నక్సలైట్ ఎందుకు కావలసి వచ్చినదని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ నాడు దినదినము చదువుకొన్నవారు. గ్రాడ్యుయేట్స్. యింజనీర్స్. డాక్టర్స్, వీళ్ళంతా పాస్ అవుతున్నారు వాళ్ళు వుద్యోగంలేకుండా అట్లానే వుంటున్నారు. ఇంకవాళ్ళు నక్సలైట్స్ కాకుంటే ఏమి చేస్తారు? తినటానికి తిండి లేకపోతే నక్సలైట్ అవుతాడు. జిల్లాలలో హౌసింగ్ సొసైటీలు ఫారం చేస్తాము, యిండ్ల స్థలాలు యిస్తాము అన్నారు. ఏ తాలూకాలో కూడ యివ్వలేదు. హౌస్ సైట్సు యిస్తే డబ్బు యివ్వడంలేదు. ఇవన్నీ మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఉన్న లోపాలను సవరించి వీకర్ సెక్షన్సుకు ప్రభుత్వ సహాయం అందేట్లుచేస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశలో షెడ్యూల్ క్యాస్ట్సువారు 8 మిలియన్ల వరకు వున్నారు. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు వీరిలో నలుగురు కలెక్టర్స్ వున్నారని చెప్పారు. చాలాసంతోషం. ఇంక ఇతర కేటగిరిలో క్లాస్ 1 నుంచి ఎక్కడాలేరు. వీరిలోకూడా డాక్టర్సుగా. ఇంజనీర్సుగా. గ్రాడ్యుయేట్సుగా. క్వాలిఫై అయివున్నారు. 18 వర్సంటు కాన్‌స్టిట్యూషనల్ రైట్సు వున్నాకూడా వీరికి ప్రత్యేకంగా దొరకటంలేదు. నేను యివన్నికూడా మీ దృష్టికి తెస్తు విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:— అధ్యక్షా. మనం మారుతున్న సమాజంలో వున్నాము. ఈ మారుతున్న సమాజానికి అనుగుణంగానే నేను యిదివరలోనే మనవి చేసినట్లు. ఆర్థిక మంత్రి బడ్జటు ప్రసంగంగానీ. యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసే కార్యక్రమాలు కొన్ని వున్నాయని మళ్ళా మనవి చేస్తున్నాను (మిస్టర్ స్పీకర్ ఇన్ ది చేర్) మారుతున్న సమాజానికి అనుగుణంగానే భారత ప్రభుత్వం రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లు కూడా తేవడం జరిగింది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్స్ 368, 13. 19, 31 కూడా సవరించాము. అంతమాత్రంచేత ఏదో సాధించగలుగుతామనే విషయంలో నాకు నమ్మకం లేదు. రాజ్యాంగం సవరించిన తరువాత శోషరహిత సమాజాన్ని నిర్మించడానికి ఏయే కార్యక్రమాలు చేయాలి, ఏయే కార్యక్రమాలు చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది అనే విషయం మనం బాగా ఆలోచించవలసిన అవసర మున్నది. రాజ్యాంగాన్ని సవరించడం ఒక వంతు, మార్పుచేసిన తరువాత దానిననుసరించి సమాజంలో మార్పు తేవడం యింకొక వంతు. ఈ రెండూ దృష్టిలో పెట్టుకొని నడవవలసిన అవసర మున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. రాజ్యాంగాన్ని సవరణ చేసినంతమాత్రాన మనం ఆశించిన కాలంలో శోషరహితసమాజం స్థాపించగలుగుతామనే విశ్వాసం నాకు లేదు. ఈనాడు నవసమాజం, శోషరహిత సమాజం కావాలన్నీ, సంఘంలో మార్పు, చైతన్యం

రావాలని కోరుకొంటున్నాము. మనం కోరుకొంటున్న నవసమాజం, సంఘంలో చైతన్యం వంటివి రావాలంటే—నేను మొదటినుంచి కూడా మనవిచేస్తున్నాను—రాజ్యాంగాన్ని మనం క్రొత్తగా వ్రాసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. 1951-52లో వున్న సమాజం వేరు, అప్పటి పరిస్థితులు, వాటిప్రభావం వేరు. ఇప్పటి సమాజంలో వున్న పరిస్థితులు వేరు. ఇప్పటి ప్రజల మానసిక దృక్పథం—యిప్పుడు ఒక సైకలాజికల్ రివల్యూషను వచ్చింది. దీనికి అనుగుణంగా మనం క్రియారూపంలో ఏమయినా చేయవలసి వుంటుంది. మనం స్లోగన్సుపైన వున్నాము చాలా కాలంవరకూ. సోషలిజం అనేమాట కామన్ అయిపోయింది యీ నాడు యీ దేశంలో. రెండుమూడు పార్టీలు తప్ప యించుమించు అన్ని పార్టీలవారూ సోషలిస్టు సమాజం తేవాలని చెబుతున్నారు. దీనికి నిర్వచనం ఏమిటి? ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసర మున్నది. ఏయే కార్యక్రమాలు చేస్తే సోషలిస్టు సమాజ నిర్మాణం అవుతుందనేది కూడా మనం ఆలోచించకపోతే సమాజాన్ని సక్రమంగా అభివృద్ధిలోకి తేలేమనే అభిప్రాయం నాకు కలుగుతోంది. రాజ్యాంగంలో వెనుకబడిన తరగతులు, హరిజనులు, హరిజన క్రైస్తవులు—వీరినందరినీ ఉద్ధరించాలని వున్నది—ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్‌లో కూడ ఉన్నది. ప్రస్తుత రాజ్యాంగం ప్రకారం యీపని చేయగలమా అంటే చేయలేమనే విశ్వాసం నాకు ఉన్నది. దానికి తగిన విధంగా రాజ్యాంగాన్ని మార్చవలసిన అవసర మున్నది. రేపు 9వ తేదీన శాసనసభా కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశం వున్నది. అందులో మేము కొన్ని రికమెండు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము బాక్‌వర్డు క్లాసెస్‌ను షెడ్యూల్డు క్లాసుల వలె లిస్టులో చేర్చాలా అనేదానిమీద వున్నది. ఇటువంటి మంచి కార్యక్రమాలు కూడా ప్రభుత్వం చేస్తున్నందుకు నేను అభినందిస్తున్నాను. ఏమి చేసినప్పటికీ కూడా ఎప్పటికప్పుడు ఆటంకులు వున్నాయి. మనం రాజ్యాంగం క్రొత్తగా వ్రాసుకోవలసిన అవసరం వుందని నేనెందుకు చెబుతున్నానంటే—యిదొక్కటే కాదు, అభ్యుదయం సాధించడానికి వచ్చే సవరణేకాదు, యింకా దాదాపు 30, 40 సవరణలు కూడా మనం చేయవలసి వుంటుంది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్సు చాలావరకూ మార్పుచేయవలసి వుంటుంది. ప్రతిసారీ యిట్లా మార్చుకునేబదులు క్రొత్త రాజ్యాంగం రచించుకుంటే మంచిది. రాజారాంగారు మాట్లాడారు. మనం శాసనసభ్యులం. ఒక లక్షమంది ప్రజానీకానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాము. రాజ్యాంగ బద్ధులమని ప్రమాణస్వీకారం చేసినాము. చేసినప్పటికీ మన ఆలోచనావిధానం కులమత ధోరణులలోనే నడవడం చాలా విచారకరమైన విషయమని నేను భావిస్తున్నాను. ఎవరు రెడ్డి, ఎవరు కమ్మ, ఎవరు రాజు, ఎవరు బలిజ, ఎవరు భోగం? కులమతాలను ఆధారం చేసుకొని రాజకీయాలు నడిచే స్థితికి దిగజారిపోతే—ఒకప్రక్క సోషలిజం, సాంఘికన్యాయం, ప్రోగ్రెసివ్ విధానాలు అని పెట్టుకొని యెన్నాళ్లు యీ రాజ్యం నడుపుతాము? రాజారాంగారివంటి అభ్యుదయభావాలు గలవారు, సోషలిస్టు భావాలుగలవారు యీ విధంగా మాట్లాడడం ఆశ్చర్యజనకరంగా వున్నది. అది పద్ధతికాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నేను యీ విషయంలో అంతకంటె యెక్కువ చెప్పదలచుకోలేదు.

శ్రీ జి. రాజారాం:— ఆదే బాధ వారికీ వున్నది.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి:— వారి ఉద్దేశం అది కానప్పుడు. కానీ యీవిధమైన పద్ధతిలో అసెంబ్లీలో ఉపన్యాసాలు చేసి—కులం, మతం, గ్రూపు అనే పద్ధతిలో మాట్లాడి—దేశాన్ని పరిపాలిస్తాము. నాలుగుకోట్ల ప్రజానీకానికి ఆదర్శముగా వుంటాము అని చెబుతాము. ఇది మంచిదికాదని నా అభిప్రాయం. అందరూ రెడ్లే అంటున్నారు. వారి నాయకుడూ రెడ్డే కదా. అది వారికి బాగానే వుంటుందన్నమాట. కాంగ్రెసుపార్టీ తరపున ఆంధ్రదేశాన్ని ఒక రెడ్డి ఏలుతుంటే ఆయన మంచివాడుకాదా, వారి రెడ్డి మాత్రమే మంచివాడా? ఇంత చిన్న లెవెలుకుపోయి మాట్లాడటం పెద్దలు అది సముచితం కాదని నా అభిప్రాయం. నన్ను అపార్థం చేసుకోవద్దని మనవి చెస్తున్నాను. తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రాంతం—రీజనలు కమిటీ వ్యవహారం ఉన్నది. వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి రాజ్యాంగ అధికారా లివ్వమన్నాము. వారు దబ్బు తినేశారు అని మాట్లాడారు. ఇప్పుడు మారిన పరిస్థితులలో కూడా అదే ధోరణిలో యిన్నికోట్లు ఆంధ్రులు తిన్నారు. దోచేశారు. యింకా అన్యాయం జరుగుతోంది. యీ ప్రైసు సెటిల్మెంటులో తప్పులు వున్నాయి అంటున్నారు. ముల్కీ కాన్సెప్షను వున్నది. రీజనలు కమిటి యూనానిమస్ రికమెండేషను కావచ్చు. కాని ఆ యూనానిమస్ రికమెండేషనులో పొత్తు సరిగాలేవు. రీజినలు కమిటీకి అధికారమున్నప్పుడు దేశాన్ని, రాష్ట్రాన్ని, ప్రజానీకాన్ని మతుగువరిచేవిధంగా రాకుండా—పొత్తు ఒక్కరూ చెప్పటం లేదు. చెప్పడానికి భయపడుతున్నారు. చెప్పాలంటే చెప్పడానికి అధికారంలేని పద్ధతిలో యీ రాష్ట్రం నడిస్తే—యిదేమిటో నా కర్థంకావడంలేదు. మనం ఏ పరిస్థితులకు పోతున్నామో అర్థం కావడంలేదు. భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు ఉన్నది. వారు యూనానిమస్ రికమెండేషను అని చెబుతున్నారు. కావచ్చు. భార్గవా కమిటీ చెప్పిన కొన్ని సిద్ధాంతాలు బాగానే వున్నాయట, కొన్ని సిద్ధాంతాలు బాగోలేదట. ఆంధ్ర ప్రాంతంనుంచి వచ్చిన ప్రజలకుగాని, ఉద్యోగస్థులకుగాని యీ హైదరాబాదు పట్టణం మీద హక్కు లేదా? హైదరాబాదు పట్టణం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ముఖ్య పట్టణం. రాష్ట్రం మొత్తానికి ముఖ్యపట్టణమైన చోట హైదరాబాదులోని వారికేతప్ప బైటవారికి ఉద్యోగం చేయడానికి అవకాశంలేదు, అదే ముల్కీ నిబంధనలు అన్నట్లయితే అది మంచిపద్ధతి కాదని మీద్వారా ప్రభుత్వంవారికి విన్నవిస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని విద్యావంతులయినవారికి రాష్ట్ర ముఖ్యపట్టణంలో స్థానంలేదు, అదే ముల్కీ నిబంధనలు అంటున్నారు కాబట్టి దానికి నేను ఒప్పుకోవడంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఫైనాన్షియల్ యాస్పెక్టు గురించి చెబుతున్నాను. విశాఖపట్నంలోని షిప్యార్డు కార్పొరేషన్ ఆఫీసు యిక్కడ పెట్టుకుంటే అక్కడ కట్టిన సేల్సుటాక్సు కూడ యిక్కడ ఎకౌంటులో ఉంటే అది తెలంగాణా ఆదాయంక్రింద వస్తుందట. ఇవన్నీ ఆర్గ్యుమెంట్సు ఉన్నాయి. హైకోర్టుఖర్చు రెండు పాళ్లు ఆంధ్ర, ఒకపాలు తెలంగాణా, ఆదాయం మాత్రం తెలంగాణాకు రావాలి. రవీంద్ర భారతి ఖర్చు రెండుపాళ్లు ఆంధ్ర, ఒకపాలు తెలంగాణా భరించాలి, ఆదాయం మాత్రం తెలంగాణాకు రావాలి. భార్గవా కమిటీ రిపోర్టులో ఉండే యిటువంటివి కొన్ని సరిగా లేవనే అభిప్రాయం నాకు

ఉంది. వీటిని పునరాలోచించవలసిన అవసరం ఉందని విజయభాస్కరరెడ్డిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఆలోచించి న్యాయంగా చేయవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ:— అధ్యక్షా, సభవారిఎదుట ఉన్న ఎప్రాప్రియేషన్ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను. కొన్నివిషయాలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను. మనరాష్ట్రంలో సకాలంలో వర్షాలులేక ఎన్నోజిల్లాల్లో కరువు పరిస్థితి ఉందని అందరికితెలిసినదే. ఈరోజున విశాఖపట్టణంజిల్లాఅంతా తిరిగివచ్చినాను. మెట్టపైరులైన రాగులు, సజ్జలు వంటివి పూర్తిగా పోయాయి. వేరుశెనగ పూర్తిగా పోయింది. చిన్నచిన్న వర్షాలు రావడంవల్ల అక్కడక్కడా వరి అవుతుంది. చెరువులలో నీళ్లులేకున్నా ఉన్ననీళ్ళనుబట్టి చేస్తున్నారు. అదిఎంతవరకువస్తుందో తెలియదు. చౌకడిపోలు ఏర్పాటు చేస్తామని చెపుతున్నారు. కానీ ప్రజలకు ఎక్కడా అందుబాటులో లేవు. గ్రామాలలో ఎక్కడా తెరవనే లేదు. విశాఖపట్నం సూపర్ బజారులో ఒక్క డిపో తెరిచినట్లు ఉంది. అక్కడ వేలకొద్ది జనం కొట్లాడుతున్నారు. ప్రతి గ్రామంలోను చౌక డిపోలను ఏర్పాటు చేసి ఆ గ్రామాలలోని ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా చూడ వలసిన బాధ్యత ఉంది. ఈ దేశంలో ఎప్పుడుచూసినా ఎక్కడో ఒక చోట కరువు తాండవం చేస్తూనే ఉంటుంది. అనేక నదులు, ఉపనదులలోని నీరు అనవసరంగా వృధా అవుతున్నది. ఆ నీటిని పొలాలలోనికి మళ్ళించే స్కీములు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే కరువును ఎదుర్కొనడానికి సావకాశంవుంటుంది. అందువల్ల చిన్న చిన్న ఇరిగేషను స్కీములను మొదట అమలుచేస్తే బాగుంటుంది, నాగార్జునసాగరు, పోచంపాడు అని మాత్రమే కాకుండా ప్రతి జిల్లాలోను అనేక నదులలోని నీరు వృధా అయిపోతుంది కనుక చిన్న చిన్న ఆనకట్టలు కట్టినట్లయితే వ్యవసాయానికి నీరు లభిస్తుంది. అటువంటివి మొదట అమలుచేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. నాది పాయకరావుపేట నియోజకవర్గం అక్కడ 32 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో 22 వేల ఎకరాల సాగుకు పనికివచ్చే తాండవనదిపై కోటమూరు ఆనకట్ట ఒకటి వుంది. ఇంకా ఎడిషనల్ ఆయకట్టు కూడా వచ్చే అవకాశంఉంది. ఆ స్కీమును అమలు చేసినట్లయితే ఆ జిల్లాలో వచ్చే కరువులను ఎదుర్కోడానికి అవకాశం వుంటుంది. హరిజనులకు ఇండ్లు కట్టిస్తున్నారు — బాగానే వుంది. ఇండ్ల స్థలాలకు ఇచ్చిన చోటనే ఇస్తామని ప్రతిపోజల్. అన్ని జిల్లాల [illegible] హరిజనుల విషయం తగాదాలతో [illegible] ఇప్పుడున్న చోట ఎక్కడ [illegible] ఉన్నారో [illegible] ఆ గుడిసెలలోనే ఇరుగ్గా వున్నారు, కాబట్టి అక్కడే వేళ్ళు కట్టుకోవడానికి వీలుగా ప్రతి హరిజన కుటుంబానికి రు.600 లు చొప్పున గృహ వసతికి సహాయం చేసినట్లయితే వారికి ఇళ్ళు ఏర్పడే అవకాశంవుంది. హరిజనులకు ఇల్లుకంటే కూడా తిండి విషయం ముందుగా చూడాలి. తిండిలేని వారికి ఇల్లు కట్టిస్తున్నామంటే ప్రయోజనం ఏమిటి? 1960 లో హరిజనులకు కట్టిన ఇండ్లు పునాదులు కనబడటంలేదు. కంట్రాక్టర్లు కట్టిన ఇండ్లు [illegible] [illegible] ముందు తిండి విషయం చూడాలి. ఏదైనా వృత్తులు చేసుకోవడానికి వీలుగా [illegible] పరిశ్రమలు వృద్ధిచేయాలి. వ్యవసాయ మంత్రిగారు [illegible] ఏర్పాటు చేస్తారని అన్నారు. ఒక [illegible]

దానికి కుటుంబానికి రు. 500 లు ఇస్తే ఆ గేదె ఒకటి రెండు లీటర్లు పాలిస్తే రెండు రూపాయలు సంపాదించుకుంటాడు. ఈవిధంగా ఉపాధి కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. గ్రామ ప్రాంతాలలో చేపలు పట్టుకుని జీవించేవారున్నారు. వారిని జాలరులు. పల్లెవారు అంటారు. గ్రామాలలో వుండే చెరువులలో ఉండే చేపలను పంచాయతీ వారు అమ్ముకుంటున్నారు ప్రతి గ్రామానికి 20 కుటుంబాలు పల్లెవారివి ఉంటాయి. వారికి వేరే వృత్తి లేదు. వారికి పోషించే కూలి లేదు. పంచాయతీ చెరువులను ఏదో వేలం వేసి వారికి చేపలు పట్టుకోటానికి ఇస్తే బాగుంటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఇచ్చినా విజయనగరంలోని చెరువులను విశాఖపట్నం వారికి ఇస్తారు. విశాఖపట్నంలోని చెరువులను నర్సీపట్నం వారికి ఇస్తారు. అట్లా కాకుండా ఏ గ్రామంలోని చెరువును ఆ గ్రామంలోని జాలరులకు ఇచ్చినట్లయితే వారు జీవించడానికి అవకాశముంటుంది, ప్రతి కుటుంబంలోను ఒక సభ్యునికి ఉద్యోగం ఇస్తామని అంటున్నారు. చాలా సంతోషమైనవిషయం. ఆ విధంగా చేస్తే మన దేశంలోని నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుంది. కానీ అనుకున్నది జరగకుండా ఉంది. ఎక్కడ లోపముందో విచారించి చూడవలసిన బాధ్యతఉంది. నాలుగైదు ఎంప్లాయిమెంటు కార్డులు తీసుకు వెళ్ళే సరికి ఉద్యోగం వున్న కుటుంబానికే మరొక ఉద్యోగం దొరుకుతుంది. కానీ ఉద్యోగం లేని కుటుంబానికి దొరకడంలేదు. ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసర్లకు ఖచ్చితమైన ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వవలసి వుంది. ఒక పేరు కుటుంబంలో నలుగురు పిల్లలు వున్నారంటే నలుగురు స్కూలుఫైనలు బి. ఏ. అట్లా చదువుకుని వున్నారు. వారికే ఉద్యోగం వస్తుంది.కానీ లేబరు పిల్లవాడు ఏ మూడవ ఫారమో చదువుకుని వుంటాడు. వానికి రావడంలేదు. వృత్తులు కలిగినవారికే వృత్తులు, పెట్టుబడి పెట్టినవారికే పరిశ్రమ ఈ రకంగా నడుస్తున్నది. ఈ వ్యత్యాసాలను తొలగించడానికి నవీనమైన పద్ధతులను అనుసరించి కాంగ్రెసు పార్టీని బలపరుస్తారని ఆశిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు:— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మనం క్రొత్త ప్రాజెక్టులను కట్టుకుని క్రొత్త ప్రాంతాలను అభివృద్ధిపరచాలనేటటువంటి ఉద్దేశంతో పాత ఆయకట్టును అసలు పూర్వం నుంచి వున్న ఆయకట్టును అలక్ష్యం చేయడం జరిగింది. దీని ఫలితాలు చాలా ప్రమాదంగా వున్నాయి డ్రాట్ వచ్చినప్పుడు ఇతర ప్రాంతాలతోపాటు వర్షాధార ప్రాంతాలలోను అస్యూర్డ్ వాటర్ సప్లయి ఉన్న ప్రాంతాలు కూడా పంటలు పండించడానికి వీలులేని పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. ప్లానింగు కమీషను కూడా కృష్ణా గోదావరి ఆనకట్ల క్రింద కెనాల్ సిస్టం ఎప్పుడో తక్కువ ఆయకట్టు ఉన్నప్పుడు డిజైన్ చేశారు, దానిని మార్చాలన్నారు. వెంకటరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కాల పరిస్థితులనుగురించి దానిలో వ్యక్తులు అస్థి విలువ లేని పరిస్థితిలో మంత్రిగారుగాని శాసన సభ్యులుగాని వారికి ఉన్న ఆస్తులను బహిరంగం చేయడంలో తప్పు ఏమీ లేదు. రామరాజ్యం అని చెప్పుకుంటున్నారు. సీత యొక్క శీలాన్ని రాముడు శంకించలేదు. సీత పాతివ్రత్యాన్ని రాముడు అనుమానించలేదు. అయినా [illegible] కాటస్పై చేయడానికి అగ్నిపరీక్షకు గురి చేశారు. మంత్రులకు వున్న [illegible] స్పీకరుగారివద్ద రహస్యంగా వుంచవలసిన అవసరం ఏమికలిగింది? దానిగురించి [illegible]

పదే చెబితే మేము అభివృద్ధి కాముకులము. చెప్పనివారు అభివృద్ధి వ్యతిరేకులు అని కాదు. వీకర్ సెక్షన్సు గురించి పదే పదే చెప్పినవారు అభివృద్ధి కాముకులు కారు. వారు తమకు వున్న ఆస్తిని డిక్లేరు చేసినా చేయకపోయినా నాకు వున్న ఆస్తిని డిక్లేరు చేయడానికి తమ పర్మిషను కావాలని వ్రాశాను. పర్మిషను ఇస్తారో యివ్వరో తెలియదు కాని చివరకు వస్తున్నాం కనుక నాకున్న ఆస్తి ఈ సభ ద్వారా తెలియ పరుస్తున్నాను. చెప్పవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. నాకు 22 ఎకరాల భూమి, 20 వేల రూపాయల అప్పుంది. రెండెకరాలలో అయిదవ వంతు వాటా వుంది. నా భూమి మాగాణి భూమి. మంత్రులు శాసన సభ్యులు కూడా తమకున్న ఆస్తులను గురించి బహిరంగంగా ప్రకటన చేసినప్పుడు ప్రజలలో విశ్వాసం కలుగుతుంది. శాసన మండలి రద్దుచేయాలి. ఎందు కంటే శాసన సభ్యులకు ఎటువంటి సౌకర్యాలు లేవు. నియోజకవర్గంలో తిరగాలంటే కోసం స్టేటు బస్సులలో నైనా సరే ఫ్రీగా తిరిగే అవకాశంలేదు. శాసన మండలి అనవసరం. ఎందకంటే ప్రజాస్వామ్యంలో అందరికీ ఒకేవిధమైన వోటింగు హక్కు వుండాలి. గ్రాడ్యుయేట్సుకు ఒక వోటు టీచర్సుకు ఒక వోటు ఇన్ని రకాలైన వోట్లు ఎందుకు? అదేమి సోషలిజం? కనుక శాసన మండలిని రద్దు చేసి శాసన సభ్యులకు పోస్టేజి, క్లార్కు వగైరా సౌకర్యాలను కలుగ చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— అధ్యక్షా, అప్రోప్రియేషను బిల్లును పాసు చేసే ముందు మనం ఎక్కడవున్నాం మనంచెప్పేది ఏమిటి చేసేది ఏమిటి అని ఒకసారి ఆలోచించు కోవలసిన అవసరం వుంది. చాలామంది భూసంస్కరణలను గురించి చెబుతున్నారు. [illegible] మధ్యనే ఫకృద్దీన్ ఆలీ అహమ్మదుగారు పార్లమెంటులో సెప్టెంబరు 7 లో [illegible] కమిటీ రికమెండేషనులో వ్రాసినదానికో ఎప్పుడైతే సీలింగు పెడుతున్నారో ఆ సీలింగు 10 ఎకరాల నుంచి 18 ఎకరాల వరకు రెండు పంటలు పండేవి వచ్చేవరకు సీలింగు పెడుతాం అంటారు. ఇప్పుడు దానికి ఏమి తీసుకోతుందో అర్థంకావడంలేదు. కేవలం నామకార్థం కమిటీలు వేసి ప్రజలకు ఆశచూపించి ఏదో చేస్తామని చెప్పడం తప్ప చేసేది ఏమీ లేదని దీనివల్ల బోధపడతుంది. భూసంస్కరణల పేరుతో తేప తేపకు కమిటీలువేయడం జరుగుతుంది తప్ప వేరే [illegible] రెడ్ టేపిజం ఎట్లా పెరిగి పోయిందో చెబుతున్నాను, నేను 8-1-69 నాడు [illegible] పాటి [illegible] వ్యతిరేకంగా మెమోరాండం యిచ్చి యిమీడియేటుగా [illegible] మూడు సంవత్సరాల తరువాత నిన్న [illegible] వ్రాశాడంటే [illegible] ఇచ్చినతరువాత [illegible] వచ్చింది. ఒక ఎంక్వయిరీ [illegible] చేసినా [illegible] సంవత్సరాల తరువాత [illegible] పిటిషను ఇస్తే ఎంక్వయిరీ [illegible] నియమించినాము అని చెప్పడం జరిగింది. బాధ్యత [illegible] ఇచ్చినప్పుడు [illegible] విచార [illegible] ఎంతకాలం పడుతుందో [illegible] ఆయుసత్యాన్ని [illegible] చేయాలి [illegible] కాం [illegible]

ఎలక్షన్సు జరిగినవి, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ఎలక్షనులలో యూత్ కాంగ్రెస్ సోదరులు ఫటాఫటా కాలేజీలలో ఓడిపోతుంటే కోపం పట్టలేక చాలామంది కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారిని యూత్ కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా వున్నవారిని నిన్న ఎం. ఎల్. ఏ. క్వార్టర్సు దగ్గర పట్టపగలు మూడు గంటలు కొట్టే ముందు నిలబడితే రాజేశ్వరరావు గారి తమ్ముని నా తమ్ముని కత్తులు పట్టుకుని సలాకులు పట్టుకుని యూత్ కాంగ్రెసు ఎ. పి. కాంగ్రెసు జీపులలో వచ్చి రౌడీలు గూండాలు యూత్ కాంగ్రెసు శెక్రటరీ ఇంద్రసేనరెడ్డి మొదలగువారు వచ్చి కొడితే చాలా సీరియసుగా వుంది. హాస్పిటలులో వున్నారు. అడ్మిటు చేయడం జరిగింది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ కాంపసులో కొట్టారు. నారాయణదాసు అనే అతనిని నల్లకుంటలో యింటిలో వుంటే కొట్టారు. ఈ విధంగా లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యుయేషన్ వుంది,

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఈ విషయం గురించి మీరు, రాజేశ్వరరావుగారు అడ్జర్న్మెంటు మోషను ఇచ్చారు. రేపు తీసుకుంటాము. ఇతర విషయాలు చెప్పండి.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి అసెంబ్లి జరుగుతున్నప్పుడే ఈ విధంగా వుంటే అసెంబ్లి అయిపోయిన తరువాత ఏ విధంగా వుంటుందో ఊహించుకోవచ్చు. పల్లెటూర్లలో కాస్తో కూస్తో వర్షాలు వచ్చాయి. అంతమాత్రం చేత యిస్తామన్న ఫండ్సు యింతవరకు యివ్వలేదు. వానలు వచ్చాయి కాబట్టి కరువులు లేవని మంత్రులకు రిపోర్టు వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. కాని రెండవ క్రాప్ వేయడానికి ఆ నీళ్ళు సరిపోవు. సరియైన విత్తనాలు ఫ్రీగా సప్లయి చేయాలని డ్రయి క్రాప్ మొక్కజొన్నలు, జనుములు యిప్పించి ఆదుకోవాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు:— అధ్యక్షా, ద్రవ్య వినియోగ బిల్లును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకొన్నటువంటి అభ్యుదయకరమైన మార్పులకు ఈ బిల్లు అనుగుణంగా వుందని చెప్పడానికి సందేహంలేదు. దురదృష్టవశాత్తు రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో తుఫాను వల్లనేమి యిప్పుడు సంభవించిన కరువు వల్ల అనుకున్నంత అభివృద్ధి రావడానికి తగిన వనరులు దొరకలేదు. అయినప్పటికీ కూడా ఇలాంటి దుర్భర పరిస్థితులలో ఈ బిల్లును విస్పష్టలకును స్పష్టమైన అలాట్మెంట్సు యిచ్చి కార్యక్రమం నడుపుతున్నది. మారవలసిన సమాజం యింకాక వెంకటరెడ్డి గారు మారుతున్న సమాజం అన్నారు. ఈ మార్పు ఏ మారవలసిన సమాజానికి ఉద్దేశించబడినదో దానికి అనుగుణంగా ఉన్నదా లేదా అనేది మనకు ప్రధానమైన విషయం అధ్యక్షా. భారత దేశం యొక్క ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏమి సాంఘిక పరిస్థితులు ఏమి ముఖ్యంగా చాలా తీవ్ర స్థాయిని వెళ్ళ సమాజం యొక్క ఆర్థిక పౌష్టవాన్ని పెంచవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సందర్భంలో మనం ఏమిఆలోచించి చేసినప్పటికీ ముఖ్యంగా గత సమాజం యొక్క విలువల్ని యింకా అలాగే అంటిపట్టుకుని ఈ సమాజంలో రావలసిన క్రొత్తమార్పుల కోసం [illegible] పడకపోవడం ఏదయితే వుందో అది చాలా విచారణీయమైన అంశమని మనవి చేయదలచాను. జరుగుతున్న

అభివృద్ధిని సమీక్ష చేసుకున్నట్లయితే ఈ సంవత్సరము బడ్జెటులో గృహనిర్మాణ విధానము ఏదైతే వున్నదో అది అభ్యుదయకరమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. పాడి పరిశ్రమ దిన దినాభివృద్ధి పొందడము ఆర్థిక వ్యవస్థను బాగుచేయడానికి సరియైన ప్రాతిపదిక అని మనవిచేస్తున్నాను. అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరగవలసి వున్నప్పటికి ప్రస్తుత విధానాలవల్ల చాలా వుపయోగము జరుగుతుందని చెప్పడానికి ఏమాత్రం సందేహములేదు. యిక్కడ కొన్ని డిమాండ్సు చర్చ చేయడానికి అవకాశములేకపోయింది. సమయాభావమువల్ల కొన్ని డిమాండ్లను డిస్కషన్ లేకుండా తమరు ఓటింగ్‌కి పెట్టారు. శాసన సభ్యులుగా ఎన్నికై వచ్చిన తరువాత తమ తమ నియోజకవర్గాల అవసరాలను చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు ఒక్క విషయముగురించి మాత్రమే కాకుండా అన్ని విషయాలు చెప్పడానికి నిర్ణీతమైన సమయము కావలసి వుంటుంది. అప్పుడే ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ మరింత వేళ్లు పూనుకొని బలపడటానికి అవకాశం వుంటుంది. అటువంటి సదవకాశము సభ్యులకు లభించలేదనే భావం వుంది. క్షమించాలి, మీరు వేరుగా భావించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న పరిపాలనా వ్యవస్థలో మంత్రుల సంఖ్య ఎక్కువైనప్పటికి పాటవము పెరిగినదా అని ఆలోచిస్తే అంత సమగ్రముగా కనిపించడంలేదు. ప్రతి శాఖకు ఒక మంత్రి వుండడం న్యాయమే ఇంకా పెంచాలనే నా అభిప్రాయం. పెరిగినపుడు పరిపాలనా పాటవము పెరగకపోతే సామర్థ్యము పెరగకపోతే, రెడ్ టేపిజమ్ యథావిధిగా వుంటే దానివల్ల వచ్చే ఉపయోగం ఏమీలేదు. మారుతున్న సంఘము అనండి మారవలసిన సంఘము అనండి పరిపాలనలో వున్న లొసుగులను తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తే అభ్యుదయ పథములో అంత ముందుకు నడపటానికి అవకాశము వుంటుంది.

శ్రీ ఆర్. మహానంద:— అధ్యక్షా, మారుతున్న పరిస్థితులనుబట్టి సోషలిస్టు వ్యవస్థను పటిష్టము చేయడానికి అటు కేంద్రములో రాజ్యాంగసవరణ తీసుకురావడము దానిని మనం బలపరచడంతో పాటు ఇంకా కొన్ని రాజ్యాంగ సవరణలు తీసుకురావడము ద్వారా మనరాష్ట్రంలోవున్న బడుగు వర్గాలకు కొంత సుఖకరమైన జీవితాన్ని కలిగించడానికి పూనుకొనటము చాలా ముదావహమైన విషయము. ఏ సోషలిజం తీసుకు రావాలని కోరుతున్నామో దానికి అనుగుణంగా జంట నగరాలలో ఒక కుటుంబానికి ఒక ఉద్యోగమని పెట్టారు. మంచిదే. అదే విధంగా రాష్ట్రములో [illegible] సంపూర్ణమైన న్యాయం కలుగాలంటే ఒక కుటుంబానికి ఒక సోర్స్ ఆఫ్ ఇన్‌కమ్ [illegible] వందల, వేల ఎకరాలు వున్నవారికే ఉద్యోగాలు, పరిశ్రమలు వారికే [illegible] వుండిపోయింది. ఎన్ని ప్రణాళికలు వేసుకొన్నా కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినా దాని ప్రతిఫలము సామాన్యుడు పొందలేని స్థితిలో [illegible] ప్రభుత్వంలో వున్న పెద్దలు గమనిస్తే దానిని [illegible] చేయడానికి అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. పరిపాలనా విధానంలో కొంత విచక్షణ చూపించకుండా [illegible] పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థలో చూస్తే పెత్తనము చేస్తున్నవారికి వారికి సంబంధించినవారికే ఉద్యోగాలు యిచ్చుకోవడము [illegible] ప్రభుత్వంలో వున్న పెద్దలు [illegible] అవకాశం లేదు. అన్యా

య్యాలు జరుగుతున్నపుడు వాటిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినపుడు ప్రభుత్వము యిచ్చిన ఉత్తర్వులు అసలు జరుగుతున్నవా లేదా అని చూడలేని పరిస్థితిలో వుంటే ఏమి న్యాయము? ఒక సెక్షనుకు మాత్రమే ఉపకారము చేసుకొంటున్నారనే విషయమూ వస్తున్నది. ప్రభుత్వము యిచ్చిన ఉత్తర్వులు అమలుజరుగుతున్నవా లేదా అనేది చూడవలసిన నైతికబాధ్యత పెద్దల మీద వుంది. హౌసింగ్ కాలనీస్ మాదిరి బడుగు వర్గాలకు పెడతాము అంటున్నారు. ఇప్పుడున్న పద్ధతి ప్రకారము చూసినట్లయితే క్రిష్టియన్ మతము పుచ్చుకున్నవారికి వెనుకబడినవారికి అక్కడ ఏమాత్రము అవకాశము వున్నట్లు కన్పించదు. వెనుకబడినవారికి కొంత పర్సంటేజి యిస్తామన్నారు. దానిని గమనించి ఇలాంటివారు వుండేవిధంగా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇనాందారి జమీందారి రైతులకు సంబంధించిన యిబ్బందులు పరిష్కారము కావాలంటే దానికి సంబంధించిన ఇనాముల రద్దు సవరణ చట్టము తీసుకొని రావాలి. సెటిల్‌మెంటు సవరణ చట్టము తీసుకురావాలి. శాసన సభ్యులు మంత్రులు అట్లా చేస్తున్నారు ఇట్లా చేస్తున్నారు అని నిందలు వేస్తున్నందువల్ల మంత్రులు అనుమానిస్తారో భయపడతారో సరిగా పని చేయడానికి ముందుకు పోలేకపోతున్నారేమో అనిపిస్తున్నది. నిందలు వచ్చినపుడు విచారణ చేసి వారిమీద చర్యతీసుకొనే పరిస్థితిలో వుండాలి, నిందలు వేసే ముందు గౌరవ సభ్యులుకూడ నిజము అవునా కాదా అని విచారణ చేసుకొని వేస్తే ప్రజా సమస్యలను చూడడానికి మంత్రులకు అవకాశం కలుగుతుంది. లేకపోతే పరిపాలనలో దాని వల్లవచ్చేనష్టమును మనము అనుభవించవలసి వస్తుందేమో అని భయపడుతున్నాను. 72 తాలూకాలను క్రానికల్లీ డ్రౌట్ ఎఫెక్టెడ్ తాలూకాలుగా గుర్తించి యున్నారు. 3, 4, సంవత్సరములు అయినా స్కీములు వేయడంలేదు. ఫలానా తాలూకాకు ఇన్ని లక్షలు అని కేటాయించక పోతే అందరితో పాటు వారికీ యిచ్చాము అంటే గాలిలో పేలపిండి మాదిరి వుంటుంది. ఇరాడికేషన ఆఫ్ ఫామిన్‌కి అవకాశము వుండే స్కీమ్స్ చేపట్టడానికి వీలుగా మంత్రిగారు యిచ్చిన హామీ ప్రకారం నాగార్జునసాగర్‌ని పూర్తి చేయడానికి పూనుకోవాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:— మిస్టర్ స్పీకర్ సర్, ఈ ఎప్రోప్రియేషను బిల్లును ప్రభుత్వం సుమారు 518 కోట్ల 48 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడానికి తెచ్చి పెట్టింది ఇందులో ఓటుద్వారా 380 కోట్ల 48 లక్షలు సేకరించింది, ఇక కన్‌సాలిడేట్ ఫండు నుండి ఒక కోటి 38 లక్షలు తీసుకొంటున్నది. ఓటు లేకుండా మన పార్లమెంటరీ విధానంలో నిజంగా ఇప్పుడు వున్నటువంటి పరిస్థితులలో ప్రజా స్వామిక దృక్పథంలో మనం వ్యవహరిస్తున్నామా లేకపోతే మనం వ్యవహరించే విధానం అంతా కూడా ఒక తంత్రం మంత్రంగా మాయా జ్వాలలో వ్యవహరిస్తున్నాము అనేటట్లయితే నేను బహిరంగంగా చెప్పవలసి వుంటుంది. అది మనకు ఒక తంత్రం యంత్రం మాయ-ద్వారా ఈనాడు ఈదేశాన్ని పరిపాలించాలని పూనుకొంటున్నారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. అయితే అధికారంలో వున్నటువంటి మనుష్యులు ఇటువంటి విపత్కర స్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఒక నవ్వులాటగా వాళ్ళకు వుండవచ్చు. అది చరిత్రలో ఈనాడు ఏదు విధానాన్ని మంత్రిగా గాని. మన శాసన సభలో శాసన సభ్యులుగా గాని. మరి ఏ పదవిలో ఉన్న

ప్పటికీ కూడా భావి తరాలకు జవాబుదారీగా ఉండవలసి వస్తుందని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఇటువంటి శాసనసభల యెడల ప్రజలు ఏదృక్పథంతో ఉన్నారు అనే విషయం చెప్పేటప్పుడు ఇది ఒక టాకింగు షాపుగా ఉన్నదనే విషయంలో ఏ విధంగా కూడా సందేహించ వలసిన అవసరంలేదు. దీనికి ప్రధాన బాధ్యత ఎవరిది. అధికారంలో ఉన్నటువంటి వారిదని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో ఇటువంటి శాసన సభల యెడల ప్రజలు ఏదృక్పథంతో వున్నారు అనే విషయం చెప్పేటప్పుడు ఇది ఒక టాకింగు షాపుగా వున్నదనే విషయంలో ఏ విధంగా కూడా సందేహించ వలసిన అవసరంలేదు. దీనికి ప్రధాన బాధ్యత ఎవరిది, అధికారంలో వున్నటువంటి వారిదని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. అధికారంలో వున్నటువంటి వారు ఈ నాడు వారు ఆలోచించేది అంతా కూడా మనకు కావలసినటువంటి చేతులు ఎత్తే మనుష్యులు వున్నారు. తదుపరి యలక్షన్సు వచ్చిన తరువాత తమకు కావలసినటువంటి వారు, డబ్బు వున్నటువంటి మనుష్యులు తమ పాదాలు పట్టేటటువంటి వాళ్ళను వారు వెతుక్కొనే వ్యవహారంలో వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇది దురదృష్టకరమైన విషయం. ఈ విషయాన్ని నేను చెప్పకపోతే నిజంగా మన కళ్ళముందు పాకిస్తాన్‌లో జరుగుతున్నటువంటి తిరుగు బాటు దానిద్వారా నిరంకుశ పాలకుల ఎడల ఏవిధంగా ప్రపంచం అంతా ద్వేష భావాన్ని వహిస్తున్నదో దానికి ఇక్కడ కూడా పరోక్షంగా బాధ్యులయ్యే వాళ్ళం అవుతామని చెప్పవలసి వుంటుంది. కనుక ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం నిజంగా చాలా బలహీన వర్గాలగురించి పనిచేస్తాము అంటున్నది. ఏ బలహీన వర్గాలకు పనిచేస్తున్నారని నేను అడుగుతున్నాను. ఎప్పుడైనా ఏ మంత్రి అయినా ఏ శాసన సభ్యునితో కలసిగాని ఆ శాసన సభ్యుడు నివసించే చోటనున్న పేదల గృహాలకు వెళ్ళి వారి వ్యవహారాలు ఆలోచించారా అని నేను అడుగుతున్నాను. వారు వెళ్ళ లేదు. ఎందు చేతనంటే అది వారికి సాధ్యం కాదు, అది వారి మనస్తత్వానికి కుదరదు. ఆ పద్ధతులను గురించి మంత్రుల ఆలోచన క్రింద లేనేలేదు. ఈనాడు తమయొక్క ఫోటో నిలబెట్టుకోవాలంటే ఇప్పుడు వున్నటువంటి స్ట్రక్చర్ నంతటిని కూడా పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగులూ, పెద్ద పెద్ద ధనికులు వారికి అనుకూలంగాగా ఉండే మనుష్యులను కూడగట్టుకొనడమే ప్రధానమైనది. అందుచేతనే సోషలిజం అని చెప్పినా. ప్రజా స్వామికం అని చెప్పినా. పార్లమెంటరీ విధానం అని చెప్పినప్పటికీ కూడా ఇది ఫట్టి కలలంట్లూ ఉన్నది. మన శాసన సభలో మాయకారి మనుష్యులు చేరారు, అందులో ప్రజలను మోసగించి తమను తాము మోసగించుకొనే మనుష్యులు చేరారు. అనేటటువంటి అపవాదం వస్తుందని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. కనుక దానికి ప్రత్యేకంగా ఒక పార్టీయో, ఒక మనిషి అని నేను చెప్పడంలేదు. దానికి మేమంతా బాధ్యులం అయ్యే స్థితి ఏర్పడినప్పుడు ఈ దుస్థితినుండి రక్షించటానికి ఇప్పుడైనా మేల్కొంటారా అని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. కనుక నిజానికి చూసినట్లైతే సామాన్య ప్రజానీకాన్ని పీడించి పిప్పి చేసే బలహీన వర్గాలకు రక్షణ కలుగజేస్తా మనడం సిగ్గు లేదా అని ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఈ పరిపాలనా యంత్రాంగంలో అవినీతిని స్వార్థాన్ని పెంపొందిస్తూ ఈ శాసనసభలో సోషలిజాన్ని గురించి చెప్పడానికి సిగ్గులేదా అని నేను అడుగు[illegible]

శ్రీ సి. హెచ్. నాగయ్య:— అధ్యక్షా, ఈరోజు ఏప్రోప్రియేషను బిల్లులో ప్రభుత్వంవారు 5 కోట్ల పైన హెచ్చుతగ్గులుగా డిపార్టుమెంటల్‌వారీగా ఖర్చు పెట్టిన పద్దులు మన లెజిస్లేచర్సు ఆమోదంకోసం పెట్టారు. బాగానే వుంది మాకు వున్న అనుభవంలో ఏమన్నా చెప్పుకోవాలన్నా వైములేదు. ఈరోజు జరుగుతున్న సమాజంలో అందరూ సమాజాన్ని గురించే చాలా బాధ పడుతున్నారు. గ్రామాలకు వెళితే ఈరోజు విలయ తాండవం ఆడుతున్న కరువు కనిపిస్తుంది. ఈరోజు రూపాయికి కిలో బియ్యం ఇప్పిస్తామని చెప్పారు కాని మాగాణి ప్రాంతాలలో కిలో బియ్యం 1-40 పైసలు 1-50 పైసలు కూడా అమ్ముతున్నారు. ఆప్రాంతాలలో వెనుకబడిన అనేక షెడ్యూల్ కులాలవారు గోల పెడుతున్నారంటే ఏమి చెయ్యాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు డెల్టాఏరియాలో మున్నటువంటి గ్రామాలకు కూడా ఈ అవకాశాన్ని కలగచేయడం చాలా సముచితమని భావిస్తున్నాను. తరువాత ఈనాడు అన్ఎంప్లాయిమెంటు ప్రోబ్లమ్సు దున్నాయి. ఇంటికొకరికి ఉద్యోగాన్ని తప్పకుండా కల్పించేందుకు ప్రభుత్వంకృషి చేస్తున్నదని మంత్రివర్యులు చెబుతున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో మీకు ఒక విషయం తెలియజేయ దలిచాను. గుంటూరుజిల్లాలో 8 వేలమంది అర్హత గలవారిని కలక్టరుగారు యింటర్వ్యూకు పిలిచారు అందులో 80 మైళ్ళనుంచి కూడా వచ్చినవారు వున్నారు. వారికి మూడు రోజులవరకు యింటర్వ్యూలు జరిపారు. ఇదిజరిగి, ఇప్పటికి దాదాపు రెండు సంవత్సరాలు అయింది. ఇంతవరకు వారియొక్క అతీ గతీ కూడా ఏమి తెలియలేదు. ఏ ఒక్కరికి ఉద్యోగం కల్పించని పరిస్థితులు వున్నాయి కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు కలుగచేసుకొని వెంటనే వారిని రిక్రూట్ చేసుకోటానికి కావలసిన అవకాశాలు కలిగేట్లు ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత నాగార్జునసాగర్ స్కీము చాలా సంవత్సరాలనుంచి నడుస్తున్నది. ఇప్పుడు మాకు నాగార్జునసాగర్ కాలువలో నీరు వనరుల పారుదలకన్నా ముఖ్యంగా అక్కడ మురుగు పోయే వనరులు లేకుండా వున్నాయి. వాటివల్ల చాలా అనర్థకాలు వస్తున్నాయి. చాలా నష్టాలు వస్తున్నాయి. కనుక వెంటనే నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు క్రింద మురుగు పారుదల వసతులు కూడా చేపట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా కలదు. అందువల్ల ఈ మేధాశక్తిగల ఇంజనీర్లను ఈ పరిస్థితులను గురించి ఏమన్నా మేము అడిగితే మాయొక్క తెలివి తేటలతో మమ్మలిని పనిచేయనిస్తే ఒకచుక్క మురుగు లేకుండా ఆయకట్టు ఏర్పాటు చేయడం సాధ్యం అని చెప్పారు. ఇప్పుడు అప్పాపురం ఛానల్ వుంది. అప్పాపురం ఛానల్‌గుండా దాదాపు 40 వేల ఎకరాలు సాగు అవుతూ వుంటే ఇప్పుడు 7, 8 ఊళ్ళ గ్రామస్థులు ఎంతో మంది పొలాలకు నీరు ఎక్కక మాగాణికి మెట్టకు కూడా పనికి రాకుండా వుంటే ఈ సమస్య రిమోడలింగు అని చెప్పి 80 లక్షల రూపాయలు కేటాయించి ఆ 80 లక్షల రూపాయలను ఈ సంవత్సరం ఏర్పాటు చేసి త్రవ్విస్తామని చెప్పి దానికి బెటర్‌మెంటు లెవీ వసూలు చేయాలని కూడా ప్రయత్నించేశారు. ఆ పరిస్థితిలో మొన్న జూన్ నాటికి వర్కు కంప్లీటవుతుందని చెప్పి ఏర్పాట్లు జరిగినాయి. కాని అది ఈ సంవత్సరంలో చేయడం జరుగలేదు. తరువాత గొండూరు ఛానల్ క్రింద ఎకరానికి బెటర్‌మెంటు లెవీ 200 రూపాయలు ఖర్చయిందాని. ఇప్పుడు ఉన్న ఈ కామి పరిస్థితులవల్ల వ్యవసాయికం చాలా ఇబ్బందిలో వున్నారు. అందువల్ల ఇది కనీసం ఒక వంద రూపాయలైనా చేయడం మంచిది.

భావిస్తున్నాను. ఆ అప్పాపురం ఛానల్ క్రింద షిరేర్ ఎలాట్‌మెంటు 20 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చారు. కనుక ఈ ప్రకారంగా ఇంకా 60 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసిన పద్దును చూపిస్తున్నారు. అది కాస్త తొందరగా ఎలాట్‌మెంట్సు ఇచ్చి తొందరగా చేస్తే చాలా ఉపయోగంగా వుంటుందని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— అధ్యక్షా, మనం నవ సమాజంలో నడుస్తున్నామని అనుకొంటున్నాము. కాని ఈ సోషలిజం అనే పేరుతో ఎక్కడా చూసినా ధనికులు ధనికులు అయ్యేస్థితి ఉంది గాని అట్టడుగున ఉన్నటువంటి వారు ముందుకు రావడానికి వీలులేక పోతున్నది అలాగే చూస్తే మన ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో రెడ్ టాపిజమ్ పెరిగి పోతున్నది. మంత్రుల సంఖ్య పెరిగినా కాని కనీసం వాట్ ఈజ్ ది వర్కులోడ్ టు ది డిపార్టుమెంటు అని ఎవరూ అసెస్ చేయడం లేదు. రెడ్‌టాపిజంను పోగొట్టడానికి వెంటనే తగిన ప్రోపర్ చెక్ గవర్నమెంటు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ముఖ్యంగా డిస్ట్రిక్టు లెవెల్సులో మనం ఈ సారాయి అంగళ్లు ఆక్షను చేస్తున్నాము. ఆ సారాయి అంగళ్లు చాలామటుకు ఆక్షనులో పాట పోవడం లేదు. కారణం ఏమంటే Illicit arrack is being prepared abnormally in all the places. కాబట్టి ఆ ఇలిసిట్ అనీ చెక్ చేయాలంటే మనం కాంపిటేటివ్ రేటుతో సప్లై చేస్తే తప్ప మనం సిబ్బందితో కంట్రోలు చేస్తామని అనుకొనడం చాలా పొరపాటు. కాబట్టి కాంపిటేటివ్ రేట్సుతో సప్లైచేయడంతో ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడూ లోటు ఏమీ రాదు. ఎక్కువగా కన్‌జంప్షన్ అవుతుంది. కాబట్టి దానిని కంపెటేటివ్ రేట్సుతో సప్లైచేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఎడ్యుకేషను గురించి కొంచెము చెబుతాను. ఎడ్యుకేషనులో ఈ మధ్యనే యూనివర్శిటీవారు ఒక రూలు పెట్టారు. People who got 40 per cent only are eligible to join in english medium అని పెట్టారు. కాని అలాంటప్పుడు మనపిల్లలు 40% తెచ్చుకొన్నా కాని ఇంగ్లీషు మెడియంలో వాళ్లకు ఎడ్మిషన్సు దొరక్కుండా ఉన్నాయి. అలా చాలా రిప్రజంటేషన్సు ప్రభుత్వానికి వస్తున్నాయి. దీనిని మీరు యూనివర్శిటీ అథారిటీస్‌తో సంప్రదించి తప్పనిసరిగా డిగ్రీ కోర్సెస్‌లో ఇంగ్లీషు మీడియం కావలసినవారికి ఇచ్చే ఉద్దేశాన్ని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాము. మేము డ్రౌట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్‌లో ఉంటున్నాము. ప్రత్యేకంగా చిత్తూరు జిల్లాలో పాలార్ అనే రివర్ ఒకటే ఉన్నది. ఎప్పుడో 1931 లో పాలార్ బేసిన్ రూల్సు అని ఒకటి ఏర్పాటు చేశారు. దానిని రిలాక్సు చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవడంలేదని చాలా సంతాప పడుతున్నాను కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ పాలార్ బేసిన్ రూల్సును రిలాక్సు చేసి కనీసం ఉన్నటువంటి డ్రౌట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాలో దానిని డెవలప్ చేయడానికి పూనుకోవాలని చెప్పి తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అదే రకంగా ఇప్పుడు హరిజనులకు హౌసు సైట్సు అన్నారు. ఈ టెక్నికల్ పీపుల్ స్కీమును తయారు చేస్తారు. రూ. 1,800 లకు ఇల్లు కట్టేటట్టు ఏర్పాటు చేశారు. కాని పి. డబ్ల్యు. డి. రేట్సుకు మనం ఇచ్చే రేట్సుకు గిట్టుబాటు కానందువల్ల చాలామంది కాంట్రాక్టర్సు

రాకుండా ఉన్నారు. అందువల్ల మనం అనుకొన్నంత త్వరగా ముందుకు పోలేక పోతున్నాము. కాబట్టి పి. డబ్ల్యు. డి. రేట్లును ఎన్‌హాన్సుచేస్తూ వానికి కావలసిన ఎమౌంటు కేటాయిస్తేతప్ప మనం అనుకొన్నంత త్వరగా హరిజనులకు ఇళ్లు కట్టించ లేమని చెప్పి తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే రీతిగా ఇప్పుడు మనం బోర్డర్ ఏరియాస్‌లో ఉన్నాము. బోర్డర్ ఏరియాస్‌లో అంటే డెల్టా ఏరియాస్ అని. ఈ ధాన్యం సరఫరాలు సక్రమంగా జరగడం లేదు. దీనిని కొంచెం రిలాక్సు చేసి అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజానీకానికి అందుబాటులో ఉండేటట్లుగా చౌక దుకాణాలను ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఈ డెల్టా ఏరియాస్‌లో కూడా ఉందని ప్రభుత్వానికి తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఇంకో విషయం ఇదే శాసన సభలో అనేకసార్లు చెప్పాను. దాదాపు మన సెన్సస్ రిపోర్టు ప్రకారంగా 12 లక్షల మేకలు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి అన్నారు. ఈ మేకలు అడవిలో మేయాలంటే అడవి పాడైపోతుంది మేయడానికి వీలు లేదంటారు. కాని దాదాపు కొన్నికోట్ల రూపాయలు ఈ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు జేబులలోనికి పోతున్నాయని ప్రభుత్వానికి తెలిసి కూడా దానిని అరికట్టడానికి వీలు లేకుండా మేకలు మేయకూడదన్నారు. కాని ఆ మేకలు ఎక్కడ మేస్తాయి. ఎందుకు ప్రభుత్వం ఆ మేకలకు తయారుచేసి మనం ఎందుకు ఆ డబ్బు రాబట్టకూడదో ప్రభుత్వం పునరాలోచించవలసిందిగా కూడా కోరుతూ మీరు ఇచ్చిన అవకాశానికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, మనం ఈ బడ్జెటుతోటి ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళబోతున్నాము. ఎన్నికల కోసం అని రేపు ఎలక్షనులో మనం వెళ్ళబోయే ముందు వాళ్ళకు మనం చెప్ప కలిగింది ఏమిటి అని ఆలోచిస్తే మొట్టమొదట బడ్జెట్ ఫిగర్సులో ఒకటి కనిపిస్తున్నది. 518 కోట్ల రూపాయలకు మనం ఏప్రోప్రియేషను ఇస్తున్నాము. ఇందులో అసలు మొత్తంగా ఆలోచిస్తే తీరుస్తున్న అప్పు ఎంత అంటే 128 కోట్ల రూపాయలే. అంటే మన బడ్జెట్ 45% డెట్ ఇచ్చే బడ్జెట్ తప్పితే ప్రజలకు సహాయం చేసే బడ్జెట్ కాదనేది ఒకటి క్లియర్‌గా తెలిసిపోతుంది. రెండోది యిప్పుడు మనం ఫోర్తు ప్లానులో ఉన్నాము. అసలు దాదాపుగా ఫిఫ్తు ప్లానులో ఉండవలసింది. మనది అగ్రికల్చరల్ కంట్రీ అని మనం అనుకుంటున్నాము. ఇండస్ట్రియల్‌గా మనం ఖర్చు చేసినవి చూస్తే చాలా తక్కువగా ఉంది. మనం చేసినది 12 కోట్ల రూపాయలకన్నా లేదు. పోతే ఇండస్ట్రీకి కావలసినటువంటి ఎలక్ట్రిసిటీ మనకు లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఖర్చు చేసినటువంటి రైల్వే గాని కార్ఖానాకం గాని దానిలో మనకు షేరు రాకుండా పోవడం జరిగింది. అందులో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇచ్చేటటువంటిది డెవలప్‌మెంటుకు ఉపయోగపడటం లేదు. ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ కాలేదు. ఇక ఇండస్ట్రీస్ ఆ స్థితిలో వున్నాయి కనుక మిగిలినది ఏమంటే అగ్రికల్చరల్ కంట్రీ కనుక మనం అగ్రికల్చర్‌లో అభివృద్ధి అయినాము అని అను కొంటున్నాము. అగ్రికల్చరల్‌లో అభివృద్ధి అయినటువంటి ఆంధ్ర దేశం అంతటికీ కూడా అవసరంగా ఉన్న దానిలో ఇప్పుడు ఈ నాలుగు నెలలు ఎట్లా ప్ర[illegible]రో అనే విచారంతోటి ఇంటికి వెళ్ళవలసిన స్థితితోటి మేము వెళ్ళబోతున్నాము. ముఖ్య

మంత్రిగారు దుకాణాలు పెట్టమన్నారు. చాలా సంతోషం. అయ్యా మీరు దుకాణాలే పెట్టారా దుకాణాలలో బియ్యంకూడా పెట్టారా అని నేను ఇంతకు ముందే అడిగాను. ఈ దుకాణాలలో బియ్యం కావలసినంత లేవు. అందులో ఈ పరిస్థితి మనం ఎట్లా మీట్ అవుతామో, ఎలక్షన్లలోకి పోయే టప్పటికి మనం ఏమౌతామో అనే పరిస్థితి వస్తున్నది. అందువల్ల మనం ఈ బడ్జెట్ చూస్తే ఇది డెవలప్‌మెంటల్ బడ్జెట్ అనే దానికన్నా రిపేమెంటు బడ్జెట్ అని చెపితే సరిపోతుంది. ఆంధ్రప్రదేశకు మొత్తం ఉన్న డెట్ వేస్తే దాదాపుగా 900 కోట్లవరకూ ఉంది. అందులో 125 కోట్లు ఈ సంవత్సరమే తీరుస్తున్నాము. మనకు ఎకానమీలో వచ్చినది మధ్య దళారీలు పెరిగారు, మధ్య వాడు అట్లాగే వుండిపోయాడు.

డెవలప్‌మెంటు బాగా ఉన్నదని నేను ఒప్పుకుంటాను. కాని ఏదన్నా డవలప్‌మెంటు వుంటే దాని రిజల్టు ఏమన్నా పూర్ మాస్‌కు వెళ్ళలేదు; ఆర్డినరీ మాస్‌కు వెళ్ళలేదు. మిడిల్ మాన్ కొత్తక్లాసులను కవర్ చేశాము. వాళ్ళ అనుపోషలుగా తయారయ్యేటప్పటికి లా అండ్ ఆర్డర్ లేనటువంటి పరిస్థితి ఇవతల తయారు అవుతున్నది. రేపు ఎలక్షనులో కూడా లా అండ్ ఆర్డర్ కూడా ఏ విధంగా ఉంటుందో చెప్పలేని స్థితిలోనికి వస్తున్నాము. నిరాశ దేశంలో వచ్చేస్తున్నది. దరిద్ర్యం క్రింది వాటిని కాన్‌సంట్రేట్ చేస్తున్నది. భాగ్యవంతులను పెంచేస్తున్నాము. ఈ పద్ధతిలో సోషలిజానికి పోతున్నాము అంటున్నాము. అందువల్ల నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది. ఈ యొక్క ఎకానమీని మార్చుకొనకపోతే ఆర్థిక విధానంలో అగ్రికల్చర్‌కు కావలసి నటువంటి ఉత్పత్తిని అంతా ఉత్పత్తి అయింది. కాని మార్కెట్‌లో ఎప్పుడయితే ధరలేదో, మార్కెటింగు లేదో అప్పుడు రైతు చేతికి డబ్బు రావడం లేదు. కన్‌జ్యూమర్‌కి ధర ఎక్కువ అయిపోతున్నది. మిడిల్ మాన్ తీసుకొంటున్నాడు. ప్రభుత్వానికి పన్నులు ఎగగొట్టుచున్నాడు. అందువల్ల ప్రభుత్వానికి పన్ను రాకుండా పోతున్నది. కాళదార్ చెప్పాడు. పన్ను గనుక మీరు ఎగగొట్టే పరిస్థితి మీరు క్రియేటు చేస్తే ప్రభుత్వం దెబ్బ తినటమే కాకుండా పన్ను ఎగగొట్టినవాడు ఇంకా తినేస్తూ వుంటాడు కన్‌జ్యూమర్ యొక్క ఎఫెక్టు చాలా ఉంటుంది. అందువల్ల మనం ఎక్కడ వున్నాము అంటే మనం ఆర్డినరీ మాస్‌గా ఉన్న కన్‌జ్యూమర్ ప్రొడ్యూసర్ వాళ్ళయొక్క పరిస్థితి యింతవరకూ బాగుపడలేదు. ఈ పరిస్థితిలో ఈ బడ్జెట్ ఎంతవరకు ప్రజలకు సహాయం చేయబోతుందో, నేను మనవి చేస్తున్నది. ఏమంటే ఈ 6 నెలలు ధాన్యం ఎట్లా తీసుకొని ఇస్తారో ఈ దుకాణాలకు యిచ్చి మనుష్యులకు సంతృప్తి పరచడం కాకుండా ధాన్యం ఇచ్చి జనానికి ఏమయినా అందజేసే విధంగా చేస్తారా లేకపోతే దానియొక్క ప్రభావం ఫలితంగా వెంగళరావుగారికి పని ఎక్కువ అవుతుంది. లా అండ్ ఆర్డర్ గురించి, ధాన్యం దాచుకున్నందువల్ల, బ్లాక్‌మార్కెట్ చేస్తున్నందువల్ల విధి లేక ఉన్నటువంటువాళ్ళు అయ్యా ఈ పూట గింజల్లు ఇచ్చిపొండి అని వచ్చేపరిస్థితి ఉంది. దీన్ని ఏ విధంగా తీసుకొని వస్తారో మాకు తెలియడం లేదు. పిక్చర్ చూస్తే ఎంత అయితే ఉత్సాహంగా వుందో రియల్ పిక్చర్ చూస్తే అంత భయోత్పాతంగా ఉంది. ఇది మనం

20 సంవత్సరాల బడ్జెట్. ఇది చాలా అన్యాయంగా ఉందని చెప్పి మార్పుచేసే ప్రయత్నం చేయమని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:— అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేది ఏమంటే ఇది లాస్టు బడ్జెట్ సమావేశం. సమావేశం ఇంకొకటి వుంటే ఉండవచ్చు. నేను ఈ రోజున మాట్లాడినటువంటి 10 నిమిషాలు కూడా చాలా విచార కరమైన హృదయంతో మాట్లాడవలసి వచ్చినందుకు విచార పడుతున్నాను. విచారకరమే కాదు చాలా బాధాకరంగా కూడా. ఎందువల్ల నంటేమొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు లెజిస్లేచర్ హెడ్సు ఆఫ్ డిపార్టుమెంట్సు క్లోజు చేస్తూ అన్ని సెక్షన్సు ఆఫ్ ది హౌసుకు ఈ న్యూ డైరెక్షను అన్నది To improve the standard of living of the weaker sections of the people, he appealed to all the parties. I got up and said that while reflecting his sentiments I said they ar: apprceiadle and it should not be treated as a narryw party issue but it has to be cr. ated as a National issue. You were pleased to say that thnt is also his contention. Hardly two hours have passed. Non-official resolutions came, one given given notice of by me and If he that it is meant for the betterment of the socio-economic conditions of the poor classes, The House had to be adjourned by the Deputy Speaker without continning the debate on that, because there Was no quorum. If there was no quorum, Opposition parties have to be blamed on this side. But the Chief Whip was also absent. మాత్రు మూర్తులైనటువంటి ముత్తైదులు కూర్చున్నారు. వారు శాంతియుతంగా కూర్చొన్నారు మాతృమూర్తులు గనుక. అక్కడకు వచ్చిన మహానుభావులు చెప్పారు వెళ్ళిపోయినారని. ఇట్లా అయిపోయింది. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే Fortunately for me the Chief Minister is in the Hous:. See how the precent differs from practice. అందువల్ల నేను చాలా విచారకరమైన హృదయంతో మాట్లాడవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడే కోటయ్యగారు చెప్పారు. ఉరవకొండ గ్రామంలో హేండులూమ్ వారికి రెండు కోపరేటివ్ సొసైటీలు ఉన్నాయి. చీఫ్ మినిష్టరుగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో హేండులూమ్సువారి పరిస్థితిని చూస్తాము అని ఒక్కమాట కూడా చెప్ప లేదు. అక్కడ వున్న సొసైటీస్‌లో ఒక సొసైటీ ఒక గ్రూపువారిది. ఇంకో సొసైటీ ఇంకో గ్రూపు వారిది. మాకు పక్షపాతం లేదు అన్నారు. చాలా సంతోషమే. ఒక గ్రూపుకు మాత్రం ఫండ్సు ఇచ్చారు. వారు క్లాత్ ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. ఇంకో గ్రూపు వారు ఏడుస్తూ స్టార్వ్ అయి చస్తున్నారు ఫండ్సులేక.

ముక్కోటి ఆంధ్రుల కల నిజమైన 1956 సం॥ లో ఆ కల నెరవేరింది అందరు ఆంధ్రులు యిక్కడకు వచ్చి ఆరోజు ఫతే మైదానంలో జరిగిన ప్రారంభోత్సవం నెహ్రూగారు చేసినది. తమకు తెలుసు కీ. శే॥ ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడుగారు సంగీతం ప్రారంభమైనది. ఎంతో అట్టహాసంగా జరుగుతోందని ఆశించాము. నవ ఆంధ్ర నాయకత్వంలో మూడోతరం నాయకత్వం వచ్చినది ప్రకాశం పంతులు గారు, సంజీవ రెడ్డిగారు అల్లూరు సత్యనారాయణ రాజుగారు, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు యీ తరం వారు చేతుల్లో క్రొత్త రాష్ట్రం వచ్చింది. ఆంధ్రుల [illegible]

తున్నవని ముక్కోటి ఆంధ్రులు ఆశించారు. ఆదేమి దురదృష్టమో గాని 1956 లో మనం ఎక్కడ ఉన్నామో యీరోజుకూ ఆ పరిస్థితులలోనే ఉన్నామని నాకు అభిప్రాయం కలిగింది. ఈ Gentelmen's agreement అనేది చాలా తొందరపాటులో జరిగింది. అక్కౌంటెంట్ జనరల్‌ను అప్పాయింటు చేశారు. వారేమన్నారు ? It would be difficult for the administrative department as well as the Account General to maintain separate sets of accounts of incomes and expenditure for Andhra and Telangana regions of Andhra Pradesh: ఇప్పుడు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు శ్రీ ఎ. కె. ముఖర్జీగారు వ్రాసిన ఉత్తరం చొక్కారావుగారికి పంపిస్తూ కొత్తపాయింట్ తెచ్చారు-అస్సాం మాడెల్ అని-ఇప్పుడు చూస్తే 1959 సంవత్సరం అగ్రిమెంట్ అయిపోయింది, తరుబాత 1969 సం॥ అగ్రిమెంట్ ఆయిపోయింది, తరువాత లలిత రిపోర్టు ఆయిపోయింది. తరువాత భార్గవ రిపోర్టు వచ్చింది. భార్గవగారు చెప్పినట్లు అన్ని అకౌంట్సు పంచడం లేదని రీజియనల్ కమిటీ వారు డిమాండు చేశారు. ఇప్పుడు శ్రీ ఎ. కె. ముఖర్జీగారి letter dt 10-5-70—చొక్కారావుగారికి Communicate చేశారు. దానిలో యిలా చెప్పారు—This process bristles with difficult to visualise how division of personnel can be effected without legally bifurcating the State అందువల్ల నాకు కలిగిన అభిప్రాయం—1956లో ఉన్నచోటనే యిప్పటికీ ఉన్నాము. భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు అవతల సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మన గవర్నమెంటు ఆమోదించారు. పేజి 29 లో future గురించి చెబుతూ Further if the real object of the agreement is to be achieved (agreement of 1956) it will be desirable to com-pile data which would show the region-wise per-capita income etc. so that proper indices are readily available which will enable proper assessment of the stage of the development of the two regions and the progress made from backward regions. It will be easy for Government to adopt adequate measures for giving it the spirit of the agreement' ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో Finance Secretary యిచ్చిన appendix లో చెప్పారు. per capital income of the both regions గురించి చెప్పలేదు. గాని 1969_70 మార్చి ఆఖరులో 13 కోట్లు deficit కనబడుతోంది. తెలంగాణా రీజియనల్‌కు యివన్నీ చేసేటప్పటికని ఆలాగే ఆంధ్ర రీజియన్ గురించి సర్ప్లస్ చూపిసటా [illegible] అది చెప్పమని వ్రాస్తే అదిలేదు. భార్గవగారు per capita income [illegible] dispel చేస్తే బాగుండేది. నేను మనవి చేసేది let bygones be bygones ఇప్పుడు సమర్థవంతమైన నాయకత్వం ఉన్నది గనుక ఎక్స్‌పర్ట్సు ఎడ్వైస్ తీసుకొని చేస్తే ముక్కోటి ఆంధ్రుల కలలు నిజం అవుతాయి. లేకపోతే యిదంతా రావణాసురుని కాష్టంలా యిలాగే కాలుతూ వుంటుంది. పొలిటికల్ స్టెబిలిటీ వుండవచ్చును గాని పొలిటికల్ హార్మొని వుండదు. సరైన వాతావరణం కనబడుటంలేదు. అయితే నేను [illegible] ముఖ్యమంత్రిగారవన్నట్లు ప్రవేశపెడ్ పొలిటీషియన్‌ను అంతకంటే కా .. మనకరంలో మంచి [illegible] హృదయంతో అభిప్రాయ [illegible] ఆ విధంగా చెప్పారు. [illegible]

మీద వారి పాలసీ స్టేట్‌మెంటు యిచ్చినప్పుడు నేను చెబితే యీ వాతావరణం చెడగొట్టవద్దని అన్నారు. నేను చెప్పింది. సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పుకు హైకోర్టు భిన్నంగా ఎట్లా చేస్తుంది? కనుక సుప్రీమ్ కోర్టుకు అప్పీలు చేసి ఎవ్వర్ ఫర్ ఆల్ తగాదా లేకుండా చేద్దామని చెబితే యీ వాతావరణం చెడగొట్టవద్దని ముఖ్యమంత్రిగారు విజ్ఞప్తి చేశారు. నా వుద్దేశం చెడగొట్టాలని కాదు. / I want a solution of the problem without any further disputes. అన్నాను. తమరు వెంటనే The point now urged before the Full Bench of the Andhra Pradesh High Court were not urged before the Supreme Court. That is why the judgement is like that, (nnie,) కాదని అప్పీలు అనడం లేకన్నారు. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి చెప్పారు? ఈ ముల్కీ రూల్సు అమలుజరపడం వస్తే—యిట్ లీడ్స్ టు అబ్జర్డ్ కంక్లూజన్స్—అన్నారు నేను ఇదంతా ఏదో విమర్శనా భావంతో చెప్పడం కాదు. మనమందరం ప్రజా ప్రతినిధులుగా ప్రజలకు సౌకర్యం కలుగచేయడానికి, వారి సమస్యలను పరిష్కారం చేయడానికి వున్నాము. ఇవాళ ముల్కీ రూలు, ఎక్కడ పరిష్కారం అయినవి? అట్లాగే చూస్తే తెలంగాణా కమిటీ వారు వారం రోజుల క్రిందట యీ రిపోర్టు యిచ్చారు. విజయభాస్కరరెడ్డిగారి చొక్కారావుగారి కరెస్పాండెన్సు, ముఖ్యంగా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి చొక్కారావుగారి కరెస్పాండెన్సు చూస్తే—ఐ వాజ్ షాక్డ్ సార్—ఎందు చేతనంటే పొలిటికల్‌గా జరుగుతున్నటప్పటికి, కొన్ని పరిష్కారము అయితవేమో ననుకుంటే యీ ఉత్తరం చదువుతాను, అధ్యక్షా, రీజియనల్ కమిటీ—సబ రిపోర్టు పేజి 10—
" The Question of Clarification of certain principles of Allocation of Figures setween And Telangana. చొక్కారావుగారు ఏమి వ్రాశారు?
D. O. Letter No. -dated 19th June, 1971.-one month before the Budget Session of the Assembly meeting.

Dear Sri Brahmananda Reddi Garu, You are quite aware that from the beginning in our personal discussions as well as in the Review committee Meetings at New Delhi I was pleading that there are certain points in the Bhargava Committee which require certain elucidation, clarification as well as understanding between the two regions. I was always presenting the problems with a constructive attitude so as to have a practical approach and to give finality to these matters.

However, you are unable to see eve to eye with me in this respect and you were conveniently stating that as the report has been accepted by the State Government, in this regard it would not be out of place for me to refer back to the points raised by me during the First Review Committee Meeting i. e., held before the Bhargava Committee Report........" like that

You are aware that the Bhargava Committee Report was not referred by the Government to the Regional Committee for its recommendations inspite of my representing views and to you several times.

అందువల్ల గ్రీవెన్ సెస్ పెరుగుతున్నట్లున్నది గాని తరుగుతున్నట్లు లేదు. తరువాత నేను ఎప్పటినుంచో మనవి చేశాను. హెడ్క్వార్టర్సు అకౌంటు అనేది వప్పుకొన్నారు. 1959 అగ్రిమెంటులో ఆ అకౌంటు సరిగా యివ్వనందున యీ డబ్బు అంతా తెలంగాణాకు పోతోందని మేము, ఆంధ్రులకు తెలంగాణా బాగుపడడం యిష్టం లేదా అని వారు అంటున్నారు, అందువల్ల సెపరేట్ అకౌంటు యివ్వమని 17 మే 69 నుంచి మొత్తుకొంటున్నా గాని ఏదో కారణంవల్ల అది యివ్వలేదు. ఇస్తే వివరంగా తెలిసేది, అందుకనే నేను యీ మార్జిన్లో వ్రాసుకున్నాను — తెలంగాణా వారు చిన్న భార్యలా, ఆంధ్రవారు పెద్ద భార్యలా వున్నారు, పెద్ద భార్య ఎంత మొత్తుకున్నా వినే రాజుగారు లేరు. చిన్న భార్యకే యిచ్చేట్లు వున్నారని, యివ్వలేదని నేను ప్రశ్న రూపకంగా పంపిస్తే అడ్మిట్ చేసినందువల్ల యిదంతా వచ్చింది. హైకోర్టుకు 23 లక్షలు ఆదాయం వస్తుందని వారు చెప్పారు. ఖర్చు 2/3 ఆంధ్ర రీజియన్కు, 1/3 తెలంగాణా రీజియన్కు, కాని 23 లక్షలు ఆదాయం తెలంగాణాకే పోతుంది. టైం అయిపోయింది. కనుక ముగిస్తాను.

My final sincere and whole-hearted appeal to the Leader of the House Mr. Brahmananda Reddy garu is let the by-gones be by-gones. Even now, not that he lacks it, unfortunately as ill-luck of 300 millions of Andhras would have it, they did not bear any fruit. Even now, it is time these things are solved so that at least the Andhra Pradesh will occupy its rightful place in the comity of our Indian Union. Thankyou, Sir.

శ్రీ కె. [illegible] భాస్కర రెడ్డి :— అధ్యక్షా, శ్రీ చలపతి రావుగారు భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు. తక్కిన విషయాలన్నిటి గురించి మాట్లాడారు. వారు చాలా ఉత్తరాలు కూడ వ్రాస్తూవుంటారు. అసెంబ్లీలో ప్రశ్నలు కూడ వేస్తూవుంటారు, ఈ ప్రశ్నలు వచ్చినప్పుడు వారు వుండి అన్ని విషయాలు వినివుంటే వారు చెప్పిన వాటికి బదులు వచ్చివుండేది. ఏమైనా ఈ సమస్య పరిష్కారానికి 1950 జంటిల్మెన్ అగ్రిమెంట్ దగ్గరనుంచి ఈనాటి వరకు సమస్యను పూరిచేయాలి. అనే ఉద్దేశ్యంతో చేసిన ప్రయత్నాలు తెలియనవి కావు. ఈ జంటిల్మెన్ అగ్రిమెంట్ అమలు పరచినప్పటి నుంచి. తరువాత జనవరిలో జరిగిన అగ్రిమెంటు మొదలుకొని లలిత్ కమిటీ రిపోర్టు మొదలుకొని భార్గవా కమిటి రిపోర్టువరకు ఈ ప్రభుత్వం [illegible] ఈ [illegible] ను పరిష్కరించుకోవాలని చేసిన ప్రయత్నమే. ఈ పరిస్థితిని [illegible] దానికి ఈనాడు భార్గవా కమిటీ రిపోర్టు ఒప్పుకోవడం తప్ప వేరే మార్గంలేదు. సుప్రీమ్కోర్టు జడ్జిగారిని కేంద్రప్రభుత్వం [illegible] మనకు వుండే భేదాలు అన్నిటిని తీర్చవలసిందని కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పి, వారు యిచ్చిన రిపోర్టు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కూడ ఒప్పుకోవలసిందని [illegible] యిచ్చిన తరువాత [illegible] ఏమీ లేదు. ఈ భార్గవా కమిటీ [illegible] ప్రభుత్వం ఒప్పుకోవ [illegible] జరిగిందని [illegible] కూడ [illegible] ఈ [illegible] చెప్పడం జరిగింది.
[illegible] భార్గవా కమిటీ [illegible] ప్రకారము [illegible] సాకం [illegible] ప్రవే

కపెట్టడం, తెలంగాణా ఆంధ్రప్రాంతకపు లెక్కలు చూపించడం జరిగింది. భార్గవా కమిటీలో కొన్ని పాయింట్స్ పైన క్లారిఫికేషన్ లేనప్పుడు వాటిని రీజినల్ కమిటి పంపించి వారి అభిప్రాయం తెలుసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో రీజినల్ కమిటి వారి అభిప్రాయాలు చేర్చడం జరిగింది, ఇంకా కొన్నిటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అభిప్రాయాలు తెలుసుకొని వారిని అనుసరించి మిగతా సమస్యలను కూడ తేల్చాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసినది. యీ ప్రయత్నంలో అందరిని సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు కూడ రీజినల్ కమిటి వారిని అదే ఉద్దేశ్యంతో కోరడం జరిగింది. భార్గవా కమిటీ రిపోర్టులో ఏ ప్రాంతానికి అనుకూలమైన వాటిని మాత్రం చెప్పకుంటా నష్టం వస్తున్నాయి, అనుకొనే వాదనలు లేపెట్టడం మంచిది కాదు. కొత్తగూడెం సమస్య గురించి చెప్పడం లేక యితర సమస్య గురించి చెప్పడం మంచిదికాదు. సమగ్రంగా చూడాలి. ఒక సమస్యతో కొన్ని ప్రాంతాలకు నష్టం కావచ్చు. కొన్ని ప్రాంతాలకు యిది లాభం కావచ్చు. ఆ దృక్పథంలో కాకుండా ఈ సమస్యను తీర్చుకోవాలి. ఒకసారి తుది చేసుకోవాలి. అనే భావంతో చూస్తే మనకు భార్గవా కమిటి రిపోర్టును ఒప్పుకోక తప్పదు. అదే ఉద్దేశ్యముతోనే ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఏదైనా రీజినల్ కమిటితో కూర్చుని మాట్లాడి తీర్చుకోవడానికి అవకాశం ఉండే పద్దులు కూడ ఒకటి రెండు ఉన్నాయి. వాటిని అదే ఉద్దేశ్యంతో చేసుకోవాలనే ప్రయత్నంలో ప్రభుత్వం ఉన్నది. వారి అభిప్రాయాలు, మా అభిప్రాయాలు ఏకం కానప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వానికి చెప్పి కేంద్రప్రభుత్వం అభిప్రాయము ప్రకారం తెల్చుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. చలపతిరావుగారు హెడ్‌క్వార్టర్స్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ప్రత్యేకంగా చూపించమని చెప్పారు. ఇది వీలుకాదని ప్రెసిడెంట్ ఆదేశానుసారం మేము చూపించగలిగింది - తెలంగాణా - దిరెస్ట్ ఆఫ్ ది స్టేట్ అనికూడ చెప్పాము. మొట్టమొదటిసారిగా ఈ సాధారణ బడ్జెట్‌లో రాష్ట్రసమగ్ర అభివృద్ధికి కావలసిన కార్యక్రమాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ మధ్యనే ప్రజలు యిచ్చిన ఆదేశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని న్యూ డైరెక్షన్ చూపించాలనే ఉద్దేశ్యంతో తీర్చిదిద్దిన కార్యక్రమం అని కూడ నేను యింతకు ముందు చెప్పాను. దానిని గ్రహించలేక యిందులో ఏమి యున్నది క్రొత్తదనం అని చెప్పడం న్యాయంకాదు. ఆంధ్రరాష్ట్రమే కాదు. ఇతర రాష్ట్రాలు కాంగ్రేసేతర ప్రభుత్వాలు ఎన్ని రాష్ట్రాలలో యింతవరకు ఉన్నాయో, వారు చేసిన కార్యక్రమాలను ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం చేపట్టిన కార్యక్రమాలతో పోల్చి చూడండి. మనకు ఉండే హద్దులలో, మనకు ఉండే యిబ్బందులలో ఏ రాష్ట్రంగాని తలపెట్టని కార్యక్రమాలు ఈ ప్రభుత్వం తలపెట్టిందా లేదా అని చూస్తే మేము చేసిన కార్యక్రమాలు గాని, మేము చేయబోయే కార్యక్రమాలు గాని చాల ముందడుగువేసే కార్యక్రమాలు అని ఒప్పుకోకతప్పదు. చేసే కార్యక్రమాలను విధిగా విమర్శించే దృక్పథంతో ఆలోచన చేస్తే [illegible]. అటువంటి విమర్శలను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేసినదికాదు. ప్రజలు మాకు ఇచ్చిన బలాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజలకు మేము యిచ్చిన [illegible] కార్యక్రమాలు అమలు పెట్టడానికి చేసిన కార్యక్రమం యిది. మన రాష్ట్రంలో [illegible] వత్సరాలలో జరుగుతున్న కార్యక్రమానికి ఈ [illegible] మేము చేస్తున్న కార్యక్రమానికి - వెనక్కు తిరిగి చూసుకొన్నట్లయితే ఈ నాడు ఒక క్రొత్త పద్ధతిని [illegible]

లేదా అనేది ఖచ్చితంగా ద్యోతకం అవుతుంది. వెనకబడిన వర్గాలను బాగుచేయడం యిష్టం లేదా వెనుకబడిన వర్గాలు హరిజనులు ట్రైబ్స్ అని చెపుతున్నారు గాని వారికి చేసినది ఏమి లేదు అంటున్నారు. ఇంతకు ముందు జరుగుతున్న కార్యక్రమాలకంటె ఎన్నిరెట్లు ఈ నాడు కార్యక్రమాలు ఎక్కువ జరుగుతున్నాయి. చేసిన కార్యక్రమాలు చూడండి. చేసిన తరువాత యిందులో పొరపాట్లు ఉన్నాయి. మేము చెప్పినది గాని, చేసినదిగాని వ్యత్యాసం ఉన్నదని తెలిపితే న్యాయంగా యున్నది. హరిజనులకు ఎక్కడ గృహవసతులు యిస్తున్నది. అంటున్నారు. ఈ నాడు ఒకటిన్నర కోటి ఎక్కడ? 80 లక్షలు నోమకొన లేని ట్రైబల్ పీపుల్‌కు ఈ నాడు ఎంత పెద్దమొత్తాలు ఖర్చు పెడుతున్నామో చూడండి గత బడ్జెట్‌లకు యీ బడ్జెటులకు మొత్తంగా హరిజనులకు వెనకబడిన తరగతుల వారికి 12 కోట్ల రూపాయల దాక ఖర్చుపెడుతున్న మాట వాస్తవమా? కాదా? లేక హరిజనులకు గృహవసతి కల్పించడానికి ఈ 12 కోట్ల రూపాయలు మేము ఖర్చు పెడుతున్నాము. అనేది వాస్తవమా కాదా? లేదా ట్రైబల్ పీపుల్ వారు తెచ్చే వస్తువులకు న్యాయమైన ధర యివ్వాల్సింది. ఏదయినా కార్పొరేషన్‌కు నష్టంవస్తే ప్రభుత్వం పూచీతీసుకొంటుందా అనేది వాస్తవమా కాదా? చేసిన కార్యాలను చూసి చెప్పండి అనే దృక్పధంలో లేకుండా చేసే కార్యక్రమాలను వ్యక్తిగతంగా పార్టీ దృక్పధముతో చెపుతున్నదే గాని చేసే కార్యక్రమం లేదని చెసితే దానివి యిక్కడ కాదు ఎక్కడా కూడ గౌరవించరు, అనే విషయం అందరికి తెలుసు, మేము బడ్జెట్‌లో చెప్పాము. ప్రతి అక్షరం మేము చెప్పిన దానికంటే ఎక్కువ చేయించి చూపాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. హరిజనులకు వెనుకబడిన వర్గాలకు ట్రైబల్స్‌కు లేక సముద్రతీర ప్రాంతంలో చేపలు పట్టే వారికి కూడ కార్యక్రమాలు తలపెట్టాలని మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఏమి చేయమంటారు ? బడ్జెట్‌లో మనకు ఉండే పరిమితి తెలుసు. మనకు వచ్చే [illegible] తెలుసు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా సైక్లోన్ లేక డ్రౌట్స్ వల్ల యితర కార్యక్రమాలు గాని, డెవలప్‌మెంటల్ యాక్టివిటీస్‌కు గాని కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి అప్పులు తెచ్చుకొన్న విషయం తెలుసు. ఈ అప్పులకు యివ్వవలసిన వడ్డీ విషయం కూడ తెలుసు. ఇది డెవలప్‌మెంట్ బడ్జెట్ కాదు డెట్ తీర్చే బడ్జెట్ అన్నారు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు. ఈ వాస్తవాన్ని ఆయన దృష్టిలో పెట్టుకొని మనకు ఉండే వసతిలో ఏవిధంగా సంఘంలో [illegible] గున ఉండేవారికి బాగా ఉపయోగపడే విధంగా చేయాలనే ప్రయత్నం జరిగిందా లేదా అని గుండెమీద చెయ్యివేసుకొని తెలుసుకోమని చెబుతున్నాను. అటువంటి దృక్పధంతో చూస్తే ప్రజానీకానికి మేము చెప్పిన మాటలు లేక ప్రజానీకం మాకు యిచ్చిన బలానికి, డైరెక్షన్‌కు చేయలేదని చెప్పడానికి సాహసించలేరనే విషయం నేను చెప్పదలచుకొన్నాను, ఈ సంవత్సరం [illegible] కార్యక్రమాలు తలపెట్టాము. ఈ నాడు [illegible] మధ్య నుంచి ఏ విధంగా మనకు [illegible] పరిస్థితి [illegible] వ్యాపితంగా [illegible] [illegible] కాదు. ప్రతి సభ్యుడు ఆ విషయాలు చర్చలో చెప్పడం జరిగింది. [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] ఆలోచనచేసి [illegible] ఎదుర్కోవటం [illegible] ఆలోచన చేసి కార్యక్రమాలు చేపట్టిందా లేదా ఆలోచించండి. మేము చెప్పకోవడం కాదు. 4,000 చౌక దుకాణాలు పెడుతున్నాము. రాష్ట్రప్రభుత్వం - 20 [illegible]

యని, కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన 400 కోట్ల రూపాయలను అప్పుడే జిల్లాలకు పంచి కార్యక్రమాలను చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అన్ని పత్రికలకు సంబంధించినవారు. ఢిల్లీనుంచి నేషనల్ ప్రెస్‌కు సంబంధించిన వారు, రాష్ట్ర వ్యాపితంగా తిరిగి చెప్పారు. వారు చెప్పినది చాల సంతోషం అయింది మాకు. జిల్లాకలెక్టరులుగాని ఉద్యోగస్తులం దరుకూడ.

అని చెప్పడం చాల సంతోషం అయింది. ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమం చేపట్టకపోతే మీరు కాదు మేము కాదు, ఎవరో ఢిల్లీనుంచి వచ్చినవారు జిల్లా కలెక్టరు, ఉద్యోగులందరు దీనికి బాగా చేస్తున్నారని చెప్పినప్పుడు ఈ ప్రభుత్వము డ్రౌట్‌ను ఏ విధంగా ఎదుర్కొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది తెలుస్తున్నది. తిండి గింజల విషయంలో చౌక దుకాణాలు 4,500 పెట్టించినట్లు చెప్పాము. అవసరం అయితే యింకా ఉత్తరోత్తరా పనిలేని వారికి పని కల్పించే దానికి కాని లేక ధాన్యం ఆహార ధాన్యాల సప్లై విషయంలో గాని ఈ ప్రభుత్వం ఉచితంగా పెద్ద యెత్తున కార్యక్రమం చేపడుతుందని అటువంటి లోటు రానీయకుండా ప్రయత్నం చేస్తున్నదని నేను ఈ సభకు చెప్పదలచుకొన్నాను. ఫలానా వారు పోవాలంటే— అట్లా పోయినంత మాత్రాన దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం రక్షించబడదు. అటువంటి దానిని అది ఏదయినాసరే ఎదుర్కోవలసిన సమస్యగా చూచుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన దానిని పదిమంది కలసి వ్యక్తిగతం గా ప్రజాసేవకలో బలం వున్నవారు పోవాలని చెబితే యిది యీ రాష్ట్రంలోనే కాదు, ఎక్కడయినా ఏ దారికి తీస్తుందో ఆలోచించుకోవాలి. ఏమైనా మేము దీనిని ఎదుర్కొంటున్నాము. తెలంగాణాకు 45 కోట్లు కాదు యింకా కావాలంటే అందరం కలసి పని చేసుకొని అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చు కాని వ్యక్తిగతమైన రాజకీయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజలను, విద్యార్థులను పెట్టించకూడదని అట్లా పెడదారిన పట్టించదలచుకుంటే యింతకు ముందయినా మాకు కోపమే, ఇకముందు అటువంటి కార్యక్రమం వారు చేపట్టినా ప్రజలు కానీ— విద్యార్థులుకాని వారిని బలపరచరని నేను నిశ్చితంగా చెబుతున్నాను.

Sri A. Madan Mohan : I protest against the Hon. Minister's speech. He is making so many allegations. You are allowing him Sir. It is not fair and correct. (Many interruptions) I shall get an opportunity.

శ్రీ కె. విజయభాస్కర రెడ్డి: ఏమైనా యీ నాడు మా ప్రభుత్వం ప్రజాహితాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని సమగ్ర ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ రాష్ట్రాన్ని అన్ని రాష్ట్రాలకంటె ముందుకు తీసుకు పోవాలనే ప్రయత్నంలో ఒక న్యూక్లియస్ లక్ష్యంతో — రాష్ట్రంలో వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలకు ప్రత్యేక ప్రణాళికలు పెట్టి అభివృద్ధి చేయడం. సంఘంలో వెనుకబడిన వర్గాలకు— హరిజనులకు, గిరిజనులకు— వారి అభివృద్ధి కొరకు ఒక సమగ్రమయిన పథకాన్ని ఆలోచించి ఆ పథకాల ద్వారా ఆ ప్రాంతాలను, సంఘంలో అట్టడుగున వున్నవారికి అభివృద్ధి

చేయడం— యీ ఉద్దేశంతో కార్యక్రమాలు తలపెట్టడం జరిగింది. ఇది అందరూ బలపరచవలసిందిగా కోరుతూ గౌరవ సభ్యులిచ్చిన సలహాలు దృష్టిలో పెట్టుకుంటామని చెబుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. మదనమోహన్:- అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు చెప్పినది— ఇదేమీ కొత్త విషయం కాదు. తాటికాయలంత అక్షరాలతో పత్రికలలో వేసి మిస్‌లీడ్ చేయడానికి ఆర్థిక మంత్రిగారు గుండెమీద చేయి వేసుకొని మాట్లాడవలసిన విషయమిది. వారు రాజకీయ కుతంత్రాలని మాట్లాడడం మంచిదికాదు. దానికి సమాధానం మొన్న మధ్యంతర ఎన్నికలలో ప్రజలు సూటిగా చెప్పారు. అవసరమైతే రేపు మళ్లా కూడా చెబుతారని వారు అర్థం చేసుకోవాలి.

Mr. Speaker :— Don't make a speech now. I am now putting the following motion to vote.

Mr. Speaker :— The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 3) Bill, 1971 be taken into consideration"

The motton was adopted.

Mr. Speaker :— The question is :

"Clause 2, Schedule, Clause 1 Preamble and long title do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2, Schedule, Clause 1 Preamble and long title were added to the Bill.

Sri K. Vijaya Bhaskara Reddi :— I beg to move :

That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 3) Bill, 1971 be passed.

Mr. Speaker :— Motion moved.

Sri A. Madan Mohan :— It is not fair enough to allow the Minister to say like that.

Mr. Speaker :— I would have certainly checked if he had said any unparliamentary, which is irrelevant. What all he said was that all the sections as well the members of the Telangana United Front should all work unitedly for the benefit of the entire State and that they were not to be guided away by personal considerations. I don't think he said anything wrong. I am appealing to you all.

Sri A. Madan Mohan :— What he said was that a few individuals of Telangana are misleading. That is the statement of the Hon'ble Minister for Finance. Doctors, Lawyers and other intellectuals proved in the mid-term elections.

Mr. Speaker :— I am not allowing you.

Sri A. Madan Mohan :— This is not fair.

Mr. Speaker :— Time is over.

The question is :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 3) Bill, 1971, be passed."

The motion was adopted.

GOVERNMENT RESOLUTION.

Constitution (Twenty-Fourth Amendment) Bill, 1971.

Sri K. Brahmananda Reddi :— Sir, I move :

"That this House ratifies amendments to the Constitution of India, falling within the purview of proviso to Article 368 thereof proposed to be made by the Constitution (Twenty-Fourth Amendment) Bill, 1971 as passed by the two Houses of Parliament."

Mr. Speaker :— Motion moved.

I am to announce to the House that the amendments in respect of the resolutions moved by the Chief Minister today regarding the Constitution (Twenty-Fourth Amendment) Bill, 1971 and the Constitution (Twenty-fifth Amendment) Bill, 1971, will be received upto 3 P. M. tomorrow, i. e., 7-9-1971.

The House now stands adjourned to meet at 8-30 a. m. tomorrow.

(The House adjourned at 2-15 P. M. to meet again at 8-30 A. M. on Tuesday, the 7th September 1971)